

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — nato miast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Włod Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelwikowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Koneczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

nr. 130

Poznań, sobota dnia 19 marca 1932

Rok XXVII

Niemcy i Francja nad Dunajem

Jak było do przewidzenia, Niemcy bardzo umiejętnie chcą wyzyskać projekt p. Tardieu o federacji państw naddunajskich na swoją korzyść. Odpowiedź rządu niemieckiego na memorandum francuskie jest zręczna co do formy, niemniej bardzo wyraźnie odstania grę niemiecką.

Rząd niemiecki skorzystał z dyskusji na temat spraw naddunajskich, by prosto powrócić do planu „anschlussowego“, opracowanego akurat rok temu przez pp. Curtiusa i Schobera. Twierdzi więc, że ratunkiem dla krajów środkowo-europejskich będzie nie tyle tworzenie bloku naddunajskiego, co otwarcie dla tych krajów rolniczych rynku zbytu w Europie. Tym rynkiem zbytu są Niemcy. Rząd niemiecki dla lepszego uzasadnienia swego celu daje do zrozumienia, że wychodził z tych samych założeń, co dziś rząd francuski, gdy przed rokiem chciał ratować Austrię, proponując jej „Anschluss“, do którego miały przyłączyć się inne kraje środkowo-europejskie.

Dla uproszczenia swego rozumowania, nota niemiecka sprowadza całe zagadnienie do kwestji ratowania rolnictwa naddunajskiego, które, zdaniem jej, należy związać z krajem przemysłowym, czyli z Niemcami. W tym celu włącza do państw zainteresowanych Bułgarię, czego projekt francuski nie czynił, natomiast wyklucza Czechosłowację. Odpowiedź niemiecka zwrócona jest w gruncie rzeczy przeciw Czechosłowacji. Głową federacji naddunajskiej, w rozumowaniu francuskim, miała być Praga. Niemcy chcą przekształcić federację na „Mitteleuropę“ ze stolicą w Berlinie.

Stary więc plan pangermanistyczny został odgrzany i podany w nowym sosie, na półmisku z sewskiej, francuskiej porcelany. Taki obrót był do przewidzenia, bo jest on zgodny ze stałymi dążeniami niemieckimi i idzie po linii ich zainteresowań gospodarczych. Z krajami środkowo-europejskimi najżywszy handel prowadzą Niemcy. One mają też możność największego nacisku, jeżeli nie finansowego, bo ten wywiera Francja, to handlowego. Natychmiast po ujawnieniu planu francuskiego Niemcy ofiarowały cła preferencyjne na zboże Austrii i Rumunii.

Nota niemiecka nieustannie powołuje się na stanowisko Włoch. Taktyka Niemiec i Italji jest w tym wypadku identyczna. Oba kraje kładą nacisk na ratowanie przedewszystkiem Austrii i Węgier. Austrija przecież jest pupilem Rzeszy, a Węgry — Rzymu. Oba kraje domagają się, aby mocarstwa, Francja, Anglja, Włochy i Niemcy, uczestniczyły w obradach państw naddunajskich. Oba kraje nie chcą zostawić tych państw samych, obawiając się istotnie powstania w środku Europy bloku, który byłby dla Niemiec zaporą na południe, a Włochom zbyt żywo przypominałby dawne Austro-Węgry, które w dodatku dostałyby się pod wpływ Francji.

Walki partyjne w Niemczech

Akcja przeciw narodowym socjalistom — Oświadczenia min. Groenera — Wywiad Hitlera — Jego odezwa wyborcza

Berlin, 19. 3. (Tel. wł.) Kierownictwo Partji Narodowo-Socjalistycznej wydało ponownie komunikat, stwierdzający, że członkowie oddziałów szturmowych (S. A.) i ochronnych (S. S.) tylko dlatego skoncentrowano poza obrębem wielkich miast, by w czasie wyborów prezydenta uniknąć krwawych starć z Reichsbannerowcami i komunistami.

Minister spraw wewnętrznych Rzeszy, Groener — jak już donosiliśmy — potwierdził wyjaśnienie hitlerowców, że ich szef sztabu Röhm doniósł ministrowi zgóry o tej zarządzonej koncentracji członków S. A. i S. S., jest zgodne z prawdą.

Oświadczenie min. Groenera wywołało pewną konsternację w szeregach lewicy, gdyż okazuje się, że w alarmach na temat „puczu“ było jednak dużo przesady.

Berlin, 19. 3. (PAT.) Min. Groener odbył wczoraj poufną konferencję z przedstawicielami narodowych socjalistów Göringiem i Franckiem, którzy w imieniu kierownictwa partji złożyli pisemną deklarację, iż narodowi socjaliści przestrzegają w walce ściśle zasady legalności. Deklarację podpisali wszyscy członkowie frakcji nar.-soc. parlamentu Rzeszy i sejmu pruskiego oraz komendant oddziałów szturmowych.

Według informacji Telegr. Union, Groener wyraził miał ubolewanie z powodu udzielenia prasie znanych informacji o wynikach rewizji w lokalach nar.-soc. i oświadczyć, że zupełnie wierzy zapewnieniom Hitlera o legalnym charakterze partji.

Göring podkreślił wobec dziennikarzy, że min. Groener zdumiony był

Tekst tajnego rozkazu „Domu Brunatnego“ wedle relacji socjalistycznego pisma

Lipsk, 19. 3. (PAT.) Socjalistyczna „Leipziger Volkszeitung“ zamieściła dziś dosłowny tekst tajnego rozkazu „Domu Brunatnego“ w Monachjum w sprawie przygotowań do zbrojnego zamachu stanu. Rozkaz ogłoszony jest do wszystkich przywódców okręgów partji narodowo-socj. i zawiera m. in. następujące szczegóły:

Rok 1932 przyniesie ostateczną zmianę układu w stosunkach politycznych Rzeszy. Hitler dojdzie do władzy. Jeżeli nie nastąpi to drogą legalną, wówczas użyjemy bezwzględnie przemocy.

Oddziały szturmowe liczą w obecnej chwili 520 000 dobrze uzbrojonych ludzi, którzy w ciągu 48 godzin przy pomocy kolej lub samochodów ciężarowych osiągnąć mogą każdy zagrożony choćby najdalej wysunięty odcinek. Dowódcy poszczególnych grup obeznani są doskonale z miejscem położenia magazynów broni i amunicji.

Rozkaz wymarszu doręczony zostanie na 3 dni przed terminem mobili-

zarządzeniem władz pruskich względem nar.-soc., przytem min. miał stwierdzić że sprzeciwia się wszelkim projektom zakazywania istnienia partji nar.-soc.

Według informacji biura „Conti“ Groener ograniczyć się miał do wysłuchania oświadczenia obu przedstawicieli nar.-soc., wstrzymując się od wszelkich sądów o zarządzeniach władz pruskich.

Paryż, 19. 3. (Tel. wł.) Korespondent berliński „Oeuvre“ miał rozmowę z Hitlerem.

Przywódca narodowych socjalistów zapytany o to, czy rozpowszechniane pogłoski na temat ewentualnej wojny względnie zakłócenia międzynarodowego pokoju przez hitlerowców w razie dojścia ich do władzy są prawdziwe — zaprzeczył kategorycznie tym pogłoskom. Hitler zapewniał, że jego zwycięstwo nie wpłynie zupełnie na zmianę stosunków dyplomatycznych z innymi krajami i pokoj europejski w żadnym razie nie będzie zakłócony o ile, oczywiście, jakieś państwo w tym kierunku nie poczyni specjalnych kroków.

Berlin, 19. 3. (PAT.) Nar.-socj. „Der Angriff“ ogłasza odezwę Hitlera nawołującą oddziały szturmowe, aby w przyszłych wyborach odpowiedziały na wyzwanie min. Severinga. Hitler zapowiada, że partja nar. socj. będzie prowadzić walkę wyłącznie środkami legalnymi i ostrzega szturmowców, aby nie dali się sprowadzić z właściwej drogi żadnymi prowokacjami. Odezwa kończy się wezwaniem: W dniach 10 i 24 kwietnia dajcie panu Severingowi odpowiedź, na jaką was stać Bicie jego i jego partje!

Osoby, które w latach 1930 i 1931 brały udział w kursach obsługi technicznej karabinów maszynowych zgłoszą się natychmiast w sztabie gen. swoich okręgów. Członkowie oddziałów motocyklowych obowiązani są już teraz odpowiednio przygotować maszyny i stać w pogotowiu do wyjazdu na dalekie odległości. Rezerwy partji nar.-socj. obsadzą gmachy urzędów pocztowych i miejskich. Oddziały techniczne w 6 godzin po otrzymaniu rozkazu mobilizacyjnego zniszczą tory kolejowe w pobliżu miejscowych garnizonów.

Instrukcja niniejsza dotyczy w równej mierze członków policji, jak i Reichswehry, należących do partji narodowo-socj. Ogłoszenie komunikatu wywołało w Saksonji zromiata sensację. Prasa lewicowa i demokratyczna uderza z tego powodu na alarm i wzywa społeczeństwo i klasę robotniczą do energicznego odparcia wszelkich prób przewrotu.

Pogłoski o zmianach w rządzie

Warszawa, 19. 3. (Tel. wł.) — Pojawily się znowu pogłoski o mającej nastąpić rekonstrukcji gabinetu. Sprawa ta będzie załatwiona w Wielkim Tygodniu

Wedle tych pogłosek niewątpliwie na stanowisku premiera pozostanie nadal pułk Prystor. Zmiany miałyby być następujące: Jan Pilsudski objąłby ministerjum sprawiedliwości a dotych-

Słowem, plan p. Tardieu natrafia już obecnie na różne przeszkody. Jeżeli do tego dodamy, że w łonie rządu angiel-

skiego powstała duża rozbieżność zdań między ministrem spraw zagranicznych, sirem John Simonem, który popiera

Podobna zmiana nastąpiłaby na stanowisku ministra przemysłu i handlu. Na stanowisko ministra skarbu byłby upatrzony obecny wiceminister, prof. Zawadzki. (w)

plan francuski, a premierem Mac Donaldem, który jest mu przeciwny, to widzimy, że inicjatywa francuska nie prędko zapewne się zrealizuje. P. Tardieu jest mimo to dobrej myśli i rokowania potoczą się dalej.

Ale jaka jest rola Polski w tych rokowaniach? W prasie zagranicznej niczego o Polsce dowiedzieć się nie można. Projektuje się różne konferencje, ale o udziale w nich Polski — żywo zainteresowanej ułożeniem się stosunków nad Dunajem — wogóle się nie wspomina. Co to wszystko ma znaczyć?

Premjum dla Czytelników „Kurjera Poznańskiego“

Podajemy do wiadomości Czytelników naszych, że na podstawie umowy wydawnictwa naszego z Drukarnią i Księgarnią św. Wojciecha Czytelnicy „Kurjera Poznańskiego“ będą mogli w nowym kwartale otrzymać jako premjum — podobnie, jak w swoim czasie tom pierwszy — obecnie tom drugi dzieła Marjana Seydy pt. „Polska na przełomie dziejów“ za cenę 17 zł (a z przesyłką 18 zł) zamiast ceny księgarskiej 26 zł. Kupon premjowy ogłosimy w kwietniu.

Prosimy Czytelników naszych o zwrócenie na to uwagi znajomym swym, którzy „Kurjera Poznańskiego“ dotychczas jeszcze nie abonują.

Dalsze współpracownictwo Romana Dmowskiego

Druk nowego cyklu artykułów Romana Dmowskiego p. t. „Istota obecnego kryzysu“ rozpoczniemy we wtorek. Ponieważ publikacja ta przeciągnie się do początków kwietnia, będą nowi abonenci mogli na życzenie otrzymać bezpłatnie odnośne numery „Kurjera Poznańskiego“ z marca z artykułami Dmowskiego.

Stwierdzamy zarazem, że mamy zapewnione i dalsze w „Kurjerze Poznańskim“ współpracownictwo Romana Dmowskiego.

Hasło przedświąteczne

Zbliżają się Święta Wielkanocne i nadchodzi chryzmy krokiem spóźnioną w tym roku wiosna. Okres świąteczno-wiosenny wnoszą ongi do handlu i rzemiosła znaczne ożywienie, dzisiaj niestety, bardzo słabe. W trudnych nad wyraz warunkach, w jakich borykamy się z losem, ograniczamy się do zakupów niezbędnych, jednakże nie możemy uniknąć skromnych bodaj wydatków nadzwyczajnych, związanych z nadchodzącymi świętami i porą wiosenno-letową. Otóż nadarza się sposobność spełnienia obowiązku narodowego, a mianowicie poparcia kupca i rzemieślnika Polaka.

Nie wolno nam nie tylko popełniać zbrodni na organizmie narodu przez odwiedzanie firm żydowskich, lecz pracować musimy także nad oświadczeniem tych zaślepionych, którzy gotują przyszłym pokoleniom jarzmo niewoli żydowskiej

Wyrażamy przekonanie, że na stołach świątecznych znajdują się tylko artykuły wytwórni chrześcijańskich zakupione u kupca Polaka, do którego drogowskazem jest godło Związku Towarzystw Kupieckich, widoczne w oknach wystawowych.

Oto hasło świąteczne, z jakim zwraca się do całego społeczeństwa.

Związek Samotny Społecznej Lozwyj

Dlaczego konferencja rozbrojeniowa nie ruszyła z miejsca?

(Od specjalnego delegata „Kurjera Poznańskiego“)

Genewa, 17 marca.

Z takimi nadziejami oczekiwana przez cały świat konferencja rozbrojeniowa straciła sześć tygodni na dyskusje ogólne i proceduralne, poczem odroczyła się do 11 kwietnia. P. Tardieu dał wyraz powszechnemu uczuciu zawodu, stwierdzając wczoraj publicznie na komisji ogólnej, że dotychczasowe metody jej pracy nie prowadzą do celu i muszą ulec zmianie. Zażenowani tem fiaskiem delegacji obiecywali, że po świętach pracować będą lepiej i wydawniej. Ale dziennikarze, którzy tu już od 7 lat przysłuchują się dyskusjom nad rozbrojeniem, odnoszą się do tych zapowiedzi ze sceptycyzmem...

Na czemże polegały dotychczasowe, błędne metody pracy?

Konferencja rozdzieliła materiał, przygotowany przez komisję Ligi i przez różne delegacje, między pięć komisji „technicznych”: polityczną, lądową, morską, lotniczą i budżetową, zachowując jednak dla t. zw. komisji ogólnej, złożonej z szefów delegacji, prawo decyzji o zasadach przyszłej konwencji rozbrojeniowej. Po tym podziale prac, którego autorami byli pp. Henderson i Benez, komisje techniczne zaczęły radzić i po dwóch lub trzech posiedzeniach doszły zgodnie do wniosku, że niemal wszystkie przydzielone im tematy wymagają uprzedniej decyzji zasadniczej ze strony komisji ogólnej. Ponieważ zaś decyzji tych nie było, przeto komisje techniczne albo dyskutowały nad drobiazgami, albo zwracały się do komisji ogólnej z prośbą o wydanie opinii zasadniczej w poszczególnych sprawach. Zaczęło się to, co p. Tardieu nazwał wczoraj „odrzucaaniem piłki tenisowej”. Tak np. komisja ogólna posłała do komisji lotniczej problem umiędzynarodowienia lotnictwa cywilnego (projekt francuski). Komisja lotnicza zwróciła ten projekt komisji ogólnej z prośbą o wydanie decyzji, czy i w jakiej mierze umiędzynarodowienie ma być przeprowadzone. Komisja ogólna po dyskusji przekazała ten problem znowu do komisji lotniczej, oświadczając, że decyzję zasadniczą powzięć później, narazie zaś komisja lotnicza ma opracować projekt pod względem technicznym. Powstała więc taka sytuacja, że eksperci lotnictwa pracować będą nad projektem, który jeszcze przez delegacje nie został przyjęty, i o którego przyjęciu decydować będą momenty polityczne, a nie techniczne. Cała ich praca może więc okazać się niepotrzebna.

W komisji morskiej nie można było ustalić nawet definicji różnych kategorii okrętów (okręty linjowe, krążowniki itd.), gdyż uznano, że sprawa ta jest zasadniczą i należy do kompetencji komisji ogólnej.

Komisja budżetowa podjęła się dyskusji nad drobiazgami (definicje „wydatków rocznych”, „wydatków na obronę narodową” itd.), gdyż problem główny, jakim jest ograniczenie wydatków na materiał lądowy i morski należy do punktów spornych między państwami, musi więc być także załatwiony przez komisję ogólną. Wiadomo, że Francja, Polska i inne państwa oświadczają się za ograniczeniem materiału wojennego (armaty, tanki, amunicja itd.) na drodze budżetowej, podczas gdy Niemcy, Włochy i Sowiety żądają ograniczenia go według kategorii i liczby.

Komisja lądowa zajęła się ustaleniem, czy zgłoszone przez państwa wykazy sił zbrojnych zawierają liczbowy stan wojska taki, jaki przewiduje ustawa danego kraju (stan legalny), czy też taki, jaki objęty jest ostatnim budżetem (stan budżetowy), czy wreszcie zawierają stan faktyczny (jak np. wykaz polski). Są to prace wstępne, po których ukończeniu komisja wojskowa znajdzie się wobec podobnych trudności jak i inne komisje.

Wreszcie komisja polityczna, z takim trudem wywalczona przez p. Tardieu, odbyła tylko jedno posiedzenie. Przedstawił na niem p. Szumla-kowski polski projekt „rozbrojenia moralnego”, odpowiedział mu p. Litwinow, że sprawa ta nie należy do programu konferencji, poczem komisja wniosek polski odesłała do specjalnego podkomitetu. Widocznie więcej materiału do pracy nie było, gdyż p. Henderson zamknął posiedzenie po dwóch godzinach.

Wniosek, jaki z tych doświadczeń wyciągnąć trzeba, jest prosty: najpierw należy ustalić z zasady przyszłą kon-

wencji rozbrojeniowej, czyli: najpierw musi pracować intensywnie i skutecznie komisja ogólna. Ona to musi uchwalić, czy np. zatrzymane zostaną klauzule wojskowe traktatu wersalskiego (art. 53 konwencji), czy zniesione będą pewne kategorie broni: awiacja wojskowa, gazy, tanki, artyleria ciężka itd., czy nastąpi limitacja lub też zmniejszenie zbrojeń i w jakim stosunku, czy zachowane zostaną łodzie podwodne, czy zrealizowanym będzie projekt międzynarodowej siły zbrojnej itd. To są właściwe problemy i właściwe trudności konferencji. Techniczne opracowanie konwencji jest wobec nich bagatela.

Tymczasem dotąd komisja ogólna nie pracowała wiele. Odbyła tylko trzy posiedzenia: na pierwszym rozdzieliła prace między komisje techniczne, na drugim odesłała do komisji lotniczej problem awiacji cywilnej, a na trzecim, wczorajszym, uchwaliła... wakacje świąteczne. Swoją bezczynnością uniemożliwiła prace komisjom technicznym i nie posunęła ani o krok naprzód rozwiązanie problemu, dla którego zjechało się do Genewy 1.500 dyplomatów.

P. Tardieu zaproponował wczoraj — i wszyscy delegaci go poparli — by od 11 kwietnia komisja ogólna obradowała codziennie. Ma to być więc zasadnicza zmiana metody. Zobaczmy, jak to wyglądać będzie w praktyce.

Nie dajmy się jednak uwodzić formułem. Zła dotychczasowa metoda miała swoją rację bytu. Była ona wyrazem i wynikiem braku porozumienia między mocarstwami w sprawie najważniejszych punktów problemu rozbrojeniowego. Komisja ogólna nie pracowała, bo zaraz w początkach jej pracy ten brak zgody między państwami wyszedł na jaw. Odrzucałby Niemcy zażądali by zrównania ich z innymi pań-

stwami... P. Henderson, przewodniczący komisji, sądził, że należy zacząć na wynik wyborów we Francji. Jeśli zwycięży w nich lewica — rozumiał — to dyskusje francusko - niemieckie, które są momentem decydującym dla konferencji, staną się łatwiejsze. Nie zwolował więc rozmyślnie posiedzeń. Bał się, że ostre starcia zaraz w początkach prac mogą zupełnie konferencję rozbić.

Jest jeszcze jeden powód dotychczasowej bezczynności w Genewie: w konferencji biorą udział wybitni dyplomaci, ale niema tu polityków odważnych i petnych inicjatywy. Nie należy do nich przewodniczący Henderson, który zresztą nie może w Genewie posiadać wielkiego autorytetu, gdyż w swoim kraju nie piastuje żadnego urzędu. P. Brüning nie pokazuje się w Genewie, p. Grandi od kilkunastu dni jest nieobecny, p. Mac Donald nie był tu jeszcze ani razu. Zresztą czy są to umysły, któreby mogły opanować konferencję? Sir John Simon nie zdobył sobie w Genewie większej powagi. Jedynie p. Tardieu animuje konferencję, gdy na kilka dni wpadnie tu z Paryża. Ale p. Tardieu jest szefem rządu, musi brać udział w dyskusji budżetowej w izbach i myśleć o bliskich wyborach. Niema czasu na stałą pracę w Genewie.

Ogólna panuje opinia, że konferencja nie została dobrze przygotowana i zwołana została za wcześnie. Nie posiada odpowiedniego kierownictwa. Paraliżuje jej wolę niepewność sytuacji w Niemczech i możliwość zmiany rządu we Francji. Konferencja gra już dzisiaj na zwłokę. Opowiada się w Genewie, że sekretarjat Ligi przygotowuje budżet konferencji i na rok 1933. Być może, że zdarzy się coś, co ją z marazmu wyciągnie. Ale z drugiej strony, hamując na jej prace działać będzie atmosfera pesymiczna, która jak ciężka mgła otacza coraz bardziej szklaną pawilon nad jeziorem, gdzie z takim zapalem witało przed kilku zaledwie tygodniami „największy kongres w dziejach ludzkości”...

JAN MATYSIK.

Skutki walki z Kościołem w Polsce

Komisja kondyfikacyjna składa się w połowie z Żydów

(KAP). Od dłuższego już czasu prasa zagraniczna rozpisuje się o wzmoczonej w Polsce walce z Kościołem Katolickim. Nietylko prasa niemiecka, skwapliwie pochwytywająca wszelkie objawy akcji antykatolickiej w Polsce, aby przedstawić nas w najgorszym świetle wobec zagranicy, ale piszą o tem i poważne dzienniki innych krajów, a nawet agencje półurzędowe (np. Reuter). Zasluga to niewątpliwie rodzimych bezbożników, jak również i pism radykalnych. Jako przykład tego, co piszą o Polsce, podajemy wyjątek z artykułu wielkiego dziennika rotterdamskiego „De Maasbode” z dnia 9 b. m.:

„...potwierdza się, że komisja, której powierzono kodyfikację prawa cywilnego w Polsce, przygotowała cały szereg projektów praw, wrogo przeciw Kościołowi Katolickiemu nastrojonych, czemu zresztą zupełnie zdziwić się nie można, albowiem komisja, która zaprojektowała prawodawstwo małżeńskie, składa się z 4 Żydów i 4 Polaków nale-

żących do loży. Te żydowsko - masonskie prawa propagowane są przez tygodnik „Wiadomości Literackie”, którego naczelnym redaktorem jest Boy-Zeleński, zdecydowany wróg Kościoła. Ów Boy - Zeleński wywiera zgubny wpływ na moralność młodzieży; jest on autorem pewnej liczby ordynarnych a nawet sprośnych piosenek, bojownikiem i propagatorem wolnej miłości i bezkarności spędzania płodu. Ponadto w ciągu ostatnich lat wzrosła niepokojąco propaganda bezbożników. Na czele tej akcji stoją niektórzy urzędnicy ministerjum spraw zagranicznych, Frühling i Jaśkiewicz, szef departamentu, Kostek Biernacki i inni. W ostatnim czasie wydaje się wiele pism wolnościelskich, finansowanych przez Rosję sowiecką. Polska ludność katolicka jest bardzo zaniepokojona wskutek rozwoju tej antyreligijnej propagandy, w której biorą udział najwyżsi urzędnicy państwa”.

Manifestacje

Wczoraj wieczorem po godz. 9, po capstrzyku „imieninowym”, w różnych punktach miasta poczęły się gromadzić tłumy publiczności, które przeciągały ulicami śpiewając pieśni narodowe oraz wznosząc okrzyki na cześć gen. Józefa Hallera, gen. Józefa Dąbórz-Muśnickiego oraz przywódców obozu narodowego. Padaly też okrzyki, skierowane przeciw „sanacji”.

W pewnym momencie tłumy publiczności zgromadziły się przed pomnikiem Mickiewicza, gdzie odśpiewano „Boże coś Polskę” i „Rotę”. Do dużych manifestacji doszło na placu Wolności i Starym Rynku, gdzie wznoszono różne okrzyki i śpiewano szereg pieśni narodowych.

Wystąpiła wówczas policja, która zaczęła rozpręcać publiczność przy pomocy pałek gumowych. Szereg osób uległ dotkliwemu pobiciu. Na ul. Nowej widziano pewnego mężczyznę z twarzą, zupełnie zalaną krwią. Kilka osób aresztowano.

Specjalną gorliwość w akcji policyjnej na Starym Rynku wykazywał kierownik urzędu śledczego p. Nowakowski.

Dzisiaj o godz. 8 przed poł. odbyła

się w auli państwowej szkoły budownictwa akademja „imieninowa”. Jeden z profesorów miał odczyt o życiu Piłsudskiego. Odczyt ilustrowany był przezroczkami. W pewnym momencie zgromadzona młodzież, powstawszy z miejsc, zaczęła wznosić okrzyki: „Niech żyje Dmowski, niech żyje Haller”.

Flagi widnieją dzisiaj na gmachach urzędów państwowych, u właścicieli koncesyj i w niektórych bankach.

Ostrzeżenie!

Istnieje tylko jeden oryginalny i niezawodny, we wszystkich kulturalnych państwach używany preparat

DARMOL
czekoladki przeczyszczające

znany od kilkudziesięciu lat.
Prosimy więc żądać wyraźnie
„Darmol” gdyż preparat ten
bywa często podrabiany!

Tw 916

NIECH NIKOGO NIE ZBRAKNIE -
W KARNYCH SZEREGACH O. W. P.

„Przygotowania” do „imienin” w szkołach

Tygodnik ludowy „Piast” donosi, w jaki sposób zbiera się w szkołach podpisy pod adresem holdownicze z okazji imienin p. Piłsudskiego. Oto co czytamy w ostatnim numerze tego pisma:

„W Olszanej kierownik szkoły, Alojzy Gliński, za odmówienie podpisu zbił ucznia Józefa Króla w dniu 29 stycznia rb do tego stopnia, że biedne dziecko dotąd leży w łóżku (korespondencja z połowy lutego). Ojca nie stać w dzisiejszych ciężkich czasach na doktora, a zachodzi obawa, że chłopiec na całe życie może pozostać kaleką.

„Ten sam „światłodawca” zbił także Antoniego Kulaka, syna Józefa, członka rady gminnej.

„W Olszance kierowniczka szkoły niejaka Waligórnna pobila między innymi Józefa Maniuszka z miejscowości Stanęcin”.

Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Akademickiej

w stadium legalizacji.

Prasa donosiła już o krokach podjętych w kierunku zalegalizowania skupiającego wszystkich akademików-Polaków Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej z Naczelnym Komitetem Akademickim oraz środowiskowymi Komitetami Akademickimi, jako organami wykonawczymi tegoż Związku. Sprawa legalizacji posuwa się szybko naprzód i należy się wkrótce spodziewać jej definitywnego załatwienia. Rektor uniwersytetu warszawskiego, podjąwszy akcję legalizacji, rozesał już był odpowiednie wnioski do Senatów wszystkich wyższych uczelni.

Ostatnio dowiadujemy się, że senat uniwersytetu poznańskiego wyraził zgodę na zalegalizowanie statutu Z. N. M. A.

W celu ułatwienia tej akcji oraz umożliwienia działalności N. K. A., oraz poszczególnym Komitetom Akademickim środowiskowym rektor uniwersytetu warszawskiego wydał zaświadczenie, którego treść podajemy:

„Uniwersytet Warszawski

Rektor

L. 1698/32.

Warszawa, dn. 18 lutego 1932 r.

Z a ś w i a d c z e n i e .

Rektorat Uniwersytetu Warszawskiego zaświadcza niniejszem, że Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Akademickiej znajduje się w stadium legalizacji statutu.

Powyzsze wydaje się celem przedstawienia władzom akademickim

Rektor (—) Jan Łukasiewicz.”

W obronie czci studentów polskich

Donoszą nam z Antwerpji:

W dniu 9 lipca r. ub. w krakowskim „Il. Kurjerze Codziennym” ukazała się korespondencja, szkalująca w niesłychany sposób polską młodzież akademicką, studującą w Belgji. Artykuł ten stał się podstawą do wrogich Polsce notatek w prasie niemieckiej, oraz w dzienniku „Petit Meridional”.

Sprawa zajął się sąd koleżeński przy Kole Studentów, Polaków w Antwerpji, który postanowił autora wspomnianego artykułu, Jana Hauptmanna wykluczyć z grona członków Koła. Wyrok postanowiono ogłosić w prasie i rozesać do poselstwa polskiego w Brukseli, konsulatów polskich w Belgji i do wszystkich akademickich kół polskich z Belgji.

W motywach wyroku zaznaczono m. in., że żaden ze świadków, między którymi byli najstarsi obecni studenci polscy w Antwerpji, nie stwierdził, ażeby fakty wspomniane w artykule oskarżonego miały istotnie miejsce, z czego wynika, iż celem artykułu było tendencyjne zle przedstawienie studenta - Polaka w Belgji.

Oficjalna wizyta

gen. komisarza

Gdańsk, 19. 3. (Tel. wł.) Nowy komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku dr. Pappée, złożył dziś w południe oficjalne wizyty w senacie gdańskim i u Wysokiego Komisarza Ligi Narodów, poczem przyjął rewizytę senatu dr. Ziehma i hr. Graviny.

S. B.

Centralny Związek Przemysłu Polskiego

Warszawa, 19. 3. (Tel. wł.) Dokonało się zjednoczenie wielkiego przemysłu w Polsce, a mianowicie na ostatnim posiedzeniu mężów zaufania t. zw. „Lewjatana” i naczelnej organizacji Zjednoczenia Przemysłu Zachodniej Polski postanowiono od 1-go maja utworzyć Centralny Związek Przemysłu Polskiego z siedzibą w Warszawie przy udziale przedstawicieli 13 grup przemysłowych pod dyktando pp. Wierzbickiego, Szydłowskiego i Lempickiego.

Niezależnie od tego są prowadzone prace, zmierzające do połączenia związków przemysłowców śląskich z radą zjazdu przemysłowców Zagłębia Krakowskiego i Dąbrowskiego.

Rozważa się ponadto, aby w łonie przyszłej centrali utworzyć unję ciężkiego przemysłu, do którego weszłyby organizacje przemysłu węglowego oraz hutnictwa żelaznego i cynkowego. (w)

Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary

Citta del Vaticano, 19. 3. (KAP). W dniu 6 kwietnia rozpoczyna się zebranie najwyższej rady generalnej Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary z udziałem dyrektorów krajowych, przybywających umyślnie do Rzymu. W czasie zebrania złożone zostaną sprawozdania o rozwoju Dzieła w poszczególnych krajach i rozdzielone zostaną subsydia dla misyj, stosownie do ich potrzeb.

kard. Van Rossum, następnym będzie przewodniczył arcyb. Salotti, sekretarz św. Kongregacji Propagandy i prezes Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary. Na zakończenie papież udzieli radzie posłuchania dla przyjęcia sprawozdania od kard. Van Rossum i wygłoszenia przemówienia.

Po zebraniach Dzieła Rozkrzewiania Wiary rozpoczną się posiedzenia Papieskiego Dzieła św. Piotra Apostoła dla duchowieństwa krajowego.

W kotle chińsko-japońskim wciąż wre

Pogłoski o projektowanym zamachu wojskowym w Japonji

Szanghaj, 19. 3. (Tel. wł.) Rokowania porozumiewawcze pomiędzy Chinami i Japonją przerwane w ostatnich dniach będą wznowione dziś.

Ośrodkiem zainteresowania są jednak nadchodzące z Japonji ostatnie wiadomości o tarcjach w łonie rządu i wojska. Ogólne poruszenie wywołały tu pogłoski o możliwości dokonania w Japonji zamachu stanu przez partję wojskową. Zamach ten miałby nastąpić już w najbliższych dniach, przyczem daje się ogólnie wiarę takim pogłoskom z uwagi na stale nadchodzące transporty amunicji i broni, które w większych ilościach zwozi się do Mandżurji i Szanghaju oraz okolicy.

Według doniesień z Nankinu były prezydent Chin marszałek Ciang - Kai-Szek obok przewodnictwa w naczelnej

radzie wojennej objął również jeszcze stanowisko szefa sztabu generalnego.

London, 19. 3. (Tel. wł.) Według doniesień z Tokio wiadomości o rzekomym puczu wojskowym w Japonji są nieściśle. Ostatnie doniesienia z Japonji nie są co prawda dosyć niepokojące, jednakże o puczu wojskowym nie ma mowy.

Jak informują z kół zainteresowanych, chodzi jedynie o rekonstrukcję gabinetu względnie nawet utworzenie nowego. Wypadki ostatnich dni wywołały w łonie rządu pewne tarcia, które prawdopodobnie zlikwiduje się w najbliższym czasie. Obecnie toczą się rokowania celem wysondowania możliwości utworzenia gabinetu narodowego, w związku z czem oczekuje się ogólnej dymisji całego obecnego gabinetu.

Oświadczenie przedstawiciela Japonji, ministra Sato

London, 19. 3. (PAT). Delegat japoński Sato w Genewie, zapytany przez redaktora dziennika londyńskiego „News Chronicle”, co sądzi o rozwoju wypadków na Dalekim Wschodzie, oświadczył, że rząd japoński okazuje jak największą usterpliwość w sprawie Szanghaju, godząc się na to, aby pas neutralny był dozorowany przez policję chińską pod kontrolą przedstawicieli mocarstw.

Co się zaś tyczy Mandżurji, Sato oświadczył, iż rząd japoński kontynuować będzie swą politykę, która nie zmierza do powiększenia emigracji japońskiej. Na razie w Mandżurji jest już 200.000 Japończyków. Aczkolwiek Japonja ma bardzo znaczne i uznane interesy w Mandżurji, to jednak nie żywi zamiaru zapełnić tego kraju swymi emigrantami. Zamiarem Japonji jest

zachęcić Chińczyków do osiedlania się w Mandżurji, aby podnieść konsumpcję tego kraju, a przez to rozwinąć handel i wzmocnić zatrudnienie. Japonja jest całkowicie obojętna na regime, panujący w Mandżurji. Zależy jej jedynie na zapewnieniu działania koncesyj, jakie uzyskała Japonja, oraz na zabezpieczeniu bytu obywateli japońskich.

Sato wyraził przekonanie, że w ciągu 10 lat Japonja doprowadzi Mandżurję do porządku i bezpieczeństwa, i że, po tym czasie, rozwinie się tam wielki dobrobyt. Podkreślił ponadto z naciskiem, że Japonja nie dopuści do żadnej interwencji Ligi Narodów.

Faza szanghajska jest może skończona — oświadczył Sato — ale obawiam się, że będzie jeszcze dużo trudności z powodu Mandżurji.

Rokowania w Szanghaju rozwijają się pomyślnie

London, 19. 3. (PAT). Donoszą z Szanghaju, że rokowania chińsko-japońskie rozwijają się pomyślnie.

Osiągnięto porozumienie, dotyczące wycofania wojsk japońskich aż do koncesji międzynarodowej i przejęcia ewakuowanych stref przez władze chińskie. Wojska chińskie pozostać mają na swoich obecnych pozycjach.

Jedyną trudność stanowi jeszcze argument władz chińskich, że byłoby nonsensem, gdyby neutralni obserwatorzy mieli kontrolować przejęcie przez Chińczyków ich własnego terytorium i

że wobec tego kontrola neutralnych obserwatorów ograniczyć się powinna jedynie do kontroli wycofywania wojsk japońskich. Sprawa ta jednak posiada drobne znaczenie dla redakcji odpowiedniego paktu.

Członkowie komisji Ligi Narodów pod przewodnictwem Lyttona nie biorą udziału w tych rokowaniach, ale odroczyli swój wyjazd do Nankinu, przypuszczając, że sama ich obecność w Szanghaju może przyspieszyć rokowania.

Stłumiona rewolta więźniów w Rumunji

Bukareszt, 19. 3. (Tel. wł.) Nieudana rewolta więźniów politycznych wydarzyła się wczoraj w Sighina, gdzie znajduje się większa ilość komunistów, osadzonych za niedozwoloną agitację na terenie Besarabji. Chcieli oni z racji rocznicy komuny paryskiej wywołać demonstracyjne powstanie, o którym jednak na czas dowiedziała się policja i zarząd więzienia.

Celem unicestwienia zamiaru postanowiono odseparować przywódcę i organizatora rewolty. Gdy więźniowie się o tem dowiedzieli urządzili burzliwą manifestację, przyczem niektórym z nich udało się wydostać ze swych cel i po wyważeniu drzwi u-

wolnić również znaczną część pozostałych towarzyszy.

Uzbrojeni w kamienie i kije oraz różne narzędzia udali się natychmiast tłumnie w kierunku dozorców i straży, którą zaatakowali obrzucając ją kamieniami. Dopiero po daniu kilku salw na postrach nastąpiło uspokojenie.

Po przybyciu większego oddziału żandarmerji przywrócono porządek

Strajk wygaś

Sosnowiec, 19. 3. (PAT). Strajk węglowy w Zgł. Dąbrowskiem wygaś.

Dziś rano zgłosiło się do pracy 11.810 robotników. Strajkuje jeszcze 694 górników na kopalni „Renard”.

Biskup poleski ciężko chory

Pińsk, 19. 3. (Tel. wł.). Biskup poleski ks. Zygmunt Łoziński zachorował bardzo poważnie. Wczoraj odbyła się operacja. Stan jego jest groźny. (w)

Sp. ks. prof. dr. Henryk Likowski

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że w Warszawie zmarł prof. Uniwersytetu Warszawskiego ks. dr. Henryk Likowski. Pogrzeb odbędzie się we wtorek o godz. 10 z kościoła Zbawiciela w Warszawie.

Sp. ks. dr. Likowski urodził się w r. 1876, studia teologiczne ukończył w r. 1899. Następnie zajął stanowisko zastępcy dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, będąc jednocześnie profesorem Seminarjum Duchownego. Napisał szereg prac historycznych, m. in.: „Miasto Książęce Śródka. Kartka z dziejów Poznania w latach 1231 do 1253” — „Początki Klasztoru Cystersek w Owińskach 1242—1250” i inne.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 19. 3. 1932. Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg (119,1 f w h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg (127,1 f w h.); 4) pszenicy pomorskiej 74,35 kg (126,4 f w h.); 5) jęczmienia poznań i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa poznań i pom. 43,55 kg. (74,1 f w h.).

Ceny transakcyjne. Żyto 145 tonn par. Poznań . . . 24.75 Usposobienie stałe. Pszenica 30 tonn par. Poznań . . . 25.00 Usposobienie spokojne.

Ceny orientacyjne. Pszenica . . . 24.50—25.00 Usposobienie spokojne.

Jęczmień 64—66 kg. . . 20.50—21.50 Jęczmień 68 kg. . . 21.50—22.50 Usposobienie spokojne.

Jęczmień browarowy . . . 23.75—24.75 Usposobienie spokojne. Owies . . . 20.75—21.25 Usposobienie stałe.

Mąka żytnia 65% wł. work. 37.00—38.00 Usposobienie stałe. Mąka pszenna 65% wł. work. 37.50—39.50 Usposobienie stałe.

Otręby żytnie . . . 15.00—15.50 Otręby pszenne . . . 14.00—15.00 Otręby pszenne (grube) . . . 15.00—16.00 Rzepak . . . 32.00—33.00

Gorzycza . . . 30.00—35.00 Wyka latowa . . . 22.00—24.00 Peluszk . . . 24.00—26.00 Groch Victoria . . . 23.00—26.00

Groch Folgera . . . 30.00—34.00 Łubin niebieski . . . 11.50—12.50 Łubin złoty . . . 16.00—17.00

Seradela . . . 31.00—33.00 Konieczyna czerwona . . . 160.00—210.00 Konieczyna biała . . . 320.00—460.00

Konieczyna szwedzka . . . 130.00—150.00 Konieczyna żółta odłusczona 150.00—170.00 Przelot . . . 260.00—300.00

Tymoteusz . . . 40.00—55.00 Rajgras angielski . . . 45.00—50.00 Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn, pszenicy 180 tonn, jęczmienia 60 tonn, owsa 30 tonn, otrąb żytnich 30 wyki 20 tonn.

Uwagi: Owies biały niezaduszczony ponad notowania.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

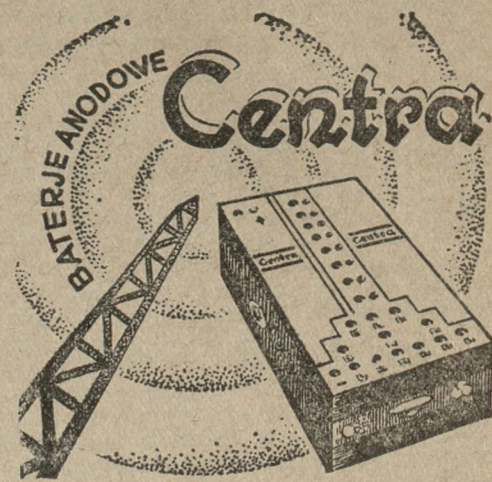
Poznań, dnia 19. 3. 1932. Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna. Zauważono wielką niechęć do zawierania transakcyj, tak że do notowania doszło tylko w dwóch papierach, mianowicie notowano 5% Pożyczkę konwersyjną 38% oraz 4% listy zast. konwert. 29% w placeniu. Resztę papierów nie doszło do notowań z powodu rozbieżności kursów kupna i sprzedaży. Wymieniano następujące kursy: 6% listy żytnie 12,90 O. oraz 12% P., Bank Polski 84% P.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe: (Kurs w procentach nominalu): 5% Pożyczka konwersyjna 38% P. 4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kred. 29% P.

Tendencja spokojna.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90% zł.; w Gdańsku na Warszawie 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100

Pw 11 600 - C. 151

mk. niem. w dewizach — zł. gotówką — zł. za 100 guld. gd. w dewizach 173.61 do 173.87 zł. gotówką 173.27 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 19. 3. 1932. Waluty Gotówka Dolary St. Zjedn. tr.: 8,90; sp.: 8,92; kup.: 8,88.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup
Londyn	32.66	32.79	32.47
Nowy Jork			
kabel	8.923	8.943	8.903
Paryż	35.11	35.20	35.02
Praga	26.40	26.46	26.34
Szwajcaria	172.50	172.93	172.07
Berlin	212.45		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poz bud	37.50
4% poz inwes.	93.50
5% poz konw.	39.00
5% poz kolejowa	37.50
4% poz dolarowa	48.25 48.50
7% poz stabil	58.50 58.00

Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	84.50
Ostrowieckie serja B	30.50

Tendencja utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, dnia 19. 3. 1932.

Pszenica march. 75—76 kg. 243.00—245.00 Tendencja słabsza.

Pszenica pastwana march. 225.00—227.00 Tendencja słabsza.

Pszenica jara march. 247.00—249.00 Tendencja słabsza.

Żyto march. 72—73 kg. 194.00—196.00 Natychm. załadowanie stałe, dostawa późn. słabsza.

Żyto rosyjskie cif Berlin tr. i sp. 195.00 Jęczmień brow. 182.00—189.00 Tendencja spokojna.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 169.00—177.00 Tendencja spokojna.

Owies march. 154.00—161.00 Tendencja ledwo utrzymana.

Mąka pszenna 30.75—34.25 Tendencja słabsza.

Mąka żytnia 70% 26.75—27.90 Tendencja spokojna.

Ospa pszenna 10.80—11.10 Tendencja cicha.

Ospa żytnia 10.40—10.70 Tendencja cicha.

Groch Victoria 19.00—26.00 Groch drobnij jadalny 21.00—24.00 Groch pastewny 15.00—17.00

Peluszk 16.50—18.50 Bób 15.00—17.00 Wyka 16.00—19.90

Łubin niebieski 11.00—12.00 Łubin złoty 15.00—17.00 Seradela nowa 35.00—38.00

Kuchy lniane 37% 12.30 Kuchy z orzecha ziemnego 13.50—13.80 Kuchy mielone (mączka) 13.20—13.40 Wytłoki suche paryt Berlin 8.60—8.70

Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg 12.10—12.30 Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin 12.80

Płatki ziemniaczane 16.90—17.30 Ogólna tendencja słabsza.

Giełdy zbożowo - towarowe

Kraków 18. 3. Pszenica dworska czerwona 29.25—29.50, biała 28.75—29, targowa 28.15—28.50, żyto dworskie stand. 26—26.25, targowe stand. 25.75—26, owies dworski stand. 26.50—27.50, targowy stand. 26—26.50, jęczmień browarniany 27—28, na kaszę stand. 23—24, mąka pszenna okr. krak. gryskowa 48.50—51, 45 proc. 47—48, 60 proc. 45—45.50, mąka pszenna z młynów kongr. 45 proc. 43.50—44, gryskowa 44.50—45, 00 41.50—42, mąka żytnia okr. krak. 65 proc. 41.50—42. Tendencja spokojna, dowozy średnie.

Ksiądz, zamęczony na śmierć

przez landrata sztumskiego Zimmera za to, że nie chciał do szczytu wylepić mowy polskiej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“.)

Gdańsk, 18 marca.

Wielkie poruszenie pomiędzy ludem polskim w Prusach Wschodnich wywołała tragiczna choroba ks. Spingera, proboszcza w Mikołajkach, znanych z tego, że zdemolowano tam niedawno za sprawą landrata Zimmera szkołę polską. Sprawcą choroby księdza jest także landrat Zimmer. Sprawa ta rzuca jasne światło na bezwzględność, z jaką władze niemieckie tępią dzisiaj Polaków. Sprawa ma się tak: Wymieniony p. Zimmer został w Sztumie, powiecie wschodnio-pruskim, w którym mieszka w zwartej masie ludność polska, landratem, i to zdaje się, głównie dlatego, że stał on bardzo blisko wywiadu niemieckiego, pracującego w Polsce.

Chcąc się ratować na stolcu landratowskim, zachwiany przez jego niedość, podwoił landrat Zimmer swe wysiłki w celu tępienia Polaków. Uderzył on w to, co pobożnemu ludowi tamtejszemu polskiemu jeszcze pozostało, przeciw kościołom polskim. Robi on to z perfidją mistrzowską, właściwą tylko wywiadowcy. Poufnie polecił on nauczycielom, amtsvorsteherom (wójtom), żandarmom i innym, ażeby w każdy tylko możliwy sposób tępił polskość w kościołach. Sam zaś szczyca on swemi odwiedzinami wymienionych urzędników. Żona landrata odwiedza często miejscowości polskie i zakłada tam „Frauenbundy“, „Sportvereiny“. Do „vereinów“ tych musi każdy Polak, zawisły od różnych „amtów“ należeć. A mało jest takich ludzi, coby nie byli dzisiaj zależni. Przyciąga się przytem ludzi podarkami. Tak zwany „Korruptionsfond“ ma zawsze pieniądze na cele antypolskie. Pochlebia się w tych „vereinach“ najniższym instynktom, są znaczącą przytem, że te „vereiny“ są „kościelne“, że ksiądz biskup je pochwała, im patronuje. Zakłada potem nauczyciel z polecenia landrata w „Gesangverein“, urządza się śpiewy, koncerty religijne w kościele, urządza się nabożeństwa z ramienia p. landrata. Po takim krótkim, lecz energicznym przygotowaniu, po zjednanu sobie pewnej liczby członków do „vereinów“, udaje się zarząd tych „vereinów“ albo wprost landratem wzgl. landratowa z petycją do biskupa o powiększenie nabożeństw niemieckich i skasowanie nabożeństw polskich.

I w Mikołajkach zmobilizował landrat poufnie wszystkich urzędników: nauczycieli, amtsvorstehera, postmeistra. I do Mikołajek zaczęła jeździć często landratowa, chodząc od domu do domu, napędzając lud do „vereinów“, tak „streng“ katolickich. Zawitała także do plebanji. Lecz tu znalazła niespodziewany opór. Ks. Spinger, proboszcz w Mikołajkach, jest Niemcem. Podczas plebiscytu agitował on przeciw Polsce nawet w kościele, wzbraniał się jeszcze niedawno poświęcić szkołę polską, udzielał nauki przygotowawczej do sakramentów św. tylko po niemiecku. Lecz, gdy teraz widział, że chcą skasować nabożeństwa polskie w tak gwałtowny sposób, gdy widział, że chcą pobożną ludność polską — jak mówił — jemu wypędzić z kościoła, oparł się landra-

towej, ośmielił się nawet w towarzystwie niemieckim powiedzieć, że póki on będzie urzędował, nie będą nabożeństwa polskie w Mikołajkach skasowane. Zapalała gniewem wielkim nadobna pani przeciw temu — jak mówiła — „komicznemu panu“, że jako jedyny wyjątek z całego duchowieństwa nie uległ jej i nie został jej „doradcą“ duchownym. „Vereinom“ kazano podpisywać pismo, żądające skasowania nabożeństw polskich, wzywając ludzłom, że w piśmie tem żąda się, ażeby Niemcy nie potrzebowały płacić odszkodowania i przez to zniżono podatki. Gdy ludzie zmiarkowali, co właściwie podpisali, było już za późno cofnąć podpis. Bo któż odważyłby się wystąpić przeciw landratowi?

I tak poszła petycja do biskupa. Ks. biskup wbrew wszelkim zwyczajom i przepisom kościelnym ominął zupełnie księdza Spingera, proboszcza miejscowego, zasięgnął informacji od dziekana ks. Poschmanna z Kiszporka (Christburg) i wydał dekret, krzywdzący w niesłychany sposób ludność polską. W kościele mikołajskim, pozbudowanym jedynie przez ludność polską, mają się odprawiać nabożeństwa polskie co drugą niedzielę. W główne święta, w Wielkanoc, w Zielone Świątki, w Boże Narodzenie, nie ma już ludność polska słyszeć słowa polskiego. W dni powszednie ma być dwie trzecie po niemiecku, a jedna trzecia po polsku. Zarząd kościelny, składający się tylko z samych Polaków, pomimo teroru wybrano także w ostat-

Każdy Polak uczy swego
Wódka, winem, likierem,
Józefa!
„Rektyfikacji Warszawskiej“

nim roku samych Polaków — protestował w piśmie do biskupa przeciw rozporządzeniu. Biskup odmówił prośbie. Fundator drogi krzyżowej zaprotestował przeciw temu, ażeby przeciw jego intencji odbywała się Droga Krzyżowa inaczej niż po polsku. Ale i woli fundatora nie uszanowano.

To niezwykle brutalne skasowanie nabożeństw polskich podziało jak piorun na proboszcza Niemca. Bardzo ciężko zachorował. Wywieziono go do Królewca. Nikogo do niego nie wpuszczają, nawet jego siostry. Ksiądz dogorywa.

Trzeba zaznaczyć, że gdy ksiądz po otrzymaniu dekretu, kasującego nabożeństwa polskie, zachorował, to nauczyciele widocznie z polecenia swego przełożonego nachodzili uparcie księdza i zadali mu przez to cios bodaj śmiertelny — umyślnie. W „Stuhmer Zeitung“ pojawiła się notatka, że ks. Spinger już dłuższy czas chorował. Lecz trudno będzie się wykreślić zbrodniarzom tym judaszowskim fałszem. Lud polski w Mikołajkach i okolicy jest ogromnie wzburzony. Dla wiary wynikną z tego ogromne szkody. Ale o to nie pyta się władza. R. S.

szystowskim, zwalczającej obecny rząd socjalistyczny. Oficer ten nazwiskiem Groote został niezwłocznie aresztowany. Przerwaną wstęgę naprawiono i w kilka minut później Langa dokonał ceremonii otwarcia.

Protest przeciw kierownictwu Radia Polskiego

Od dłuższego czasu radjostuchacze polscy zmuszeni bywają do wystuchania audycji obrażających ich najgłębsze uczucia religijne i patriotyczne. Wywołuje to powszechne oburzenie, któremu energiczniejsze jednostki pragną dać wyraz w formie zbiorowego protestu.

Proszeni jesteśmy o powiadomienie czytelników naszych, że w redakcji „Kurjera Poznańskiego“ otrzymać mogą blankiety z treścią tego protestu celem zebrania podpisów w gronie swych krewnych, przyjaciół i znajomych.

Gożąco polecamy tę akcję zawsze znanym z żywego sprężystego odruchu paniom naszym wielkopolskim, którym miejscowe radio poznańskie każe również wystuchiwać transmisji owych bezbożnych i antynarodowych elukubracyj pp. Saczyńskich, Pobóg-Malinowskich et tutti quanti.

MOZECIE

mieć zawsze śnieżno-białe zęby, czyszcząc je codziennie mydełkiem do zębów Odol. Mydełko Odol czyści zęby i przywraca im naturalną barwę. Mydełko do zębów Odol posiada przyjemny smak i jest bardzo oszczędne w użyciu. Tw 906

Myśl Narodowa

Zeszyt 12. „Myśli Narodowej“ (z datą 13 marca) zawiera tyle interesujących artykułów, że niepodobna ich streścić. Dość wymienić fragment wyjęty z książki prof. R. Rybarskiego. Umieszczony na miejscu naczelnym p. t. „Przyszłość gospodarstwa światła“, albo artykuł J. Mosdorfa „Hr. Sforza a Polska“. Pan Mosdorf dał lekcję że należy czytać książki polityczne. Przyjęto książkę Sforzy u nas z sympatją; tymczasem autor wykazuje, że jest to zdradziecki podkop przeciwko Polsce. Warto artykuł przeczytać. W 25 rocznicę Wyspiańskiego „Myśl Narodowa“ zamieszcza bardzo ciekawe studium o „Weselu“ Wyspiańskiego J. Rembieniński w feljtonie „Na widowni“ znakomicie wyjaśnia dlaczego młodzi publicyści sanacyjni głoszą idee komunistyczne. — Adolf Nowaczyński po procesie swoim z pewnym dziennikiem daje bardzo drastyczne zestawienie tego faktu z rzeczywistością.

Bogaty przegląd literatury bieżącej i sztuk plastycznych (Podoski) wypełnia znaczną część numeru.

Należy całą siłą poprzeć to znakomite wydawnictwo propagować je między znajomymi. Właśnie jest teraz pora płacenia prenumeraty na kwartał II.

Dokoła naddunajskiego problemu

Jednomysłność Paryża i Londynu? — Dwie metody

Paryż, 19. 3. (PAT). W sprawie projektu zbliżenia gospodarczego państw naddunajskich dzisiejsze informacje zarysowują się nieco wyraźniej.

Przedewszystkiem co do samego celu rozwoju i zacieśnienia węzłów ekonomicznych między krajami naddunajskimi panuje rzekomo jednomysłność między Londynem i Paryżem. Obydwa rządy uznają, że unja celna nie jest wykonalna, zarówno ze względów politycznych jak i gospodarczych, a następnie, że problem będzie trudny do rozwiązania, jeżeli się uwzględni prócz trzech rolniczych krajów: Rumunii, Węgier i Jugosławii,

mających trudności ze sprzedażą swych zbiorów, jeszcze czwarte państwo, produkujące zboże — Bułgarię.

Co do metody postępowania, wytworzyły się ostatecznie dwie grupy. Jedną z Niemcami i Włochami na czele — wypowiedzi się za wspólną konferencją 9 państw, a mianowicie 5 krajów naddunajskich oraz Francji, Anglii, Niemiec i Włoch. Druga francusko-angielska — natomiast występuje za zwołaniem 2 następujących po sobie konferencji: 5 państw naddunajskich, oraz drugiej, w której wezmą udział jedynie Francja, Anglia, Niemcy i Włochy.

Niezwykły wypadek podczas oficjalnej uroczystości

Otwarcie wspaniałego mostu w Australji, nowoczesnego cudu techniki — Oficer policji szablą przecina wstęgę

Londyn, 19. 3. (PAT). Dziś o godzinie 10 rano według czasu australijskiego odbyła się uroczystość otwarcia nowego jednolukowego mostu, przerzuconego z Sydney przez całą zatokę portu. Uroczystości związane z aktem otwarcia trwać mają cały dzień. Rząd australijski otrzymał gra-

tulacje od króla Jerzego i członków rządu londyńskiego. Prasa londyńska w dłuższych artykułach opisuje dziś nowy most, jako 8 cud świata.

W momencie otwarcia mostu przepłynęło pod nim 150 szybkich łodzi motorowych 30 różnych narodów. W powietrzu krążyły eskadry samolotów. 21 wystrzałów armatnich obwieściło, że most jest otwarty.

Tuż przed samym aktem zaszedł incydent, który zakłócił uroczystość: W chwili, gdy premier Langa skierował się w stronę mostu, aby dokonać przecięcia wstęgi jeden z oficerów policji na koniu doskoczył do wstęgi wyciągnął szablę i przeciął wstęgę wołając: W imieniu Nowej Pld. Walji ogłaszam most za otwarty! Inni oficerowie ścignęli go z konia.

Okazało się, że jest to członek partji Cambella, organizacji o podłożu fa-

**GLÓWNA WYGRANA
300.000 ZŁOTYCH**

padła na los Nr. 135 002

pochodzący z kolektury Nr. 519

sprzedany w znanej ze szczęścia i wielkich wygranych

kolekturze Janiny Haladejowej p. t.

„SZUKASZ SZCZĘŚCIA? - WSTĄP NA CHWILĘ!“

Warszawa, Nowy Świat 68, Krakow. Przedm. 87, Chłódna 68

Polecamy szczęśliwe losy 5-ej klasy. nw 9422

HAZ-ELITE

BEZTŁUSZCZOWY UDELIKATNIA
KREM MATUJE CERE
HAZELINOWY

herbata

cejlonska, hinduska, indyjska

Pod Puder

Wobec zbliżających się Świąt
każda przezorna gospodyni pamięta o od-
świeżeniu mebli idealnym płynem

MEBLO-DOKTÓR

Do nabycia w wszystkich drogeriach. Skład główny:
Centralna Drogeria J. Czepczyński, Stary Rynek.

Pw 11 596-11.74

Opinia francuska wobec wyborów w Niemczech

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, 17 marca.

We Francji śledzono przebieg kampanii wyborczej w Niemczech z dużą uwagą. Chodziło z jednej strony o osobę nowego prezydenta, a z drugiej o zapoznanie się z ogólnym ukształtowaniem się sił politycznych w Rzeszy. Dlatego też kilkunastu, jeżeli nie kilkudziesięciu dziennikarzy francuskich udało się do Niemiec. Niektóre dzienniki wysłały tam aż po kilku korespondentów. I tak np. w „Paris-Soir”, p. Sauerwein, który ostatecznie rozstał się z „Matinem”, opisywał nastroje wyborcze środowisk politycznych; znany pisarz bulwarowy, Maurycy Dekobra — środowisk salonowych i bawiących się, wreszcie powieściopisarz Mac Orlan — środowisk najniższych klasami społeczeństwa oraz niemiecką ulicą. Tego rodzaju zestawienie trzech odmiennych środowisk pozwoliło czytelnikowi francuskiemu zdać sobie lepiej sprawę z przebiegu wypadków.

Jaka jest we Francji ocena wyniku pierwszego głosowania? Prawie, że jednomyślna, jeżeli chodzi oczywiście o ludzi jasno zapatrujących się na sprawę. Rozważane więc tutaj były przede wszystkim cyfry, same za siebie mówiące. Na ich podstawie dochodzi się do bardzo pouczających wniosków, jak oświadczają tutejsze sfery nie tylko narodowe, ale także i umiarkowane. Przede wszystkim rzuca się w oczy wzrost sił nacjonalistycznych, bo jeżeli dodamy głosy Hitlera, Duesterberga i Hindenburga — z pośród wyborców tego ostatniego odrzucając nawet socjalistów, — to dojdziemy do imponującej cyfry 24 milionów pangermanistów, wszelkich odcieni. Poza tym wysuwa się bardzo charakterystyczny fakt, że komunizm bynajmniej nie umocnił swoich pozycji w Niemczech, ponieważ Thaelmann nie osiągnął nawet liczby znajdujących się tam bezrobotnych. A czyż właśnie rzekomy wzrost niebezpieczeństwa komunistycznego nie służył za pretekst całemu szeregowi polityków i działaczy niemieckich, aby tym „czerwonym straszakiem” wymóc na Francji nowe ustępstwa? To też p. Bernus w „Journal des Débats” kategorycznie oświadcza: „możemy tylko stwierdzić, że pod egidą Hindenburga, czy też Hitlera, jedynie ultra - nacjonalizm, pragnący zniszczyć konsekwencje ostatniej wojny, staje się z dnia na dzień coraz bardziej panem Niemiec. Wobec Niemiec, zorientowanych w takim kierunku, prawdziwą gwarancją przyszłego pokoju stanowi istnienie silnej Francji. Oto prawdziwa konkluzja, jaką należy wyciągnąć z przebiegu dnia 13 marca.”

Zdanie to podziela szereg innych organów narodowych. Bainville z lekką ironią mówi o tych wszystkich, dla których Niemcy z Hindenburgiem, jako głową państwa, uważane są za rękojmię uczuć demokratycznych, choć Hindenburg nigdy nie wymawia słowa „republika” i jest prezydentem honorowym „Stahlhelmu”.

Rzecz ciekawa, że nawet w pewnych lewicowych kołach francuskich zaczyna się przedzierać zasłona lokarnizmu. Bo oto „Paris - Soir” ocenia sytuację w sposób niezmiernie rzeczowy, pisząc: „Z punktu widzenia polityki francuskiej, Hitler i Hindenburg, przedstawiają tę samą wolę odrzucenia odszkodowań, a następnie wystąpienia z roszczeniami terytorjalnymi. Można nawet powiedzieć, że polityka, symbolizowana przez Hindenburga, jest bardziej niebezpieczną dla Francji, aniżeli przyjdzie ewentualne do władzy Hitlera. Gwałtowność bowiem programu tego ostatniego odstraszyłaby wielu na wewnątrz kraju, a także mogłaby izolować Niemcy na zewnątrz. Podczas, kiedy Hindenburg i jego zwolennicy będą mogli prowadzić w dalszym ciągu zręczną grę dyplomatyczną, która już przyniosła im wiele korzyści ze szkodą Francji. To też, nawet odsuwając widmo Hitlera, znajdujemy się wobec Niemiec, których cała zimna, natężona wola zmierza do stopniowego zniszczenia traktatu wersalskiego.”

Dodajmy jeszcze, że nawet radykalno - socjalistyczny „Le Soir” wyraża obawę, że pod drugą prezydenturą Hin-

denburga, Niemcy mogą łatwo zejść na wręcz prawicowe manowce. W obozie jednak lewicowym jest to opinia raczej odosobniona. Stronictwo bowiem p. Daladier uważa, że... Briand miał słuszną rację. Rezultat wyborów niemieckich ma wykazywać, iż zmarły nie mylił się, gdy pokładał zaufanie w obrońcach niemieckiego porządku! Hindenburg stoi na jego straży. A jest on człowiekiem, o którym się wie, że dotrzyma przysięgi. — Bez komentarza.

Inny jeszcze objaw z ostatnich wyborów Rzeszy, wywołał tutaj liczne komentarze, a mianowicie drugorzędna rola, odegrana przez socjal - demokrację, która nie miała nawet swego kandydata. Jest to paradoksalny fakt; że dla II międzynarodówki niemieckiej stał się wdzem stary marszałek, którego przecież tak zwalczała w 1925 r. Znany publicysta, Georges Suaréz powiada słuszenie, że jest to najlepszy obraz nastrojów istniejących wśród niemieckich socjalistów, w przeciwstawieniu do socjalistów francuskich. Bo czyż można sobie wyobrazić taką sytuację, aby partja p. Bluma dała swoim zwolennikom tajne rozporządzenie głosowania na marszałka Pétain!

To też humorystyczną jest radość tutejszych socjalistów z przegranej Hitlera, a następnie duma, z jaką p. Blum oświadcza, że akt decydujący, który spowodował zwycięstwo republikańskie został dokonany przez socjal - demokrację niemiecką. W radości z powodu sukcesu Hindenburga, tego symbolu militarysty niemieckiego, leader socjalistów francuskich idzie tak daleko, że obwieszcza, iż fala hitleryzmu... cofa się. Dla p. Bluma i s-ki rezultat niedzielnych wyborów stanowi decydujące zwycięstwo republiki, a zatem i pokój! — Również bez komentarza.

Dorzućmy jeszcze na zakończenie, że zdaniem różnych korespondentów francuskich, przebywających obecnie w Niemczech, wybór Hindenburga w kwietniu jest pewny. Do rzędu ich należy właśnie p. Sauerwein. Obawia się on natomiast, aby odpowiedzialne rządy w Niemczech nie patrzyły przychylnie, celem osiągnięcia rezultatów na terenie polityki zagranicznej, na szerzenie się w kołach nawet najbardziej umiarkowanych ducha odwetu; aby regularna armja i urzędnicy, pod pobłażliwym okiem swoich przełożonych, nie przejęły się również psychozą nienawiści względem Francji. W tych bowiem warunkach Niemcy staną się narodem, z którym będzie trudno żyć, a daremnie pertraktować.

Obawa ta, wyrażona zwłaszcza przez p. Sauerweina, daje wiele do myślenia. Dlatego można śmiało stwierdzić, iż pomimo wszystko prawdziwymi panami Niemiec są milionowi zwolennicy hitleryzmu, czyli pangermanizmu „über alles”.

I. BRIARES.

Znowu niezatwierdzony członek magistratu

Września, 18 marca.

W miesiącu listopadzie wybrała rada miejska m. Wrześni większością głosów członkiem magistratu p. dyr. cukrowni Dembeo. Po trzech miesiącach namysłu województwo wyboru tego nie zatwierdziło. Jest to w ostatnich czasach czwarty wypadek postąpienia wbrew woli obywateli miasta.

Dokąd ten system nas zaprowadzi? Miejscowa gazeta wrzesińska, pisząc o tem, dodaje, że ten sposób traktowania większości obywateli m. Wrześni nie złamie ducha narodowego. (r)

Kryminalista ze „Strzelca”

Z Kotyża w powiecie starogardzkim donoszą, do „Pielgrzyma”:

Wioska nasza od pewnego czasu niepokojona zuchwałymi włamaniami i kradzieżami, aż wreszcie odetchnęła. Otóż przyłapano głównego sprawcę i herszta bandy włamywaczy. Jest nim Antoni Cypel z Kotyż, komendant miejscowego „Strzelca”. Dotychczas udowodniono Cypelowi szereg kradzie-

ży z włamaniem, których dokonał z kilku przybranymi sobie kamratami „strzelcami”. Kiedy przyłapanego włamywacza-strzelca Cypla zapytał posterunkowy: „Co oznacza mundur, który nosi?” — tenże Cypel z całą beczelną pewnością siebie powiedział: „Jestem komendantem „Strzelca”.

„Pielgrzym” dodaje od siebie: „Społeczeństwo pomorskie z trwogą patrzy na plon, jaki rodzi organizacja „Strzelca”. Byłby nareszcie czas, aby władze kompetentne „Strzelca” rozwiązały, gdyż za bardzo się skompromitował na Pomorzu”.

Prof. Ułaszyn a krzyże w salach uniwersyteckich

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

P. prof. Ułaszyn z Poznania ogłosił w „Racjonalistcie” (Nr 2 z 1932 r.) artykuł p. t. „Rzymsko-katolicko-endeckie fałszerstwa”. Między innymi twierdzeniami p. prof. Ułaszyn w związku z zawieszeniem w roku 1925 krucyfików w salach wykładowych uniwersytetu poznańskiego tak napisał: „Prawda, konieczność zawieszenia krzyży podzielał pewien jezuita „pracujący” w Poznaniu, ale nie podzielał tej konieczności pewien wysoce w hierarchii kościelnej stojący dostojnik...”

J. Em. ks. biskup Łukomski, który wówczas był owym wysoko w hierarchii kościelnej stojącym dostojnikiem w Poznaniu, gdyż o niego sprawa ta się oparła, powiadamia nas, że to twierdzenie p. prof. Ułaszyna jest niezgodne z prawdą. Ów dostojnik kościelny bowiem uważał tylko jako rzecz niestosowną zawieszanie przez młodzież akademicką krzyży bez porozumienia się z senatem uniwersyteckim. Natomiast domaganie się młodzieży akademickiej i społeczeństwa poznańskiego, aby krzyże w salach uniwersytetu poznańskiego były zawieszane, pochwalił i poparł, uniwersytet bowiem jest świątynią prawdy, a Chrystus jest najwyższym prawdy nauczycielem.

Z Stronictwa Narodowego

Zebranie miesięczne odbyło się w sali p. Przybylskiego. Zagał je prezes, p. Wł. Michalski, witając m. i. p. postą Kaweckiego. Po odczytaniu protokołu, udzielił p. przewodniczący głosu członkowi O. W. P. p. K. Kosmali. Prelegent zobrazował niszczycielskie pierwiastki bolszewizmu, stwierdzając, że mało zwraca się uwagi dziś, na grożące nam niebezpieczeństwo ze

strony Rosji, która rzuca wielkie sumy na cele agitacyjne i wywrotowe, aby zalać świat cały komunizmem.

W obszernej dyskusji, zabierali m. in. głos pp. pos. Kaweckie, prez. Pawłowski, Herman i prez. Michalski. Po komunikatach zarządu i wolnych głosach, zakończył p. przewodniczący zebranie, wyrażając podziękowanie za liczny w niem udział.

Stany Zjednoczone a Sowiety

Moskwa, 19. 3. (PAT.) Prasa sowiecka donosi, że w pewnych kołach waszygtońskich ma być omawiana sprawa uznania ZSRR.

Według tych informacji Stany Zjedn. chcą wzmocnić związek sowiecki, aby w ten sposób drogą uznania ZSRR, ustanowić na I alekim Wschodzie równowagę sił. Zasadniczą przeszkodą do unormowania stosunków dyplomatycznych jest podobno sprawa propagandy komunistycznej, natomiast zarówno sprawa długów carskich i Kiereńskiego, jak bezpieczeństwo życia i mienia obywateli amerykańskich w ZSRR, nie stanowi już poważnej przeszkody.

Celem nawiązania stosunków między obu krajami ma być wystąpienie do ZSRR, komisja, która przeprowadzi ma pertraktacje w sprawie zawarcia traktatu handlowego.

PRASA

Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

Czasopismo poświęcone sprawom wydawniczo-prasowym — pod redakcją Stanisława Kauzika.

WYSZEDŁ Z DRUKU Nr. 1-2-3 1932 r.

Zawiera artykuły: Franciszka Głowińskiego — „Z zagadnień gospodarki wydawniczej”, Marjana Grzegorzycy — „Nowe czasopisma w roku 1931”, Romana Starzyńskiego — „Rozwój Polskiej Agencji Telegraficznej”, Mieczysława Wajnryba — „Biuro Wolffa a sieć agencji telegraficznych”, Jana Marga — „Berliński instytut prasowy”, Anieli Hanny-Gackiej — „Główne etapy rozwoju prasy francuskiej”, N. I. — „Z amerykańskiego rynku ogłoszeniowego”, oraz działy następujące: Z działalności Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, z działalności Związku Dziennikarzy Rzplitej Polskiej, Syndykatów Dziennikarzy oraz innych organizacji dziennikarskich, Kronika krajowa. Przegląd Ustaw i Rozporządzeń, Kronika Zagraniczna. Przegląd Piśmiennictwa.

Prenumerata roczna „Prasy” wynosi 12 złotych.

Do nabycia we wszystkich większych księgarniach i u sprzedawców tow. „Ruch” na większych dworcach kolejowych oraz w Administracji „Prasy”, Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr 40, m. 11. Tel. 540-00. Konto P. K. O 18.60. zw 13 876

W Egipcie

Gdybym mógł tak milczeć, jak ty!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Krwawa rozprawa stróżów nocnych z bandytami

Stráže nocni, napadnięci przez 4 bandytów, kładą jednego trupem, raniąc drugiego

W Zawodziu pod Wrześnią rozegrała się krwawa rozprawa stróżów nocnych z bandytami, która pociągnęła za sobą śmierć jednego z bandytów.

Wieczorem krótko po godzinie 22 napadło na szosie w pobliżu majątności Zawodzie, czterech osobników pełniących służbę stróżów Jana Matysika i Wojciecha Banasika usiłując ich rozbroić. Podczas szamotaniny jeden z napastników 27-letni Stanisław Kopczyński z Kaczanowa wyrwał stróżowi Banasikowi fuzję i wymierzył nią w stronę Matysika. Matysik mając lufę na pierś strzelił w obronie własnej z rewolweru trafiając Kopczyńskiego w głowę. Strzał był śmiertelny, tak że napastnik padł trupem na miejscu. Drugi strzał w kierunku napastników zranił ciężko w nogę 24-letniego Franciszka Jadrzyszaka również z Kaczanowa. Pozostali dwaj napastnicy zbiegli w ciemnościach nocy. Zwłoki Kopczyńskiego przewieziono do kostnicy we Wrześni, zaś zranionego Jadrzyszaka przewieziono do miejscowego szpitala.

Władze wdrożyły dochodzenia podczas których okazało się, że trzecim napastnikiem był niejaki Czesław Pachowiak z Gozdowa pod Wrześnią.

Jak wykazało śledztwo napastnicy odebrali zasilek funduszu bezrobocia i z tej okazji racyli się poprzednio wódką, a potem na szosie zaczepiali stróżów obchodzących budynki gospodarcze i kopce z ziemniakami. Prawdopodobnie chodziło tu o planowane zaczepki na tle dawniejszych parachunków osobistych ze stróżami majątku. W kieszeniach Kopczyńskiego znaleziono 10 nabojeów. Kopczyński był już kilkakrotnie karany więzieniem za kradzieże i był postrachem całej okolicy. (k)

przewieziono nieprzytomnego do lecznicy kolejowej w Poznaniu. Nijak cierpiał od dłuższego czasu na rozstrój nerwowy i z tego też powodu cierpiał na bezsenność. (k)

KALENDARZYK

Sobota, 19 marca 1932.

Słońce: wschód 5,58 — zachód 18,03 — długość dnia 12 godzin 5 minut.
Księżyc: wschód 13,48 — zachód 5,07 — przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska minus 1 st. Cels. — Pogodnie — Wiatr południowo-zachodni. — Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 3 st. Cels., najniższa minus 3 st. Cels.

Kal. rzk.: Józef — jutro Niedziela Palmowa.

Kal. słow.: Bogdan — jutro Polemierz.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka „Pod Złotym Lwem”, Stary Rynek 75 — Apteka Sapiężyńska, pl. Sapiężyński 1. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76. — Apteka „Pod Eskulapem”, pl. Wolności 13.

Lazarz: Apteka „Przy parku Wilsona”, ul. Marsz. Focha 47.

Wilda: Apteka „Fortuna”, Górna Wilda 96. — Apteka przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22. — Apteka „Pod Opatrznością Boską”, ul. Dąbrowskiego 76.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze

Lekarska Poradnia Przedsiębiorstwa Polskiego Tow. Eugenicznego, św. Marcin nr 59. I ptr. udziela porad bezpłatnie. — Kobiety: w poniedziałki od godziny 17—18; mężczyźni: we wtorki od godziny 17—18.

KRONIKA KOŚCIELNA

— Rekolekcje dla oficerów garnizonu Poznań odbędą się w kościele garnizonowym dnia 21, 22 i 23 bm. Pierwsza nauka o godzinie 18, poczem wystawienie i druga nauka. Dnia 23 bm. po pierwszej nauce spowiedź a dnia następnego t. j. we Wielki Czwartek o godz. 9 podczas mszy św. wspólna komunja św.

OSOBISTE

— Z Uniwersytetu Poznańskiego. — Stopień inżyniera leśnictwa uzyskali: pp. Leon Nawrocki z Brzezia w wojew. poz., Tadeusz Lekszycy z Walentynowa w wojew. poz., Edward Zdanowski z Odolanowa w wojew. poz. i Jan Kubera z Kępna w wojew. poz.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— Koło Rodzicielskie XII. szk. pow. Wałne zebranie odbędzie się w niedzielę dn. 20 bm. o godz. 15 w szkole.

WYSTAWY

— Z Tow. Przyj. Sztuk Pięknych przy placu Wolności 18. W Salonie Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych mieści się obecnie wystawa Grupy Artystów Wielkopolskich „Plastyka”. Udział w niej biorą następujący artyści: Dziurzyńska - Rosińska Zofia, Hanytkiewicz Adam, Jackowski Henryk, Mroziński Jan, Pogowski Paweł, Samlicki Marcin, Serwin Bogusław, Wysocki Jan i Walkowski Tadeusz, który wystawił obraz treści historycznej na temat powstania w r. 1848, gdy Karol Libelt na barykadach w Berlinie do tłumów przemawia. Salon otwarty w dnie powszednie od godz. 11—17, w niedziele i święta od godz. 12—15.

WYKŁADY

— Trzy miesiące „Poradni Przedsiębiorczej” w Poznaniu. Temat pierwszego wykładu z corocznego cyklu „Poranków eugenicznych” P. Tow. Eug., oddział poznański, zgrupował bez wątpienia w niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 12,15 na sali Śniadeckich w Collegium Medicum, ulica Fredry 10, liczne rzesze słuchaczy. Wstęp jest bezpłatny.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— Sodalicja Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich, Miesięczna msza św., połączona z kwartalną komunją św., odbędzie się 20 bm. o godzinie 20 w kaplicy św. Józefa przy ul. św. Józefa.

— Stow. Młodzieży Polskiej Poznań-Lazarz, urządzi 20 bm. o godz. 19 na nowej sali Wiktora przy Rynku Lazarskim nr. 18, wieczornicę. W programie występ chóru Kola Starszej Młodzieży pod dyr. druha W. Dorozyla i dramat w 3 aktach p. t. „Walka o kresy”. W przerwach koncertuje orkiestra stowarzyszeniowa. Ceny biletów bardzo przystępne.

— Doroczne święto pułkowe 60 p. p. Wlkp. odbędzie się w bieżącym roku w dniu 8 maja. W czasie święta pułkowego

Przy cierpieniach serca i zwapnieniu naczyń, skłonności do udaru i ataków apoplektycznych naturalna woda gorka „Franciszka-Józefa” zapewnia łagodne wypróżnienie bez nadwyręzania się. Zadać w aptekach i drogeriach. nw 9340

nastąpi wręczenie odznaki pułkowej. Reflektujący na odznakę zwracać się winni do dowódcy pułku, Ostrów Wlkp.

— Wielkopolska Izba Rolnicza podaje do wiadomości rolnikom, że będzie przyjmowała w roku bieżącym do uznania następujące zagraniczne odmiany jęczmienia: „Bavaria”, „Isaria” i „Danubia” Ackermanna, „Hado” Eglfinga, „Hanna” Heinego, „Heinego 4-rzędowy”, „Hanna” Proskowetza i wszystkie odmiany Hodowli „Svalöf” i P. S. G.

— Spółdz. „Strzecha”. Członkowie znajdujący się w ciężkim położeniu materialnym, mogą składać wnioski z dołączeniem świadectwa ubóstwa do biura Spółdz. „Strzecha” przy ul. Pałacowa 76 w terminie do 22 bm. włącznie celem uzyskania jednorazowej zapomogi z funduszu wyznaczonego na ten cel.

KRONIKA MIEJSCOWA

— Godziny handlu w tygodniu przedświątecznym. W myśl obowiązujących przepisów prawnych w czasie od Wielkiego Poniedziałku do Wielkiego Piątku włącznie sklepy mogą być otwarte o dwie godziny ponad czas normalny, jednakże nie dłużej, niż do godziny 21, a więc sklepy spożywcze do godziny 21, inne — kończące pracę normalnie o godz. 18,30 — do godz. 20,30. — W niedzielę Palmową dozwolone jest wykonywanie handlu od godziny 13 do 18, w Wielką Sobotę tylko do godziny 18.

KRONIKA POLICYJNA

— Gra w „koniczynkę”. P. Franciszek Nowak, z zawodu murarz, z Popowa Starego w pow. śmigiełskim, spotkał w Poznaniu dwóch osobników, którzy zaprosili go do lok. u Stróżyka przy Walach Zygmunta Augusta. Tam rozpoczęła się gra w koniczynkę, podczas której p. N. przegrał 50 złotych (k)

— Wykrycie włamywaczy. W sprawie kradzieży bielizny i odzieży u p. Kazimierza Szymańskiego na Chwaliszewie nr. 9 ujawniono sprawców kradzieży. Są nimi: Walenty Lerczak i Józef Stachowiak (Chwaliszewo 23). Większą część przedmiotów skradzionych odebrano im i zwrócono p. Szymańskiemu. (k)

KRONIKA SĄDOWA

— Szajka złodziei rowerów. W październiku i listopadzie ub. roku ginęły masowo rowery, przeważnie nowe, codo-piero nabyte. Gdy nieroztropny właściciel rower na minutę zostawił przed sklepem lub urzędem, to już go więcej nie oglądał, bo dostawał się on w ręce zorganizowanej szajki złodziejskiej, która dyskretnie umiała rower uprowadzić. W rezultacie cała szajka została ujęta i w czwartek toczył się w sądzie gródzkim przeciwko złodziejom proces. Sąd jednakże przekazał sprawę sądowi okręgowemu. Szajka ta ma poza tem na sumieniu cały szereg zuchwałych włamań (dob).

— Fogelnest skazany na miesiąc więzienia. Zyd Fogelnest Lejzor miał proces w sądzie. Mimo doręczonego zawezwania na rozprawę nie przybył, wobec czego doprowadzono go przy pomocy policji. Fogelnest stanął pod zarzutem bezprawnego przywłaszczenia sobie 72 zł. Fogelnest, kupiec i inspektor włoskiego Tow. Ubezpieczeniowego, zdyskontował jednemu z miejscowych kupców weksel na 500 zł potrącając sobie 72 zł. Sąd wymierzył mu karę więzienia przez 1 miesiąc (z)

— O zbrodni podpalenia. Oskarżony Stanisław Wejman nie wie, kiedy się urodził, gdzie, rodziców swych nie zna. Na pytania sądu odpowiada głupkowatym uśmiechem. Sądowi niezmiernie trudno ustalić stan faktyczny sprawy. Chodzi o zbrodnię podpalenia. Domostwo Jana Traczyka w Kiekrzu pewnego dnia stanęło w płomieniach. Wdrożone śledztwo wykazało, że zbrodni podpalenia dokonał Wejman. Podejrzanie padło również na służącą Traczyka, która miałaby namówić Wejmana do zbrodni. W czasie przewodu sądowego nie udało się ustalić winy ani Wawrzyniakowej, ani Wejmana. Wejmana, jako odpowiedzialnego na umyśle, sąd postanowił odcad do zakładu umysłowo chorych. (z)

JARMARKI

— Kórnik. W czwartek 24 bm. odbędzie się w mieście Kórniku jarmark ogólny.

— Miłosław. Dnia 30 marca odbędzie się jarmark ogólny. Spęd bydła i trzody chlewnej dozwolony jedynie z województwa poznańskiego.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: I. M. z prośbą o zdrowie dla J. S. 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 481,65 zł.

Na chleb św. Antoniego: Cz. G. za otrzymane laski z prośbą o dalsze, 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 83 zł.

Wyrok w procesie grudziądzkiej jacejki komunistycznej

Oskarżeni skazani zostali na karę ciężkiego więzienia od 8 do 5 lat i utratę praw obywatelskich przez lat 5

Nasz korespondent grudziądzki (ski) donosi:

W piątek dn. 18 bm. zakończony został proces przeciw działaczom komunistycznym w Grudziądzu. Prokurator Baszkowski scharakteryzował w swem kilkugodzinnym przemówieniu działalność każdego oskarżonego z osobna, przedstawiając Sobczyńskiego jako osobę centralną w gronie podsądnych. Chochlik i Boliszewski, karani już za agitację komunistyczną, byli świadomi zbrodni, jakiej się dopuszczali. Lion (syn bóźniczego w Grudziądzu) i Laskowski starali się, mimo swej młodości, dorównać swym

starszym przywódczom.

Oskarżyciel publiczny, podtrzymując swe oskarżenie przeciw wszystkim osk., rozszerza je w stosunku do Sobczyńskiego i żąda ukarania wszystkich. Wyrokiem sądu skazani zostali:

Sobczyński (Sprychaj) na 8 lat ciężkiego więzienia, Boliszewski, Lion, Podlaski, Laskowski i Chochlik każdy na 5 lat ciężkiego więzienia oraz wszyscy zasądzeni na utratę praw obywatelskich przez 5 lat; wszystkim zasądzonym policzono areszt śledczy. 5 oskarżonych sąd uwolnił od winy i kary.

Nie chcieli się uczyć, więc poszli w świat

Tajemnicze zniknięcie 3 chłopców z Bydgoszczy

Trzej uczniowie drugiej klasy jednej z szkół średnich w Bydgoszczy, dwunasto- i trzynastoletni Liberda, Ziółkowski i Zólkiewicz, opuścili w ub. sobotę domy rodzicielskie i poszli z Bydgoszczy w podróż naokoło świata. Uczestników wyprawy miało być nie trzech, lecz pięciu, jednak liczba ich zmniejszyła się, ponieważ dwaj pozostali nie mogli wpłacić ustalonej przez „komendanta” wpłaty na cele wyprawy w wysokości co najmniej 135 zł od uczestnika.

Pobudką do wyprawy była niechęć do nauki, obawa przed ziemi stopniami i usunięciem ze szkoły. Wszyscy trzej źle byli w szkole notowani, a ostatni ich „czyn” zmusił dyrekcję do skreślenia „wędrowców” z listy uczniów.

Dokąd się udali, niewiadomo. Istnieją przypuszczenia, że wyjechali ko-

leją w stronę Gdyni. Koledzy ich twierdzą, że wybierali się dla zmylenia śladów okólną drogą przez Koronowo, Chełmno, Włocławek i t. d. do Ojcowa, aby jakiś czas ukrywać się w grotach ojcowskich. Miała podobno nadejść do Bydgoszczy wiadomość, wysłana przez zabranego w podróż gołębia pocztowego, że są w Inowrocławiu i ruszają dalej.

Dotychczas śladu ich nie odkryto, chociaż natychmiast rozesłano do wszystkich okolicznych posterunków policyjnych wiadomości i polecenia przytrzymania młodocianych wędrowców.

Istnieje obawa, że chłopcy, chroniąc się przed wpadnięciem w ręce policji, wśród niewygód, zimna i braku pożywienia, zmarnują się zupełnie.

Na pożegnanie gen. Hallera

Jak wiadomo, gen. Józef Haller opuszcza Wielkopolskę i przenosi się na stałe do Gozuchowa na Pomorzu. W związku z tem odbywa się w jutrzejszą niedzielę uroczyste pożegnanie wodza błękitnej armji. W uroczystościach wezmą udział Hallerczycy i Drużyna Błękitna z Poznania i okolicy oraz wszystkie pokrewne organizacje, zgrupowane w Legjonie Wielkopolskim.

Po mszy św., która odprawiona zostanie o 8,30 w kościele parafjalnym na Jeżycach, wszyscy uczestnicy obchodu zgromadzą się o godz. 12 w południe w sali Ogrodu Zoologicznego, by wziąć udział w pożegnalnej akademii, zorganizowanej staraniem zarządu chorągwi wielkop. Zw. Hallerczyków Akademia urozmaicona będzie koncertem, śpiewami, wykonanymi przez chór męski „Arion” i deklamacjami i t. d. Po akademii odbędzie się wspólne pożegnalne śniadanie. (z)

Tragiczny wypadek przy pracy

Nasz korespondent pomorski (ski) donosi z Golubia:

Przy ładowaniu drzewa na tut. tartaku uderzony został dźwignią w głowę gospodarz Jan Kańczalski z Lisewa, doznając pęknięcia czaszki. W drodze do szpitala w Toruniu K. zmarł, pozostawiając żonę i czworo nieletnich dzieci. x.

Zatrucie środkiem nasennym

Pracownik kolejowy Stanisław Nijak ze Staroleki, ul. Bystra 44, zażył większą ilość proszku nasennego. Skutki tej nieuwagi czy też lekkomyślności były bardzo poważne, gdyż Nijak stracił przytomność, której nie zdołał mu przywrócić nawet doraźne zabiegi lekarskie. W stanie ciężkim

Zycie organizacyjne Mogilna

Jak pracują „Sokół”, Harcerstwo, Stow. Młodzieży Polskiej, Związek Inwalidów i Kat. Tow. Robotników

W ostatnim czasie ożywił się bardzo znacznie ruch w wszystkich miejscowych Towarzystwach. Prócz Obozu Wielkiej Polski o którego twórczej pracy piszemy w dziale „Ruch Młodych”, cały szereg towarzystw odbył ostatnio swe zebrania, dając tem samem dowód swej żywotności.

Zebranie Tow. Gimnastycznego „Sokół” zagał w salce parafjalnej prezes p. aptekarz Nowak. Po zagajeniu uczczono pamięć zmarłego prezesa dzielnicowego Czechosłowacji starostę p. dr. Scheinera, omawiając zarazem pokrótce działalność Zmarłego. Protokół z ostatniego zebrania odczytał sekretarz dh. Napieralski, który przyjął bez zmian. W komunikatach zarządu odczyt n. t. „O pierwotnym człowieku” wygłosił dh. prezes Nowak. W wolnych głosach omawiano sprawę założenia klubu sportowego (pilki nożnej) oraz sekcji muzycznej przy „Sokole”.

Harcerstwo nasze zrywa się pod kierownictwem St. Głowackiego po kilkumiesięcznej beczynności do dalszej pracy (daj Boże nieprzerwanej), w myśl zasad prawa harcerskiego, wyrażającego w młodzieży hart ducha i ciała do przyszłej pracy, przez ćwiczenia, gry i gawędy harcerskie. Nad sumiennem wykonaniem „programu prac” czuwa niestrudzony „Stary Wilk” (p. Niewiadomski), który jest duszą harcerstwa mogileńskiego.

Stow. Młodzieży Polskiej odbyło w salce parafjalnej swe ostatnie zebranie. Zagał je prezes Kosmowski hasłem „Gotów” i odczytaniem porządku obrad. W komunikatach zarządu po-

dał dh. prezes do wiadomości zebranym członkom, że Stowarzyszenie urzędują w dniu 3 kwietnia przedstawienie amatorskie p. t. „Rozbitki”, oraz zabawę taneczną w ścisłej zamkniętej kółku. Referat o lekkiej atletyce wygłosił dh. Draheim. Nad referatem powstała ożywiona dyskusja, w której głos zabierali dh. prezes Kosmowski, dh. Maciejewski i dh. Garczyński. Po załatwieniu szeregu spraw solwował dh. prezes zebranie hasłem „Gotów” i odśpiewano hymn związkowy „Hej do apelu”.

Walne zebranie Związku Inwalidów Wojennych, koło Mogilno, odbyło się w niedzielę dnia 6 b. m. w hotelu „Polonia”. Zagał je prezes Fabiszak, a na przewodniczącego wybrano p. Kubańskiego, zaś do pióra powołano p. Nowaka Cezarego. Po sprawozdaniach zarządu przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który wybrano bez zmian z wyjątkiem sekretarza i skarbnika. Do specjalnej komisji rewizyjnej zwrócono się o przeprowadzenie rewizji kasy, oraz wybrano komisję sądu honorowego. W dyskusji głos zabierali pp. Bańkowski, Sójka, Fabiszak, Pitrowicz, Nowak Cezary i inni.

Tow. Robotników Polskich odbyło w ub. niedzielę po nabożeństwie pasyjnym miesięczne zebranie, które zagał prezes dr. Olszanowski. M. in. uchwalono, że członkowie Tow. będą przysięgać cztery razy w roku do wspólnej spowiedzi i komunji św. Referat p. t. „Robotnik, koszty pogrzebu ojca” wygłosił p. Antoni Maciejewski. W wolnych głosach omawiano sprawę dot. rozwoju towarzystwa. (mm)

Nasi korespondenci donoszą

Z WIELKOPOLSKI

— **Chodzież.** (Z Straży Pożarnej.) W hotelu Dworcowym odbyło się walne zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej, które zagał p. burmistrz Maron. Na wstępie uczczono przez powstanie pamięć zmarłego członka wspierającego sp. Dankowskiego. Następnie odczytał sekretarz p. Kadzban protokół, poczem poproszono na przewodniczącego walnego zebrania p. Strzebińskiego, a do pióra p. Mrugałskiego. Nastąpiły sprawozdania. W kasie pozostało gotówki 50 zł, a w Kom. Kasie Oszczęd. złożono 865,98 zł. Zarządowi udzielono jednogłośnie absolutorium. Jako uzupełnienie Komisji Rewizyjnej wybrano p. Strzebińskiego. Za pilne uczęszczania na ćwiczenia oraz regularne stawianie się na alarm, otrzymało kilku strażników nagrodę w postaci mniejszej kwoty pieniężnej. M. in. poruszono na zebraniu sprawę utworzenia Przemysłowej Straży Pożarnej i to z tego powodu, iż dużo obywateli nie poczuwa się do odpowiedzialnego poparcia tak ważnej organizacji.

— (Z Związku Okręg. Ochotn. Straży Pożarn.) Na sali posiedzeń Sejmiku Pow. odbyło się roczne walne zebranie Związku Straży Pożarnych Okręgu Chodzieskiego. Zebranie zagał prezes okręgu, p. Dąbrowski w obecności zarządu okręgu, ogniomistrzów rejon., oraz naczelników i delegatów 23 Ochotn. Straży Pożarn. Związek. Sekretarz okręg. zdał szczegółowe sprawozdanie z działalności okręgu za rok 1931, uwzględniając dział administracyjny, organizacyjny, finansowy i techniczny. Związek Straży Pożarn. Okręgu Chodzieskiego doszedł obecnie, pomimo kryzysu gospodarczego, do wzrostu Liczy obecnie przeszło 30 dobrze zorganizowanych Ochotn. Straży Pożarn., skupiających przeszło 700 członków czynnych, a pod względem organizacji i wyszkolenia zaliczany jest okręg chodzieski do najlepszych. W roku ubiegłym odbył się 6-dniowy kurs dla ogniomistrzów rejonowych, oraz 5-dniowy dla naczelników Straży. — Przez częste urządzanie próbnych alarmów, utrzymywane są stale Straże w gotowości bojowej Uchwalono budżet Zw. Okręg., równoważący się w dochodach i rozchodach na kwotę 5250 zł oraz przyjęto plan działalności na 1932 r. (fin)

— **Granowo pow. poznański.** (S. M. P.) W ub. niedzielę odbyło się na sali parafjalnej uroczyste zebranie, na które po raz pierwszy od założenia przybyło aż 112 druhów Referat wygłosił p. Dudziak. — Przedstawiciel S. M. P. Modrze złożył ks. prob. z Granowa życzenia z okazji 25-letniego jubileuszu kapłaństwa A druhowie z Modrza odśpiewali szereg pieśni i wygłosili wesole monologi. (j)

— **Kalisz.** (Kupcy kaliscy wołają na alarm.) Kryzys obecny, który w Kaliszu dotknął szczególnie kupiectwo, zmusił kupców kaliskich do ogłoszenia odezwy pod adresem władz skarbowych, komunalnych i właścicieli nieruchomości. W odezwie tej kupcy kaliscy, w obronie swych placówek, „wołają na alarm”. Jeżeli władze skarbowe i komunalne nie zastosują wymiaru podatków do dzisiejszej sy-

tuacji, a właściciele nieruchomości nie zmniejszą płacy za komorne, to — jak piszą kupcy — „dojdziemy do ruiny naszych warsztatów pracy, do nędzy i do skazania naszych rodzin na głód i poniewierkę”. (m)

— **Kępno.** (Kradzieże rowerów.) P. Kalisowi Franciszkowi z Kępna, skradziono w ub. tygodniu pozostawiony przed składem p. Lorenca przy ul. Warszawskiej, rower męski, marki „Welt-Adler”, wartości 150 zł. P. Michałowi Świtale ze Stogniewic, skradziono pozostawiony w korytarzu restauracji p. Hanischa w Kępnie rower damski, wartości 150 zł. Za złodziejami policja czyni dochodzenia.

— (Stan bezrobocia.) W Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Kępnie, zarejestrowanych jest ogółem 1873 bezrobotnych. Zasilek pobiera 391 osób.

— (Klub Szachistów.) Ostatnio odbyło się tu organizacyjne zebranie Klubu Szachistów, do którego wstąpiło 15 członków. Skład zarządu jest następujący: prezes — Wacław Sowiński, sekretarz — Jan Tomaszewski, skarbnik — Czesław Nowak. Wpisowe ustalono na 1 zł, a składkę na 50 gr miesięcznie. Postanowiono zbierać się co czwartek, w lokalu p. Lesińskiego. (ck)

— **Koźmin.** (Przedstawienie amatorskie.) Uczniowie seminarium nauczycielskiego odegrali komedję Jerzego Szaniawskiego p. t. „Ptak” w reżyserji p. prof. Tumidajskiego. Liczne zgromadzone publiczność z zainteresowaniem śledziła ciekawie rozwijającą się akcję, darząc amatorów oklaskami za świetne odtworzenie ról. Podczas przerw koncertowała orkiestra uczniowska.

— (Osobiste.) Aplikant sądowy p. Tadeusz Horn został przeniesiony do Nakła, obejmując takie same stanowisko.

— (Kradzież.) Hoteliszcę p. Wł. Grodzkiemu skradziono z sali 14 krzesel. Kradzieży dokonano prawdopodobnie po wyświetleniu filmu. (s. a.)

— **Kuźnica Słupska,** pow. Kępno. (Powstanie S. M. P.) Ostatnio odbyło się w Kuźnicy Słupskiej organizacyjne zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej z inicjatywy administ. majątku Stogniew p. Jasińskiego. Do Stowarzyszenia wstąpiło ogółem 17 członków. Patronem wybrano p. Jasińskiego, wicepatronem p. Antoniego Mrowca, sekretarzem p. Franciszka Poprawę, skarbnikiem p. Władysława Powagę, a naczelnikiem p. Antoniego Mrowca. (ck)

— **Leszno.** („Requiem” Mozarta.) Tow. Chóru Kościelnego przy kościele paraf. w Lesznie odtworzy w okresie wielkiego tygodnia w środę 23 bm. z współudziałem orkiestry symfonicznej na sali w Hotelu Polskim jedno z najpotężniejszych dzieł genialnego kompozytora Mozarta „Requiem” Wiadomości o tym koncercie wywołała żywe zainteresowanie.

— **Mikstat.** (Pożar.) W nocy na 17 bm. o godz. 2-giej wybuchł gwałtowny pożar w Mikstacie w realności p. Schoenfeldowej przy Rynku. Tylko dzięki na-

350 000 bezrobotnych

oczekuje od społeczeństwa poparcia ich niedoli, przez żądanie przy zakupach

towarów krajowych

Związek Obrony Przemysłu Polskiego

POZNAŃ ul. Rzecezypospolitej 1.

zw 13 521 Z

tychmiastowej pomocy ze strony ochotniczej straży pożarnej zdołano przeszkodzić dalszemu rozszerzeniu się ognia i w krótkim czasie ogień zlokalizowano — Ogień zagrażał spaleni kilku domów. (m)

— **Modrze,** pow. poznański. (Fiasko B. B.) W niedzielę zwołano tutaj zebranie B. B. do szkoły. Mimo szumnych zapowiedzi, iż na zebranie to przybędzie ktoś z starostwa i inne wpływowo osobistości, które wskażą, w jaki sposób rolnicy korzystają mogą z dogodnych kredytów pożyczki powiatowej, na oznaczoną godzinę przybyli tylko cztery osoby. Musiano więc czekać całą godzinę, zanim zeszło się jeszcze kilka osób i to urzędników, nauczycieli i takich, którzy niedawno otrzymali koncesje, oraz dosłownie jeden gospodarz. Ten jednakże, czując się źle, rychło zebranie opuścił. Referat wygłosił p. wójt z Stęszewa, ubolewając bardzo nad tem, iż był przygotowany z referatem dla gospodarzy a żaden z nich na zebranie nie przybył. Ograniczył się więc tylko i chwalił obecny ustrój rządzenia. Obywatele modrzewscy poznali się już na polityce B. B. i wiedzą, do czego prowadzi obecny ich system rządzenia. Nawet wielkimi obietnicami nie pozwolą się już zwabić. (k)

— **Ostrzeszów.** (Z komisji bezrobocia.) Ogólny dochód Komitetu do spraw bezrobocia w Ostrzeszowie, wyniósł w miesiącu lutym rb., wraz z pozostałościami z miesiąca poprzedniego 8127,69 zł, a rozchód 1203,10 zł, tak, że na 1 marca przeszło 6924,59 zł.

— (Kradzież.) W Grabowie nad Prosną skradli nieznani złodzieje z hurtowni tytoniowej p. Leona Sierszeńskiego większą ilość tytoniu, oraz papierosów, wartości 1000 zł. Dochodzenia w toku.

— (Zakończenie kursu gotowania.) W szkole powszechnej w Rogaszycach (pow. Ostrzeszów), odbyło się ostatnio zakończenie kursu gotowania, urządzanego dla członków swych przez miejscowe Stowarzyszenie Młodych Polek. W kursie, prowadzonym przez 3 miesiące przez p. nauczycielkę Nowakównę, brało udział 12 dziewcząt. (ck)

— **Szamotuły.** (Przypomnienie na czasie.) Wydawca „sanacyjnego” pisma miejscowego p. Józef Kawaler jest dzisiaj 100-procentowym Pilsudczykiem, Niemca „imienin”, którychby nie aranzował i nie reklamował na łamach swego pisma. Na tegoroczne imieniny wydał odezwę, w której mowa o „kryształowym charakterze Wielkiego człowieka”, o „genjalnym umyśle”, „dumie narodowej”, „chłubie Polski”. To dzisiaj — 19 marca 1932 r. A 15 maja 1926 r.? Odsyłamy Szamotulan do pisma, którego wydawcą jest tenże p. Kawaler, do numeru z dnia 15 maja 1926 roku. Nie możemy ze względu na cenzurę ani słowa z artykułu tego powtórzyć. Stwierdzamy tylko, że niema takich przekleństw i strasznych przymiotników, którychby nie było w tym artykule, potępiającym zamach majowy i jego sprawców. — Szamotulanie mają dobrą pamięć i wiedza, co myśleć o p. Kawale-rze. (r.)

Z POMORZA

— **Chojnice.** (6 lat więzienia za napad rabunkowy.) Przed czterema laty napadło dwóch zamaskowanych bandytów na mieszkanca osadnika Kępińskiego w Nowym Dworze pod Chojnicami, reemigranta z Ameryki, o którym krążyły pogłoski, że posiada większą sumę dolarów. Bandyci, którzy wtargnęli oknem do mieszkania, powiązali domowników, żądając pod groźbą śmierci wydania gotówki. W ręce ich wpadły tylko zegarki i biżuterja, ponieważ właściciel poza mniejszą kwotą żadnej gotówki w domu nie miał. Przed odejściem bandyci zmusili domowników do złożenia przysięgi, że o napadzie nie powiadomią policji. Jeden z bandytów, niejaki Wiśniewski, został po kilku dniach przychwycony a następnie zasądzone na 3 lata ciężkiego więzienia. Drugim zbrodniarzem był niejaki Jankowski, który zbiegł do Francji. Zateśknijwszy za krajem, wrócił on przed kilku miesiącami do swej w Chojnicach zamieszkałej rodziny, gdzie został aresztowany. Obecnie na rozprawie sądowej w Chojnicach J. został skazany na 6 lat ciężkiego więzienia. (z)

— **Pelplin.** (Tragiczny wypadek.) — Podczas pogrzebu ks. dr. Rogalla wyda-

rzył się na cmentarzu pożalowania godny wypadek, osunęła się mianowicie ziemia, zasypując niejako Ossowskiego. Gdy go odkopano, O. dając słabe tylko znaki życia, zmarł wskutek okaleczeń wewnętrznych. Nieboszczyk osierocił żonę i pięcioro dzieci. (z)

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **P. M. Masłowo.** Musiałby Pan zacząć w drodze procesu pożalowania godny wypadek, osunęła się mianowicie ziemia, zasypując niejako Ossowskiego. Gdy go odkopano, O. dając słabe tylko znaki życia, zmarł wskutek okaleczeń wewnętrznych. Nieboszczyk osierocił żonę i pięcioro dzieci. (z)

— **F. K. Ostrów.** Dzieci drugiej teściowej będą dziedziczyć porówni z żoną Pana według obecnego stanu rzeczy. Będzie to zresztą zależało od brzmienia testamentu. Obdarzona testamentem druga teściowa nie dziedziczy wcale, gdyż umarła, zanim dziedziczenie nastąpiło. Sprawy tę zalecałoby się załatwić za życia teścia, gdyż później może z tego wynikać bardzo przykry i kosztowny proces. (ak)

— **Czytelniczka SS.** Trudno odpowiedzieć, nie znając bliższych szczegółów. — Wprowadzenie wspólności majątkowej ma swoje zalety i wady, zapis testamentowy również. Zależy raczej od obiektów majątkowych, która z tych form należy zastosować. Przy dokładniejszych informacjach moglibyśmy może lepiej poradzić. (ak)

— **PP. PP.** Było orzeczenie Sądu Najwyższego, że w ciągu trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia nie można udzielać urlopu. Orzeczenie to wywołało bardzo obszerną dyskusję, a przez inne sądy nie zostało przyjęte, gdyż nie mieści się w ramach prawa o najmie pracy pracowników umysłowych. Zdaniem naszym więc słusznie sąd oddalił skargę. (ak)

— **A. 100.** Artykuł 12 powiada, iż „niezdolny do pracy wskutek choroby pozostają członkami tak długo, dopóki kasa udziela im zasiłków pieniężnych”, t. zn. do wygaśnięcia prawa do świadczeń. Postanowienia te mają zdaniem naszym również zastosowanie do ubezpieczonych dobrowolnie i kasa rzeczywiście po 26 tygodniach skorzystała ze swego prawa. Naszem zdaniem kasa jest w prawie, jednak niech Pani zgłosi rekurs, jak wskazano. (ak)

— **P. J. Łajdych.** Zasadniczo dzierżawa się nie rozwiązuje w takim wypadku, jednak nowonabywca ma prawo w pierwszym ustawowo dopuszczalnym terminie dzierżawę wypowiedzieć. (ak)

— **Urzędnik U. K.** Prawa takiego nie ma, jest jednak zwyczaj powszechny, na który może się Pan ew. przed sądem powołać. Od sublokatora nie może właściciel domu pobierać żadnej podwyżki czynszu. (ak)

— **Stały abonent 100.** Ponieważ chodzi tu o kontrakt dzierżawy, a nie najmu, nie można stosować postanowień o ochronie lokatorów. Musi Pan czynsz bezwarunkowo płacić w umówionej wysokości, w przeciwnym razie grozi eksmisja. (ak)

— **J. B.** Nie możemy odpowiedzieć, nie wiedząc, o jakie mieszkanie chodzi, jaki jest kontrakt, jak kwitowano i t. d. Może Pani przyjdzie kiedyś z tem wszystkim do redakcji? (ak)

— **D. B.** Bezwarunkowo należy się Panu odszkodowanie za dwa miesiące, jednak od poprzedniego dzierżawcy. (ak)

— **F. U. 100.** Wyrok Sądu Okręgowego jest prawomocny, jako ostateczny. Dalszej drogi prawnej niema. (ak)

W ostatniej chwili

przypominamy, że dziś, w sobotę, o godzinie 20 w sali 17 Coll. Minus prof. Tadeusz Silnicki wygłosi odczyt p. t.: „Średniowieczna kultura i sztuka religijna we Francji”. Odczyt ten, ilustrowany licznymi pięknymi przeźroczkami, odbędzie się staraniem Tow. Pań Miłośniczek Św. Wincentego a Paulo dzielnicy łazarskiej na rzecz najbiedniejszych. Bilety po 50 gr. przy wejściu na salę.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

ZEROMSKI W RAPPERSWYLU

W najbliższych dniach pada Dział Kultury i Sztuki mało znane „interna” i szczegóły z życia Zeromskiego jako bibliotekarza Muzeum w Rapperswylu. Dr. Marja Wojciechowska skreśliła przed niedawnym czasem w Dziale sylwetkę tyle zasłużonego dla kultury narodowej Henryka Bukowskiego ze Sztokholmu. Obecnie, na podstawie niewyżyskanych jeszcze materiałów rękopiśmiennych, w szczególności na podstawie korespondencji Henryka Bukowskiego przedstawi dr. Wojciechowska trudne i przykre nieraz stosunki, w jakich Zeromski się znajdował, pracując w Rapperswylu jako bibliotekarz, którą to pracę objął, jak wiadomo, po Zygmuncie Wasilewskim.

Poza tem Dział nasz, pielęgnując jak dotychczas dział regionalistyczny, przedstawi najnowsze dane o pracy i zabiegach Śląskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Górnym Śląsku. Z przeciwnego krańca Rzplitej, z Krzemienia, pada nam p. Elżbieta Zaleska. Dorożyńska szczegóły o pracach kulturalnych, jakie rozwijają się obecnie w mieście tem, noszącym ongi nazwę Aten Wolińskich a i dzisiaj starającym się o powrót do swych świetnych tradycji. Z najbliższego nam regionu, tj. z Wielkopolski przyniesie Dział wysoce interesujące szczegóły o działalności parlamentarnej Karola Libelta, które zawdzięczamy dyrektorowi Biblioteki Raczyńskich dr. Andrzejowi Wojtkowskiemu.

Poza szeregiem innych artykułów z różnych dziedzin kultury, jak literatura, plastyka, historia itd. przyniesie Dział w rubryce muzycznej szkic dr. Tadeusza Szelińskiego o kryzysie sali koncertowej. Dr. Szeliński kreśli krótką historię koncertu jako produkcji muzycznej, przedstawia różne jego fazy i na tle obecnych, wysoce kryzysowych i w tem także stosunków, snuje doświadczenia co do formy, jaką przybiorą koncerty w najbliższej przyszłości, wracając w pewnej mierze do swych „prywatnych” początków. Pierwotnie bowiem popis muzyczny był jakby rozrywką domową dworów, mecenasów sztuki oraz zrzeszeń amatorów muzyki, później dopiero stał się terenem eksploatowanym przez przedsiębiorców.

TEATR

Kraków redukuje subwencje dla teatru?

Piszą nam z Krakowa: Silne wrażenie wywarła w sferach artystycznych wiadomość o zamierzonej przez władze miejskie redukcji subsydjum, jakie otrzymywał od gminy teatr im. Słowackiego, prowadzony jak wiadomo przez dyr. Teofila Trzecińskiego na wysokim poziomie i z ogromnym nakładem pracy. Dotychczas otrzymywała dyrekcja 300.000 rocznego subsydjum. Obecnie ma być ta kwota zredukowana do 84.000 rocznie! Ma być też uchwalony przez radę miejską regulamin teatralny, w którym będzie się mieścić szereg ograniczeń. I tak personel ma składać się najwyżej z 30 osób, w tem 12 artystek i 18 artystów. Gaże będą gwarantowane w całości, ale tylko do minimum, ustalonego przez „ZASP” jako pobory miesięczne. Przewyżka umówionej gaży ponad minimum, nie będzie gwarantowana. Teatr ma dać rocznie 320 przedstawień, wliczając w to przedstawienia szkolne. Do 1 maja rb. ma dyrekcja przedstawić w zarzysie plan repertuaru na rok przyszły, szczególnie co do przedstawień klasycznych, co do sztuk na rocznicę narodowe i na przedstawienia szkolne. Miasto zastrzega sobie, że personel ma opracowywać przynajmniej trzy sztuki równocześnie, tak aby repertuar mógł być urozmaicony. kt)

NAUKA

Z Polskiej Akademji Umiejętności. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy odbył posiedzenie z następującym porządkiem dziennym: 1) A. Jagielski: O stałej dielektrycznej ciekłego jodu. Ref. K. Zakrzewski; 2) K. Kordylewski: Wyniki wyprawy do Laponji na zaćmienie słońca, ref. T. Banachiewicz; 3) A. Skąpski: O przenikaniu osmotycznym do rozciągniętej, kulistej błony półprzenikalnej, ref. W. Świętosławski; 4) M. Centnerszwer i S. Levi: Wpływ temperatury na szybkość rozpuszczania się czystego talu w kwasie azotowym, ref. M. Centnerszwer; 5) M. Centnerszwer, C. Wękerówna i Z. Majewska: O szybkości parowania cieczy w strumieniu powietrza, ref. M. Centnerszwer; 6) A. Dorabalska: Badania nad niernormalnie wielkimi efektami cieplnymi pewnych minerałów promieniotwórczych, referent W. Świętosławski; 7) K. Dziewoński i J. Moszew: O nowej metodzie syntezy połączeń grupy chinoliny, ref. K. Dziewoński; 8) M. Turnau: Uwagi o geometrycznej metodzie analizy skał, ref. St. Kreutz; 9) H. Teisseyre: Morfologiczne problemy wschodniego Podkarpacia, Cz. I, ref. W. Teisseyre; 10) W. Friedberg: Przegrzebki miocenu polskiego i ich stratygraficzne znaczenie. Cz. I, ref. W. Friedberg; 11) F. Rogoziński i J. Ciechanowska: O krzywy doświadczałnej, IV. Pšenica jako pokarm rachityczny, ref. F. Rogoziński; 12) Z. Kaweckie: Spostrzeżenia nad zachowaniem się i orientacją zmysłową larw złotooka, ref. M. Hoyer.

MUZYKA

Haydn bohaterem opery. Z okazji przypadającej w tym roku 200 rocznicy urodzin Haydna odbędą się szczególnie w Wiedniu uroczystości ku czci mistrza wiedeńskiego. Inna rzecz, czy najgodniejszą formą takiego uczczenia jest wystawiona obecnie w wiedeńskim „Bürger Theater” muzyczna biografia pod tytułem „Haydn”. Sensacyjnego posmaku dodaje temu scenicznemu życiorysowi muzyka opracowana przez prawnika mistrza także Józefa Haydna. Libretto napisał Wilhelm von Spaun. (z)

PAŃSTWOWA NAGRODA MUZYCZNA BĘDZIE PRYZNANA W NIEDZIELE

Prof. Stanisław Wiechowicz, referent muzyczny „Kurjera Poznańskiego” wyjechał do Warszawy, aby uczestniczyć w sądzie konkursowym, mającym przyznać państwową nagrodę muzyczną za r. 1931. Sąd konkursowy zbiera się w niedzielę w ministerstwie oświecenia. Prof. Wiechowicz zasiada w jury jako delegat i przedstawiciel Stowarzyszenia Kompozytorów Polskich (z siedzibą w Warszawie) które skupia w sobie wszystkich polskich twórców muzycznych i jest ich ogólnopolską naczelną reprezentacją.

SZKOLNICTWO

Co to jest longimetr? Przypominamy sobie z czasów szkolnych, jak trudne było zadanie geograficzne: „zmierzyć na mapie długość takiej a takiej rzeki, kolei albo granicy kraju”. Trzeba było cierpliwie układać nitkę na krzywiznach linii, a po wyprostowaniu zmierzyć ją. Obecnie uczniowie mają znacznie ułatwione rozwiązanie takich zadań. Wprowadzono w użycie t zw longimetr. Jest to kartka przezroczystej kalki, podzielona linjami na małe kwadraciki. Manipulacje z longimetrem są bardzo łatwe. Układa go się na mapie pokolei w trzech kierunkach i zlicza niyb posunięcia wieży na szachownicy. Suma otrzymanych posunięć stanowi długość mierzonej linii krzywej w milimetrach. Nietrudno już przeliczyć ją według podziałki danej mapy. Nowy ten bardzo pożyteczny przyrząd opisał p. Hugo Steinhauz w „Czasopiśmie geograficznym”, zalecając do użytku szkół, a także biur technicznych i wojska. Błąd przy użyciu longimetru wynosi co najwyżej 2 proc. Opracowany przez p. H. Steinhauza longimetr wydała Książnica-Atlas. (sc)

LITERATURA

„Rzecz bez znaczenia.” W Leningradzkiej bibliotece publicznej znajdował się pakiet, na którym ktoś wypisał: „Reszki, drobiazgi, rzeczy bez znaczenia”. Komuś przyszło znowu do głowy przeszerpać te strzępki i okazało się, że mieszczą one między innymi pierwsze dwa akty „Księcia Igora” w oryginalnym rękopisie Borodina. „Książka Igor” nie została skończona. Po śmierci kompozytora Rimskij-Korsakow oraz Głazuńow odtworzyli partyturę z fragmentów, jakie zostały po Borodinie oraz z pamięci. Wiele też dokomponowali. Obecnie okazuje się, że pierwotna wersja wygląda zupełnie inaczej, niż obecnie na scenach wykonywana. Muzyk Lamm opracowuje teraz znalezione akty i wkrótce mają one ukazać się w druku. (pr)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Herby 57 miast wielkopolskich. W ostatnim zeszycie „Ruchu samorządowego” opublikowano znaczną część pracy dr. Gumowskiego o „pieczęciach i herbach miast wielkopolskich”. Owa część obejmuje 57 miast alfabetycznie po sobie następujących, zaczynających się na Kórniku, a na Powidzu skończywszy. Między innymi podaje autor pieczęć osady przy kościele św. Maćki, która miała własny samorząd i dopiero w 1798 r. została włączona do Poznania. Pieczęć ta przedstawia św. Marcina na koniu, odcinającego sobie część płaszcza dla żebraka. (J. St.)

VARIA

Lelewel w pantoflach. W najnowszej „Ilustracji Polskiej” znajdujemy obrazki z ostatnich lat życia Joachima Lelewela na emigracji. Skreśliła je p. Anna Krzyszkowska, pod tytułem „Wielki człowiek w pantoflach” a zacerpnęła z ówczesnych pamiętników. Są to ciekawe szczegóły z życia prywatnego Lelewela, jego przyzwyczajenia i dziwactwa. Lelewel był gorącym demokratą, a zasady, o których realizowanie walczył w życiu publicznym wciąlał w prywatnym z niebлагą konsekwencją. Uważał się za zwykłego robotnika. Budżet swój roczny obliczał na 540 franków a pozycję na ubranie wcale w nim nie było, nosił bowiem bluzę robotniczą, drewniane chodaki, a miał wprawdzie płaszcz i frak, lecz używał ich rzadko i przywiózł jeszcze z Warszawy. Pomocy żadnej od nikogo przyjąć nigdy nie chciał, mimo biedy i głodu. Zwany był też „Djogenesem polskim”. Chętnie widywał u siebie odwiedzających, lecz gniewał się, gdy przekraczali przyłepiony na drzwiach nakaz: wchodzić bez pukania. Ciekawe te anegdota będą miały ciąg dalszy.

NA WYSTAWIE „PLASTYKI”

Sale Towarzystwa Przyjaciół Sztuk. Pięknych zajęła grupa artystów wielkopolskich „Plastyka”. Mamy w Polsce kilkanaście organizacji, które skupiają artystów-plastyków. Jest to w swoim rodzaju znak czasu, gdyż wszędzie rzecz ma się podobnie. Naczyliśmy się operować nazwami zrzeszeń, grup czy szkół malarskich, a nie, jak wczoraj, samymi nazwiskami twórców. Zrzeszenia te stały się dla nas jakby żywymi jednostkami. Wiemy, jak je rozróżnić i jaką treścią wypełnić ich „firmę”. Inną treść położyliśmy np. pod „Bractwo św. Łukasza”, inną pod „Jednoroga”, „Kapistów” czy „Plastykę”.

Z drugiej strony, mamy nieraz trudność z przydzieleniem takiego czy innego dzieła pewnemu członkowi danej grupy, a to dla tego, że często jeden i ten sam artysta wypowiada się na różne sposoby. Nawet na naturę patrzy raz tak a raz inaczej i co innego widzi — a przecież poza tą „realną rzeczywistością”, poza światem zewnętrznym, może mieć artysta swoją własną wewnętrzną wizję od widzianej rzeczywistości niezależną, swój świat, który sam stwarza, swoją własną „rzeczywistość” wyobraźni. — Nie wystarczy w takich razach znana impresjonistyczna definicja, że obraz jest wycinkiem rzeczywistości, przepuszczonym przez indywidualność artysty. Jest ona za wąską, dzisiaj musimy ją rozszerzyć i pogłębić.

Wystawa „Plastyki” nasuwa nam myśl takie korektury teoretyczne a to z okazji płócien p. Tadeusza Walkowskiego. Jego „plenery” i jego dużych rozmiarów kompozycje historyczne „Rok 1848” to przykłady dwóch zupełnie różnych spojrzeń i metod twórczych. Przykłady te są bardzo pouczające i dla tego także, iż — jak wiemy z wystaw poprzednich, obrazy Walkowskiego cechowała zawsze bardzo zdecydowana i smaczna faktura. Otóż pokazuje się, że Walkowski zmieniając założenie malarskie, idzie tak daleko, że jednocześnie zmienia fakturę. I co jeszcze ciekawsze, stosuje raz taką to znowu inną metodę pracy, zależnie od tego, jaki postawił sobie do rozwiązania problem plastyczny.

I tak, kiedy maluje krajobrazy, czy wogóle motywy w plenerze, kładzie pędzel szeroko i zdecydowanie (jak mistrz jego: Tügel) notując rzeczywistość przepuszczoną przez szczerzy temperament postimpresjonisty. Natomiast gdy maluje to, co ujrzał we własnej wyobraźni malarskiej, nie w „rzeczywistości” wówczas zastosowuje inne narzędzie swego warsztatu. — Tak też przy pracy nad ciekawą kompozycją historyczną odrzuca całe swe doświadczenie plenerystyczne „Rok 1848” i postępuje niewątpliwie słusznie. Przypominają mi się słowa Mateki. (powtórzone mi kiedyś przez prof. Unierzyckiego, zięcia wielkiego artysty) jakie wypowiedział po przeczytaniu jednej z najbardziej gwałtownych krytyk Stanisława Witkiewicza. Witkiewicz, stojąc wówczas na stanowisku nieprzejędanego naturalisty, wyliczał Matejce niezliczoną ilość wykroczeń przeciwko dogmatom malarskiego naturalizmu. „Cóż on sobie myśli? — oświadczył Matejko. — Czy chce, abym „Hoid Pruski” wymalował w pełnym blasku słońca? Przecież w tej ostrej grze światła i cieni zginęłyby zupełnie wyrazy twarzy moich postaci...”

Walkowski stara się narzucić nam wizję, jaką w jego wyobraźni wywołała zdarzenia związane z rewolucją r. 1848 w Berlinie. Jej wyrażenie plastyczne jest niewątpliwie ciekawe, chociaż niezupełnie nas przekonuje, a z pewnych względów wywołuje nawet reakcję przez artystę niepożądane. Np. potężne rury cylindrowe, stanowiące nieodzowną część stroju męskiego z pierwszej połowy ubiegłego stulecia, na głowach gentlemanów, którzy stoją z karabinami na barykadach, zmniejszają proporcję postaci i w rezultacie dają efekt jakby karykaturalny. Niemniej — powtarzamy — próba kompozycji historycznej Walkowskiego est ciekawa i prawdopodobnie nie ostatnia.

Jackowski, Samlicki i Serwin odkryli wspólnie szereg pięknych motywów w Lipnicy Murowanej. Wszyscy trzej malują tę „swoją” Lipnicę z równym umiłowaniem, a malując, nie silą się na niezwykle i efektowne interpretacje. Starają się w sposób jak najszczerszy powtórzyć wiernie swoje ob-

serwacje. Najpełniejszy skutek osiągnął, wydaje mi się, Samlicki. Może dlatego, że pozornie ubogi motyw „Murowanej Lipnicy”, jest najbliższy tak skromnym pozornie środkiem plastycznym malarza.

Bogusław Serwin dał jeszcze szereg płócien opartych na innych, nieraz bogatszych motywach z natury. Każde jest ciekawe i prawdopodobnie nieomal zawsze szczęśliwie zamknięte w kolorze.

Jackowskiego „Pieta” każe nam zwrócić uwagę na bogactwo zainteresowań artysty. Obok prac dekoracyjnych i studjów z natury, a kto wie nawet czy nie przed nimi, postawił także ciekawe i szlachetne kompozycje religijne.

Hannytkiewicz, obok kilku prac nader typowych dla jego twórczości, zawiesił „Portret”, brawurowe studjum, po majstersku kolorystycznie skomponowane i skończone.

Jan Mroziński maluje soczyste i świeże szkice akwarelowe a przemysłane, oryginalnie interpretowane i nieraz bardzo ciekawie pogłębione w kolorze — kompozycje. Od czasu do czasu ucieka od takich kompozycji do prostego, bezpośredniego studjum z natury. Świadczą o tem jego „kwiaty”, upodobniające się do „Kwiatów” Pogowskiego, a to z tej poprostu przyczyny, że Pogowski w takim samym jak Mroziński celu podchodzi od czasu do czasu bezpośrednio do studjów z natury. Zazwyczaj bowiem stara się Pogowski dać wyraz swej „własnej rzeczywistości”, co mu się, w takim n. p. motywie z „Korsyki” czy zwłaszcza w kompozycji „Siostry”, najzupełniej udaje.

Dziurzyńska-Rosińska maluje w szeregu pejzaży — Poronin. Temat ten traktowała już mnóstwo naszych plastyków, nielatwo więc zdobyć się wobec niego na zupełną odrębność spojrzenia. U Dziurzyńskiej-Rosińskiej „Poronin” wygląda podobnie jak na płótnach Filipkiewicza i Kamockiego, a nie trzeba chyba przypominać, że ci dwaj malarze idą w pierwszym rzędzie naszych pejzażyistów.

Rzeźba na wystawie „Plastyki” reprezentowana jest nielicznymi eksponatami. Tak klasycyzowana „Głowa bamberki” jak plakiety wyszły z pod dłuta Jana Wysockiego.

Marjan Turwid.

Poznań.

Artysta poznański w Paryżu. Donoszą nam z Paryża: W prywatnej galerji Zborowskiego, znanej w kołach artystycznych urządził zbiorową wystawę swych prac prof. Adam Hannytkiewicz z Poznania, który bawi tutaj od dłuższego czasu. Wystawę, która miała duży sukces zwiędziło wiele wybitnych osobistości ze świata artystycznego, na otwarcie przybył też prof. Pankiewicz, który kieruje jak wiadomo oddziałem paryskim krakowskiej Akademji Sztuk Pięknych, a którego uczniem był w swoim czasie prof. Hannytkiewicz. (pp)

Pisma nadesłane

„Rodzina Polska.” Marzec. Treść: St. Radosz: „Melancholia”. — J. Czarnecki: Rola katolickiego piśmiennictwa w Polsce”. — Z. Guzowska: „Był słodki i cichy”. — A. Srednicki: „Wspomnienie”. — Z. Księgi Pielgrzyma. — J. Cz.: „Ludwik Rigne”. — J. St. Noarroz: „Między 6 a 12 rano”. — L. Chocitowski: „Tęcza nad lasem”. — Ks. T. R.: „Przez Alger”. — „Czeski raj”. — Ze świata. — A. Kwiecińska: „Święty Józef”. — Z. wiedzy, literatury i sztuki. — Na falach czasu. — Z piśmiennictwa. — Dział kobiecy. — Odpowiedzi Redakcji. — Kącik dla dzieci. — Rozrywki umysłowe. — Adr. Red. Warszawa, Krak. Przedm. 71.

BARDZO WAŻNE DLA BIBLIOTEK I WYPOŻYCZALN KSIĄZEK!

Wydawnictwo „Gutenberg” Kraków, ul. Dunajewskiego L. 2, rozpoczyna wydawanie szeregu najznakomitszych powieści.

Biblioteki, wypożyczalnie, które pragną uzyskać szczególnie korzystny rabat, zechcą się zgłosić wprost do naszego wydawnictwa.

Prosimy zatem nie zwlekać we własnym interesie z nadesłaniem nam swoich adresów. nw 9335

Wydawnictwo „GUTENBERG”
Fergo i S ka
Kraków, ul. Dunajewskiego L. 2.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili Wielka gra polityków francuskich

Wartki prąd wydarzeń stępią uwagę czytelnika: sensacje, goniące jedna za drugą, te ustawiczne zmiany w gospodarkowym życiu współczesnym zaciemniają horyzont myślowy, dezorientują. To też warto, od czasu do czasu, cofnąć się myślą wstecz, aby ogarnąć nią przebyte okresy.

W związku z tem, co w ostatnim feljetonie pisaliśmy o bankach francuskich, pragniemy dzisiaj zobrazować pokrótce wyniki polityki finansowej Francji, aby na tej podstawie móc wysnuć pewne wnioski w odniesieniu do przyszłego ukształtowania się sytuacji finansowej świata, od czego w dużej mierze zależy rozwiązanie, a conajmniej wyświetlenie obecnych trudności ekonomicznych.

Gdy w czerwcu ub. roku prezydent Hoover niespodzianie ogłosił jednoroczny moratorium dla Niemiec, bez uprzedniego porozumienia się z główną wierzycielką Rzeszy — Francją, uznano fakt ten za wielką porażkę naszej sojuszniczki. Atoli dalszy przebieg wypadków zadał klam tej opinii.

Mianowicie dwutygodniowe rokowania Paryża z Waszyngtonem przyniosły Francji dwie korzyści: 1) okres 14-dniowy wystarczył bankom francuskim na wycofanie pokaźnej sumy kredytów krótkoterminowych z Niemiec (suma ich spadła z 5 i pół miljarða do 600 milionów franków!) oraz 2) rząd USA zrozumiał, że bez zgody Francji niema nawet mowy o ogłoszeniu moratorium.

Niemniej gwałtowna presja anglo-amerykańska na Francję nie ustąpiła. Dwa te kraje posiadają w Niemczech ogromne sumy w stanie „zamrożonymi”, to też celem upłynnienia rynku niemieckiego domagały się od Francji, aby udzieliła Rzeszy 12 i pół miljarða w pożyczki. Rząd francuski uzależnił dyskusję na temat tej pożyczki od udzielenia gwarancji politycznych przez Rzeszę. Atmosfera stawała się coraz gorętsza. Wizyta Brüninga i Curtiusa w Paryżu oraz rewizyta ministrów francuskich w Berlinie nie dały żadnego rezultatu, bo Niemcy wzbierały się udzielić żądanych gwarancji. A presja anglo-amerykańska nie ustawała. To też „zrozumiałem było życzenie Francji, aby rozmowy Paryża z Berlinem mogły odbywać się bez drażniącego udziału „sprzymierzeńców”.

W tym celu Bank Francuski rozpoczął puszczać codziennie na główne giełdy światowe pokaźne ilości funtów sterlingów (30—50 milj. franków codziennie), aby w ten sposób przypomnieć Anglii wpływ, jaki posiada na jej walutę... Przyszło potem załamanie kursu funta i od tego czasu Anglia, zajęta swemi kłopotami, nie poświęca sprawie odszkodowań już tej uwagi, co dawniej. Zresztą, jak wynika z zarejestrowanej przez nas enuncjacji sir W. Layton'a, Anglia chętnie słucha dowodzenia Francji, że „Niemcy, zwolnione od reparacji będą najmnij obciążeniem państwem biorącym udział w wielkiej wojnie i że wskutek tego przemysł ich będzie mógł konkurować ze wszystkimi innymi, zalewając swą produkcją cały świat”. Stąd wniosek prosty: nie spieszyć się z oddłużeniem Rzeszy!

Pozostawały Stany Zjednoczone. — Proces ucieczki złota z USA do Francji był zjawiskiem niepokojącym, więc nie dziw, że wizyta Laval'a w Waszyngtonie, która uciecza tej położonej kres, przyniosła zamian Francji zgodę prezydenta Hoovera na pozostawienie Paryżowi wolnej ręki w stosunku do Niemiec.

Jak więc widzimy, plac boju został oczyszczony: Francja, silniejsza niż kiedykolwiek, staje oko w oko z Niemcami, osamotnionimi jak nigdy. O perspektywach bliskiej rozgrywki francusko - niemieckiej pomówimy następnym razem.

(k) Południowa Afryka na Targach Poznańskich. W dniu 17 marca przybył do Poznania kapitan Brehmer, przedstawiciel rządu Unji Południowej Afryki, która bierze oficjalny udział w Targach Poznańskich. Kapitan Brehmer pertraktuje z Targami o rozmiary i miejsce stoiska południowo - afrykańskiego oraz interesuje się możliwościami gospodarczej wymiany handlowej pomiędzy Afryką Południową i Polską. Podczas Targów Poznańskich 3 członkowie misji handlowej Afryki Południowej w Europie będą obecni w Poznaniu.

Na marginesie „federacji naddunajskiej”

Genewskie konferencje p. Tardieu z jednej strony z przedstawicielami Małej Ententy, z drugiej pp. Bureschem i Apponym zaelektryzowały opinię publiczną całego świata, będąc wyrazem wznowienia przez Francję idei gospodarczej federacji naddunajskiej.

Dwa są główne ogniska gospodarczej depresji w środkowej Europie, koło których siłą rzeczy skupia się i do których sanacji zmierzać musi wysiłek realnych polityków zachodnio-europejskich. Są niemi Węgry i Austria. Stan finansowy i gospodarczy obu tych krajów wielce jest do siebie zbliżony. Mimo wszystko jednak nie może sprowadzać obu do wspólnego mianownika. Węgry — jakkolwiek czarno przedstawilibyśmy sobie ich położenie — mają naturalne szanse przetrwania kryzysu: nie braknie im nigdy żywności i od biedy wystarczą sobie w opale, dwa warunki pierwszorzędne dla gospodarstwa krajowego znaczenia, którym nie jest w stanie sprostać Austria. Węgry pozatem są centralnym ogniwem w łańcuchu rolniczych krajów naddunajskich, które to kluczowe stanowisko w pełni umieją ocenić i wyzyskać.

Polityka gospodarza Węgier odznaczała się i odznacza tem, że wprawdzie na wewnątrz nie może pozostawić się zbyt wzorowem zagospodarowaniem kraju ale zato potrafiła utrzymać pełną niezależność wobec wszelkich nieraz pozornie bardzo nęcących kombinacji, w jakie próbowało Węgry wciągnąć. Kombinacji tych zaś było całe mnóstwo. Owa zręczna gra polityczna Węgier sprawiła, że wielkie mocarstwa zachodnie, jak Francja, Włochy i przede wszystkim Niemcy, zwracają stałe swoje szczególne zainteresowanie na ten mały kraik naddunajski, pragnąc go pozyskać każdy dla swoich celów polityczno-gospodarczych. W stosunku do bliższych sobie sąsiadów nastawienie Węgier odznaczało się równą ostrożnością, o ile chodzi o angażowanie się w układy, i wielką bezwzględnością w odparowywaniu istotnych lub rzekomych zamachów na ich niezależność gospodarczą.

Wprawdzie oficjalne koła węgierskie nigdzie i nigdy nie angażowały się w żadną akcję współpracy z sąsiadami, ale za to tem usilniej i gorętkowiej rozwijała swą działalność nieoficjalna ekipa węgierska, lansująca hasła gospodarczego zbliżenia krajów środkowo-europejskich, bardzo umiejętnie prowadzona przez profesorów Gracza i Hontosa. Szczególnie ten ostatni potrafił wzbudzić zainteresowanie do swoich koncepcji również poza granicami swego kraju i zorganizować tych sympatyków w osobne koła „mitel-europejskich”. Właśnie w lutym br. w krótkich odstępach czasu odbyły się aż dwa zjazdy tych „mitel-europejskich”, jeden w Budapeszcie, drugi w Brnie. Na gruncie tych zjazdów i poprzednich wykrystalizowała się myśl ściślejszego porozumienia trzech względnie pięciu krajów naddunajskich. P. Hontos już zawczasu pozyskał dla owej myśli poparcie p. Benesa. Jeździł również do Pragi profesor Gracz.

Tak więc równolegle do nieprzejednanego stanowiska oficjalnych delegacji węgierskiej i czeskiej, a raczej ponad ich głowami przerzuczone zostały mosty, wiodące znacznie dalej niż zwykłe konwencje handlowe. Przy tem wszystkim, o ile współakcja w całej tej ukrytej robocie czeskich czynników oficjalnych została częściowo zdekonspirowana, o tyle po stronie

węgierskiej stale figurowały i figurują osoby, wprawdzie wybitne, ale o charakterze prywatnym. Natomiast czynnik rządowy węgierski nie wyszedł ani razu ze swojej arcywstrzeżliwej rezerwy, co więcej, zaczął kurs swej polityki negocjacyjnej wyraźnie wobec Czechosłowacji zaostrzać. Nie wiadomo, czy to miało być posunięcie taktyczne, czy coś innego, dość że w tej sytuacji pewna akcja jakiegoś mocnego superarbitra mogła się okazać jedynie skuteczną dla rozplątania dróg, które się w tak dziwny sposób skrzyżowały. Sytuacja sama przez się prosiła się o interwencję, podjąć się zaś jej mógł tylko ktoś, kto w jej wyjaśnieniu mógł sam czuć się zainteresowany. Rola ta narzucała się niejako Francji.

A teraz słów kilka o drugiej przyczynie, działającej w kierunku rewizjonizmu metod polityczno-gospodarczych, obowiązujących dotychczas w Europie środkowej. Na wstępie wskazyaliśmy, iż owa druga przyczyna leży w Austrii. Uboga spadkobierczyni dawnej monarchii habsburskiej znalazła się nad samym brzegiem ruiny gospodarczej. Co do jej stanu nie ma dziś nikt żadnych iluzji. W ciągu dziesięciu lat ostatnich dziewięć miliardów deficytu bilansu handlowego, deficytu, w przeważnej części pokrywanego pożyczkami zagranicznymi. — Zabezpieczenie szylinga w ciągu niespełna roku obniżyło się z 57 na 23 procent, a gdyby od tego odliczyć krótkoterminowe pożyczki, których płatność przekładana jest z kwartału na kwartał, całe pokrycie w zlocie i dewizach nie wyniosłoby więcej ponad 10 procent. Dodajmy do tego jeszcze półmilionową rzeszę bezrobotnych (na 6 i pół milj. mieszkańców) a będziemy mieć obraz kompletny Austrii dzisiejszej. Próba szukania ocalenia w „Anschlussie” była — pomijając wszystkie pobudki nacjonalistyczne — zupełnie szczerą próbą wydobycia się z matni, jednakże przez swą wiadomy obrót pograżyła w niej Austrię jeszcze bardziej. Poprzez wielorakie ograniczenia dewizowe i zakazy przywozu chciał rząd wiedeński następnie przeprowadzić samodzielnie sanację gospodarstwa kraju. Wszystkim wiadomo, jakim usiłowanie to uwieńczone zostało skutkiem. Aż wreszcie gdy przyszedł akt ostatni: w połowie lutego kanclerz Buresch poczuł się zmuszony odwołać się do reprezentantów mocarstw zachodnich z apelem, by mocarstwa te wskazały Austrii skuteczną drogę ratunku — nikt w akcie tym nie dopatrywał się żadnych innych intencji rządu austriackiego poza przygnębiającem przyznaniem się jego do niemocy pokonania przeciwności gospodarczych własnymi siłami.

Wśród państw, do których zaapelował kanclerz Buresch, znajdowała się również Francja, poczuwająca się wobec Austrii do pewnych zobowiązań moralnych za przekreślenie jej tych planów, które ona uważała za naturalne swoje wyjście na drodze rozwoju gospodarczego. Wielki premier wielkiego mocarstwa nie mógł zostawić oweo apelu bez odpowiedzi. W spełnieniu konieczności państwowej, jaką narzucił mu Austria i Węgry swoją pozycją gospodarczą, premier francuski p. Tardieu zrobił na terenie genewskim pociągnięcie, którego realna wartość niepełnie jest jeszcze wymierna. Tem nie mniej stało się ono samo przez się źródłem nowych powikłań, na które nie wolno nam nie zwracać baczej uwagi. St. G.

O ratunek dla kupiectwa

Z Bydgoszczy piszą nam: Z inicjatywy Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie został rozestany Związkom Towarzystw Kupieckich do oceny projekt ratunkowy dla kupiectwa.

Projekt ten został w dniu 16 marca szeroko omówiony na zebraniu Towarzystw Kupieckich w Bydgoszczy.

W dyskusji nad projektem ujawniono kolejno bolączki stanu kupiectwa i zwrócono uwagę w pierwszej linii na cofanie się stanu kupieckiego, który wypierany jest przez państwo i przemysł z jego roli czynnego pośrednika w wymianie towarowej. Państwo wprowadzając monopole, bierze na siebie funkcje przemysłowca i kupca. Oddając towar do sprzedaży wyznacza rabaty, skutkiem czego kupiec schodzi do roli urzędnika państwowego, gdyż rabat, jako wynagrodzenie za sprzedaż łatwo porównać z pensją urzędnika za jego pracę. Zakres i jakość towarów znajdujących się w wolnym obrocie handlowym wskutek tego zmniejsza się. Za przykładem państwa idą i instytucje społeczne. Na przykład: kasy chorych stwarzają własne apteki, z których sprzedają nie tylko ubezpieczonym, ale i postronnym klientom, przez co stwarzają konkurencję dla aptek i drogerji prywatnych. Handel ziemiopłodami monopolizują w swoim ręku Państwowe Zakłady Zbożowe, a jeśli dodamy i ten fakt, że rolnicyproduccenci sami zwracają się wprost do konsumentów, to ten fakt wytłumaczy nam zjawisko zanikania kupców-zbożowców. Nawet taki drobny szczegół, jak handel artykułami piśmiennymi w szkołach, mocno podrywa kupców tej branży — Rozwielmożniony w ostatnim czasie handel uliczny i domokrężny, który sprzedaje już nie tylko tasemki do obuwia i ołówki, lecz każdy artykuł, który tylko ze sobą unieść można, np. krawaty, skarpetki, książki, materiały na ubrania etc. również podrywa był kupców oplacających świadectwa przemysłowe według wyższej klasy, wyższe podatki, czynsz za lokal itd.

Na podobne ograniczenia natrafia kupiectwo i ze strony zorganizowanego w koncerty i kartele przemysłu. — Otóż z jednej strony zwracając się wprost do kupców detalistów przez t. zw. „Związki wspólnych zakupów przez detalistów”, albo też stwarzając dla siebie własnego hurtownika na duży rejon, albo wreszcie otwierając własne składy fabryczne, eliminuje handel hurtowy, dyktując równocześnie warunki sprzedaży, zapłaty i normy kupieckie kupcom detalistom, przez co niszczy handel i zmienia u tartą formę obrotu, t. zn. od producenta - fabrykanta przez hurtownika, detalistę do konsumenta.

Jak wobec tego mają wyglądać dochody skarbowe państwa, jeśli przemysł i handel, główny dotychczas podatek, kurczy się na rzecz monopolu, spółdzielni i handlu uprzywilejowanego, nie placącego podatków, występującego się personelem składniad oplacanym, nie ponoszącym jednym słowem tych wszystkich ciężarów, co kupiectwo zawodowe?

Należy więc spodziewać się, że nadszedł czas, w którym władze państwowe, widząc spadek wpływów podatkowych, wysłuchają wreszcie postulatów kupiectwa, a pan minister handlu i przemysłu, zrozumiawszy powagę argumentów, nie poprzestanie na obietnicach, jak dotychczas, ale rzeczywiście zmieni kierunek etatystyczny, a nawet dla zachowania przy życiu najlepszego płatnika uwzględni i inne postulaty w memorjale zorganizowanego kupiectwa wysunięte, jak np. premje podatkowe, to znaczy, że kupiec dotrzymujący ściśle terminu płatności podatków będzie zwalniany z podatku za ostatni miesiąc w roku, a kupiec placący podatek przed czasem otrzyma nawet skonto — czysto po kuriecku. Pan Minister pamięta chyba stare, jak świat, przysłowie, że pasterz wyrzynający swoje barany, pozabawia się ich runa.

na przepisowych formularzach, które można otrzymać w Izbie bezpłatnie.

Bekony. Na rynku bekony oficjalnie notowano w dn. 18. 3. za cwt w sh: duńskie 45 — 56; holenderskie 40 — 49; polskie 38 do 44; ubój bekony duńskiego wynosił 140.000, polskiego 26.000. Wszystkie ceny bez zmiany, jak w tygodniu ubiegłym.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) Nowelizacja ustawy elektryfikacyjnej. W projekcie noweli ustawy elektryfikacyjnej przewidziane jest podporządkowanie ministerstwu robót publicznych wszystkich spraw, związanych z elektryfikacją państwa i gospodarzą zakładami elektryfikacyjnymi oraz poddanie pod nadzór i kontrolę tegoż ministerstwa wszystkich zakładów, zarówno użyteczności publicznej jak i prywatnych, niezależnie od tego, czy powstały one przed wejściem w życie ustawy, czy też na jej podstawie. W związku z tem sfery gospodarcze wyrażają poglądy, że o ile idzie o kwestję właściwości władz, sprawy elektryfikacyjne winny być przekazane min. przemysłu i handlu, względnie min. robót publicznych, ponieważ w tych sprawach działają w ścisłym

porozumieniu z min. przemysłu i handlu, jako właściwym wykładnikiem życia gospodarczego.

(k) Kontyngenty przywozowe na II kwartał 1932 r. Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że wnioski o przydziały przywozowe z kontyngentów na II kwartał 1932 r. winne wpłynąć do Izby Przemysłowo-Handlowej najpóźniej do 28 marca 1932 r. Izba Przemysłowo-Handlowa zwraca uwagę zainteresowanym, że z powodu ogromnego napływu wniosków kontyngenty się szybko wyczerpują, wobec czego wnioski niezłożone w terminie muszą być często załatwiane odmownie. Firmy przemysłowe sprowadzające towary do przeróbki fabrycznej winne we wnioskach wyraźnie to zaznaczyć. Wnioski takie uwzględnia się w pierwszej linii. Izba zwraca uwagę, że wnioski należy sporządzać

Co można wyczytać w ogłoszeniach

Mężczyzna szuka miłości i — chleba — „Wspólna praca“ i urzędzone mieszkanie — Inwalida, kiosk a miłość — Powodzenie starszych pań — Każda propozycja dobra — 90 groszy godzina — Ryzyko wykluczone

Podobno prawdziwy, rasowy Amerykanin, przyjechawszy do jakiegoś nieznanego miasta, studjuje przedewszystkiem ogłoszenia w gazetach, aby wywnioskować, czem to miasto żyje. Jest w tem dużo słuszności. W ogłoszeniach odbija się duch czasu. Ogłoszenia dzisiejsze już bardzo różnią się od tych, które czytywało się przed wojną. Ba! nawet po wojnie, ale przed kryzysem. Bo kryzys stanowiąc będzie taką samą epokę, jak wojna.

Poza całymi łamami posad poszukiwanych — smutny znak czasu! — w monotoni swej nie wyróżniającej się niczem szczególnym, uderza niezmierną ilość ogłoszeń, w których mężczyzna ucieka się do pomocy kobiety dla zdobycia chleba.

„Poślubię niewiastę, która wyrobi odpowiednią posadę. Listy pod „Brunet 30, wykształcenie akademickie“.

Więc nawet tak? Czy człowiek z wykształceniem akademickim, uciekający się do takiej drogi, może to traktować inaczej, niż jako akt rozpacz? Zwłaszcza że praktycznie rzecz biorąc, posada „odpowiednia“ po miesiącu może okazać się nieodpowiednią dla obu stron i z jednej strony nastąpi wypowiadzenie. Trudniej będzie zrobić to z małżeństwem.

„Urzędnik na posadzie, kawaler, rzym. katolik, lat 36 ożeni się z panną, posiadającą urządzone mieszkanie, pracującą zawodowo, miłą i zgrabną. Listy pod „Wspólna praca“.

Tutaj wymagania są większe. Urządzone mieszkanie, miła i zgrabna, i — żeby nie było żadnych złudzeń — wspólna praca. Równie prosto z mostu, bez iluzji zapowiada pewien inwalida: „Panią z gotówką 500 zł zapozna inwalida, celem postawienia kiosku. Cel matrymonjalny. Pośrednicy wykluczeni“.

Trzeba mu przyznać, że nie ma fantastycznych żądań. Myślę, że taka pani się znajdzie. Bo choć z pierwszej połowy ogłoszenia widać brutalną rzeczywistość — kiosk, to jednak dla natury poetycznych ważniejszy będzie ten cel drugi. Zaczyna inwalida spłócić te dwa cele zupełnie logicznie może, ale mimowoli sprytnie.

Niezawśnie jednak za chleb płaci się małżeństwem. Bo oto:

„U starszej pani przyjąłbym posadę administratora, sekretarza i t. p. Oferty pod „Szlachetny“.

Starsze panie mają powodzenie. Oto jeszcze jeden apel:

„Ziemianie! Starsze panie! Którzy przy majątku borykają się z trudnościami kryzysu, zanajdą energicznego doradcę, sekretarza, pełnomocnika, rachmistrza, szczerze oddanego starszego uczciwego szlachcica, b. wyższego urzędnika. Ciekawy objaw — dziwne szczęście wnosi. Samotny, wymagania minimalne“.

Zaiste, ciekawy objaw! Któżby się wahał przyjąć z otwartymi rękami szczęście do domu? Tylko — że i tu pod formą budzącą uśmiech, może kryć się tragedia starszego człowieka bez pracy i rozpaczy wysiłku wyróżnienia się czemś z tłumu młodszych i zdolniejszych od niego. A może przypadkiem trafi się jakaś przesydana starsza pani, która zareaguje na „ciekawym objawem“ i będzie wolała starego sekretarza, ze szczęściem, niż młodego pechowca.

Królowie europejscy wobec kryzysu gospodarczego

Przemóżny kryzys gospodarczy, który ogarnął cały świat, wpływa również na dochody i wydatki monarchów europejskich. Wobec tego i monarchowie musieli ograniczyć królewską wystawność na swoich dworach. Paryski korespondent gazet zagranicznych zrobił ciekawe zestawienie oszczędności królewskich. I tak:

Król angielski Jerzy

postanowił sam, aby dochody jego osobiste obniżyć o jedną ósmą część jego dochodów i to od września 1931 roku. Na zarządzenie króla obcięto bardzo poważnie sumy wyznaczone na bankiety i przyjęcia na dworze królewskim. Król ograniczył również wyjazdy do swych zamków na prowincji. Z stajni królewskiej sprzedano kilka wierzchowców. Ale służby na dworze angielskim nie zwolniono nikogo.

Król włoski Wiktor Emanuel

otrzymuje ograniczoną sumę na wydatki osobiste. Posiada poza tem olbrzymi majątek własny i uchodzi za najbogatszego człowieka we Włoszech. Włoska rodzina królewska żyła zawsze bardzo skromnie. Ponieważ „pensja“ królewska była zawsze niewielka, nie było i niema powodu ukrać jej z powodu kryzysu. Nikomu nie wypowiedziano posady na dworze królewskim.

Albert, król belgijski

nie ma również wysokich dochodów na cele osobiste. Mimo to przeprowadził obecnie kilka poważnych oszczędności na swym dworze królewskim. Skasował przede wszystkim tradycyjny bal dworski, na który zapraszano zwykle kilka tysięcy lu-

uderzająca jest ilość wymienianych kwalifikacji, jeżeli chodzi o posadę. Wobec szalonej konkurencji kwalifikacje muszą być rozległe, bo nuż przypadkiem trafi się właśnie posada nie w tym fachu, który się zna? Trzeba brać, co jest i trzeba wszystko umieć. Coraz mniej jest ścisłych fachowców. Oto jaskrawy przykład:

„Inteligentny, młody człowiek, pracowity, z ładnym piśmem, średnim wykształceniem, zna się na stolarstwie na fotografii, poszukuje jakiegokolwiek posady. Może być woźnym, magazynierem, dochodzącym do samotnych osób itd. Może kształcić się w innym fachu, być pomocą podręczną w pracy naukowej, lub jako towarzysz o niecodziennej kulturze ducha i skromnych wymaganiach. Zgłoszenia pod „Każda propozycja dobra“.

Można dostać zawrotu głowy od tych wszystkich umiejętności. Tapicerstwo, stolarstwo — i pomoc w pracy naukowej! Woźny, magazynier, niecodzienna kultura ducha... Słowem, „każda propozycja dobra“. A z każdego słowa krzyczy rozpacz bezrobocia i chęć pracy za wszelką cenę.

Są też ogłoszenia proste, uczciwe i — bardzo smutne. Wyziera z nich borykanie się młodzieży z trudnymi warunkami, oddawanie swych sił, wiedzy i pracy — za bezcen. Na porządku dziennym są ogłoszenia:

„Złoty godzina. Studentka udziela lekcji“.

„25 miesięcznie. Student ratuje zagrożone promocje“.

„Akademik-pedagog pod gwarancją przygotowuje do egzaminów. Spec. matematyka, fizyka. Godzina 90 groszy“.

Konkurencja in minus. Widać, że i złotych wykazań zabrakło. Za 90 groszy można już dostać obiad w stołówce studentkiej. Ciężko widać jest młodzieży akademickiej, kiedy:

„Student-technik w b. krytycznym położeniu prosi o jakakolwiek pracę lub pomoc w odzieży“.

Smutne! Ale, ja kwszędzie, bywa różnie. Robi nam się weselej, czytając następujące ogłoszenie:

„Wysoki akademik pozna mądrą, szczerą kobietę. Oferty pod „Próba przyjaźni“.

Mamy więc wśród naszej młodzieży i idealistów: chleb powszedni, nauka, nie stanowią dla nich problemu. Ale próba przyjaźni z mądrą, szczerą kobietą, i to za pośrednictwem gazety — to jest dopiero zagadnienie! Tylko dziwi troszkę to zestawienie: wysoki akademik — i mądra kobieta. Bo, żeby mu chodziło o niską, albo, żeby przeciwstawił mądrości swoje własne kwalifikacje umysłowe... Są to widać finezje przyjaźni mężczyzny z kobietą...
Wracając jeszcze do fachowców, lektura ogłoszeń może być bardzo pouczająca. Bo oto dowiadujemy się o fachach, o jakich nam się nie śniło. Proszę:

„Monte-Carlo. Doświadczony gracz specjalista w trente et quarante szuka partnera z kapitałem 10 000 zł, celem wspólnego wyjazdu. Ryzyko wykluczone. Oferty pod „Masse egale“.

Ryzyko wykluczone... I my tak myślimy.

Wszystkie podane ogłoszenia są autentyczne.

H. Nał.

dzi. Większą część swych dochodów osobistych oddał do dyspozycji różnym instytucjom dobroczynnym. A nadto ograniczył swe wyjazdy.

Rumuński król Karol

nakazał, aby i jemu obniżono pensję o dwa, dziesięć procent z chwilą, gdy redukcja pensji nastąpi w sferach urzędniczych. Z powodu obniżki pensji zaprowadzono na dworze królewskim różne oszczędności. Znaną jest rzeczą, że na dworze rumuńskim gospodarzą z największą oszczędnością. Pod tym względem para królewska mogłaby uchodzić za wzór godny naśladowania.

Bułgarski król Borys

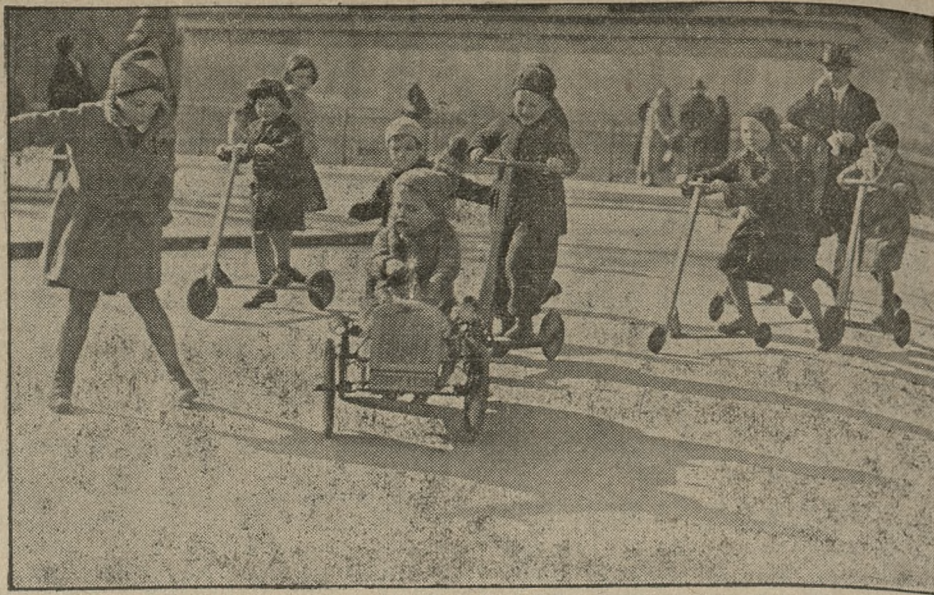
otrzymuje najmniejsze dochody między monarchami europejskimi i dla tego uchodzi za najbiedniejszego króla Europy. Mimo to kazał obniżyć swe dochody o 33 procent. Również królowa Bułgarii i siostra króla zrzekły się 33 procent swych dochodów. Członkowie rodziny królewskiej przestali ubierać się w Paryżu i noszą, ze względu na oszczędnościowych, narodowe stroje bułgarskie. W Sofji zaniechano różnych przyjęć i balów oficjalnych.

Król szwedzki Gustaw

kazał obniżyć dochody swoje i następcy tronu o 5 procent od 1 lipca 1931. Na dworze szwedzkim zaniechano wszelkich przyjęć i uroczystości. Natomiast oświadczył król Gustaw, że nie zwolni nikogo ze służby dworskiej, bo nie chce ich skazywać na nędzę bezrobotnych.

Królowa Wilhelmina holenderska

nie posiada wygórowanej pensji, której jej też do dnia dzisiejszego nie obniżono. Ogólną stopę życia na dworze holenderskim zaciesniono, a z poczynionych oszczęd-

Wiosna idzie!

dności oddano poważne sumy na ulżenie nędzy bezrobotnych i biednych.

Król duński Krystjan i norweski król Haakon.

Lista cywilna króla Danji i Norwegji jest bardzo niska, stąd nie obniżono jej dotąd. Król Krystjan oświadczył, że z powodu kryzysu zaniecha corocznej swej podróży na Riwjerę. Również król norweski zaprowadził oszczędności na swym dworze. Obniżenie stopy życiowej, zaniechanie balów i bankietów i kosztownych podróży — oto początek oszczędności królów. (al)

Z różnych stron Polski

Proces o plagiat literacki

Popularny autor powieści sensacyjnych, p. Antoni Marczyński wniósł do Sądu Okręgowego w Warszawie skargę przeciwko reżyserowi Henrykowi Szapiro, recte Szaro, o zamieszczenie w filmie pt. „Rok 1914“ dużego epizodu wojennego, wyjętego ze scenariusza, jaki Marczyński napisał przed dwoma laty na żądanie wymienionego reżysera. Sprawa ta budzi ogromne zainteresowanie w sferach literackich i filmowych stolicy. Rozprawa odbędzie się w kwietniu. Powodą zastępuje Władysław Szulc.

„Podatki“, nakładane przez bandytów warszawskich

Policja warszawska zlikwidowała bandę terrorystów, składającą się z kilkunastu opryszków, którzy pod wodzą niejakiego Zubowicza rozmaitemi groźbami wymuszała pieniądze specjalnie od szoferów i właścicieli autobusów, stacjonowanych przy pl. Kercelego. Po zlikwidowaniu tej bandy do Urzędu śledczego zaczęły napływać masowe doniesienia właścicieli i szoferów autobusowych ze stacji na pl. Unji Lubelskiej na tamtejszego herszta Weremiejczyka i jego szajkę. Weremiejczyk wyznaczył na swoją rzecz podatek „obrotowy“. Jego „funkcjonariusze“ kontrolowali ilość przewożonych przez poszczególne autobusy pasażerów i od właścicieli autobusów inkasowali ustanowiony haracz, który formalnie kwitowali. Pobierane były również pod różnymi tytułami „kary“ nieraz dość znacznej wysokości. Poza tem szoferzy musieli stale fundować wódkę dyżurującym na postoju „funkcjonariuszom“ Weremiejczyka oraz jemu samemu. Po przeprowadzeniu przez Urząd Śledczy dochodzenia, policja aresztowała Weremiejczyka oraz siedmiu jego pomocników.

Głośna sprawa przeciwko Marji Ciunkiewiczowej została umorzona

Po wielotygodniowym przetrzymywaniu Marji Ciunkiewiczowej w więzieniu śledczym ostatecznie teraz sprawa przeciwko niej została przez władze prokuratorskie umorzona. Jak wykazał obrońca Ciunkiewiczowej, trzymanie jej w więzieniu śledczym było nieuzasadnione, gdyż nie było w tym wypadku oszustwa. Ciunkiewiczowa zawiadomiła policję o kradzieży, a więc nawet gdyby tej kradzieży nie było, zachodziłoby jedynie wprowadzenie w błąd policji. Oszustwo zaś zachodziłoby dopiero wtenczas, gdyby C. się była zgłosiła po odszkodowanie do towarzystwa asekuracyjnego, czego jednak wcale nie uczyniła.

Zgromadzenie programowo - budżetowe komitetu stołecznego L. O. P. P.

W dniu 19 bm. odbędzie się w Państwowej Szkole Lotniczo - Samochodowej w Warszawie zgromadzenie programowo-budżetowe komitetu stołecznego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. W obradach wezmą udział delegaci wszystkich kół stołecznych L. O. P. P. Na zgromadzeniu ustalony zostanie budżet komitetu stołecznego L. O. P. P. na rok 1932, który przewidywany jest w wysokości pół miliona złotych.

Koncert oratoryjny

Państwowego Konserwatorium

Zapowiedziana na wtorek przyszłego tygodnia audycja oratoryjna w wykonaniu zespołów Państwowego Konserwatorium wzbudziła powszechne zainteresowanie. Ciekawy program tego koncertu zawiera dwa polskie utwory oratoryjne, mianowicie „Gorz-

kie żale“ na chór, orkiestrę i tercet wokalny Kazimierza Garbusińskiego, kompozytora krakowskiego oraz „Magnificat“ ks. dr. Gieburowskiego, jedno z najwartościowszych dzieł nowoczesnej literatury oratoryjnej.

W wykonaniu „Magnificatu“ bierze udział orkiestra symfoniczna i chór mieszany konserwatorium, kwartet solistów oraz znakomita śpiewaczka p. Marja Janowska - Kopczyńska. Dyryguje p. Zygmunt Latośzewski. Na wstępie tej interesującej audycji orkiestra wykona preludjum do słynnego oratorium Fr. Liszta „św. Elżbieta“.

Bilety wcześniej nabyć można w cenie zł. 1, 2 i 3 w kancelarii Konserwatorium (ul. Wrocławska 16) oraz w dniu koncertu wieczorem w Auli Uniwersytetu.

Wystawa obrazów grafiki i kilimów

W lokalach wystawowych firmy Sroczyński, Focha 4, odbywa się wystawa obrazów, grafiki i kilimów. — Wystawiają artyści-malarze Dąbrowska, Dąbrowski, Hrynkowski, Krzyżński, Miller, Seweryn i Ossecki oraz krakowska wytwórnia „Kilim“. W jutrzejszą niedzielę wystawa otwarta po raz ostatni od godz. 12—2. Wstęp bezpłatny.

RADJO

Poniedziałek, dnia 21 marca 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy pieniężnej i zboż-towarowej; godz. 15.25 (W); godz. 15.50 (W); godz. 17.10 (W); godz. 17.35 (W); godz. 19.15 lekcja języka ang.; godz. 19.30 „Silva rerum“; godz. 19.45 (W); godz. 20.00 (W); godzina 20.15 (W); godz. 22.20 (W); godz. 22.35 (W); godz. 22.40 sygnał czasu, komunikaty sport, i polic.

Warszawa (1412 m) godz. 11.45 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.10, 13.35 i 14.45 muzyka z płyt; godz. 15.25 odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średn. (Dział „Historja“) — „Rozwój terytorjalny państwa polskiego“ — wygł. prof. H. Mościcki; godz. 15.50 odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średn. (Dział „Historja“) — „Humanizm i Odrodzenie“ — wygł. prof. Włodzimierz Dzwonkowski; godz. 16.10 muzyka z płyt; godz. 16.20 lekcja języka francuskiego; godz. 16.40 koncert młodych talentów; godz. 17.10 „Kraj w ogniu — Mandżurja“ — wygł. inż. Stan. Dobrowolski; godz. 17.35 muzyka popularna z kawiarni „Gastronomia“ — orkiestra pod kierunkiem Zuck'a i Henryka Pewznera; godz. 19.15 wiadomości bieżące rolnicze; godz. 19.35 muzyka z płyt; godz. 20.00 feljeton muzyczny; godz. 20.15 tr. z Konserwatorium Warszawskiego. Koncert Stow. Miłośników Dawnej Muzyki — wyk.: Polska Kapela Ludowa, zespół wokalny A. Comte - Wilgockiej, Kameralna Orkiestra Stow. M. D. M., Bronisław Rutkowski (dyr. i organy), Władysław Raczkowski (dyr.), Jadwiga Gniwecka (sopran), Wanda Łozińska (sopran), Eugenia Hoffmanowa (alt), Seweryn Śnieckowski; w przerwie kwadrans literacki Gabr. Karski „Jaśnie Pani“ — nowela; godzina 22.20 feljeton pt. „Z jasnego brzegu“ — wygłosił red. Leon Chrzanowski; godzina 22.35 dodatek do prasowego dziennika radjowego.

Programy zagraniczne, Hulzen (1875 m) 22.15 koncert ork.; **Paryż** (1724 m) 21.45 płyty; **Koenigswusterhausen** (1635 m) od 19.30 tr. z Berlina, Lipska i Frankfurtu; **Motala** (1348 m) i **Sztokholm** (435 m) 20.00 audycja ku czci Goethego; **Kalundborg** (1154 m) 20.00 oratorium Bacha „Matheus-Passion“; **Budapeszt** (550 m) 20.10 koncert symfoniczny; **Wiedeń** (516 m) 19.45 „Auchowisko, 21.30 sonaty skrzypcowe Beethovena; **Praga** (488 m) 20.00 koncert filharmonji czeskiej; **Rzym** (441 m) 21.00 koncert symfoniczny z Mediolanu; **Bukareszt** (394 m) 20.55 audycja wokalna Marji Oertel.

Sp. ks. Stan. Cynałewski

Dnia 13 b. m. zmarł w Turwi śp. Stanisław Cynałewski. Zmarły pochodził z pow. wągrowieckiego. Już w młodym wieku okazał wielkie zamiłowanie do nauki. Z powodu stosunków majątkowych ukończył tylko szkołę węgierską i miał pozostać na roli. Już jako 15-letni chłopiec jednak pisywał do „Wielkopolanina“, nawołując rolników do trzeźwości, do unikania składów żydowskich i t. d. W kółkach rolniczych miewał wykłady. Pod pozorem dalszego kształcenia się w rolnictwie udał mu się z trudem z domu wydatku Niemczech. Tu, idąc za powołaniem, zgłasza się do Jezuitów w Krakowie. Nie znalazł tam jednak zadowolenia, „gdyż ze względu na jego wiek nie dopuszczono go do nauk. Czyny więc starania o przyjęcie do Salezjanów w Turynie. Zabiegi jego zostały uwiecznione pomysłnym skutkiem. Jedynym profesorem Polak tamtejszego zakładu ks. Grobelskim zajął się gorliwie starszym lecz zdolnym uczniem „rodakiem“ tak że tenże po latach nowicjatu został klerikiem.

Ks. Stanisław Cynałewski był jednym z pierwszych Polaków, którzy zawitali do Zakł. Salez. w Turynie. Za nim zaczęli Polacy coraz licznie napływać i ci znajdowali, oprócz w prof. ks. Grobelskim, także w tym starszym koleździe troskliwego opiekuna. Pomieędzy tymi późniejszymi kandydatami znajdował się również obecny ks. kardynał Hlond.

Święcenia kapłańskie otrzymał śp. ks. Cynałewski w Bahia Blanca w Południowej Ameryce, dokąd wyjechał na misje. Polem jego działalności była Patagonja, zamieszkiwał w Santa Rosa de Tray. Był też przez szereg lat zawiadowcą domu emigracyjnego w Nowym Jorku. Gdy zrealizowanie wielkich planów jego w Póln. Ameryce natrafiło na przeszkody, wraca do Ameryki Połudn. Wojna światowa zastała go w Paragwaju.

Wreszcie postanowił wrócić do kraju. Na prośbę jego przyjął go śp. ks. kard. Dalbor, do swej diecezji. Nie chcąc się wiązać obowiązkami proboszcza, uzyskał to, że Kurja zleciła mu stanowisko wedle jego życzenia i tak pomagał w pracy duszpasterskiej śp. ks. dr. Lisieckiemu w Bninie, było opiekunem sierocińca w Goździchowie (7 lat), a w końcu był kapłanem w Turwi. Tam też zakończył pracowity żywot. R. i p.!

Pieć lat pracy społecznej

Obserwując życie społeczne z łatwością spostrzec może, że zbyt mały jest udział w niem warstw inteligentnych. Może to dlatego tak się dzieje, że wykształcony ogół zwykł uważać nakaz Chrystusowy: „Idźcie i nauczajcie“ jako podnoszący się jedynie do duchownych członków Kościoła. Na szeregi zaś tych, którzy z poświęceniem podejmuje się bezinteresownego trudu niesienia wiedzy warstwowo robotniczym, niemającym możliwości inną drogą jej sobie przyswoić, społeczeństwo patrzy początkowo z niedowierzaniem i nieufnością — obserwuje pilnie, jakie są plony pracy.

Tak bywało zwykle, tak samo było też przed pięć laty, gdy garstka studentów Uniwersytetu Poznańskiego powołała do życia Korporację „Roma“. Deklaracja Ideowa tej Korporacji, to fundament niezniszczalny, bo stojący twardo na zasadach Chrystusowych. Niewzruszona wiara w swe ideały i pełna poświęcenia praca członków K! Roma nad realizowaniem ich, spowodowały, że organizacja wnet zdobyła sobie należne jej stanowisko tak w Rzeczypospolitej Akademickiej, jak i w społeczeństwie starszym. Dzisiaj po 5-ciu latach pracy K! Roma, patrząc na to, czego ona dokonała, stwierdzić można, że spełnia ona w zupełności zadania i obowiązki, jakie jej deklaracja ideowa nałożyła. Polem działania jest przedm. Poznańska Główna. Członkowie Korporacji tej współdziałają tu w życiu organizacyjnym każdego stowarzyszenia katolickiego. Wygłaszają referaty, reżyserują przedstawienia amatorskie, prowadzą śpiewy, organizują wieczornice. A płon, tak szeroko zakrojonej pracy, jest wielki.

Uroczystości 5-lecia wypadły imponująco. Rano podczas mszy św., celebrowanej w dniu 28 ub. m. w Złotej Kaplicy Katedry Poznańskiej Jego Eminencja Ks. Kardynał Prymas Hlond poświęcił sztandar korporacyjny. Po mszy św. odbyło się w Bazarze śniadanie dla pocztów sztandarowych i delegatów stowarzyszeń. O godz. 16-tej odbył się w sali Hotelu Rzymskiego Konwent Senjorów, a o godz. 17-tej w sali 18 Coll. Minus uroczysta Akademia jubileuszowa. Udział w niej — między innymi — wzięli: J. Em. Ks. Kardynał Prymas Hlond J. Magn. Rektor U. P. prof. dr. Jan Sajdak, oraz Starosta p. Begale. Liczni Goście zapełnili salę po brzegi. Po przemówieniu inauguracyjnym prezesa Korporacji p. Marjana Bednarkiewicza, przemawiali: J. Em. Ks. Prymas, oraz J. Magn. p. Rektor. Podkreślić należy uznanie, jakie wyraził J. Magn. p. Rektor dla K! Roma, stwierdzając, że po minionych 5 latach or-

ganizacja ta wykazała, że jest nawiąskrość wartościową. Referat p. prof. Jędrzejewskiego pt. „Rola inteligencji katolickiej w życiu Polski“ omawiał, jak ukł jest udział katolików inteligentów w życiu społecznym. Skutki tego objawu mogą być katastrofalne, szczególnie w czasach obecnych, gdzie tak dużo ukazują się kierunków wywrotowych. Podczas wieczornego Konwentu Uroczystego pasowano licznych nowych członków na Senjorów, Rycerzy i Giermków K! Roma.

Z Tow. Polsko-Angielskiego

W dniu 16 marca rb. odbyło się w Domu Kupiectwa Polskiego zwyczajne walne zebranie Towarzystwa pod przewodnictwem p. wiceprezesa inż. Krausego. Sprawozdanie ogólne z działalności Towarzystwa złożył sekretarz p. dr. Chełmickowski.

W okresie sprawozdawczym, trwającym około 4 miesięcy, odbyło się 5 zebrań odczytowych, cieszących się niesiablym powodzeniem. Przemawiali na tych zebraniach pp. Olejnik o Południowej Afryce, dr. W. Winich o społeczeństwie Stanów Zjednoczonych, p. I. Dobrzycka o Rudgardzie Kiplingu, p. Frey o nauce obcych języków, wreszcie ponownie p. dr. Winich o emigracji polskiej w Stanach Zjednoczonych Towarzystwo urządziło ponadto obchód gwiazdkowy i 2 herbatki w lokalach Resursy Kupieckiej. Zorganizowanie akademii ku czci Washingtona jest również zasługą Towarzystwa. Biblioteka Towarzystwa powiększyła się o kilkadziesiąt cennych książek angielskich. Raz w tygodniu, co środę, odbywają się zebrania klubowe w Resursie Kupieckiej, które podtrzymują łączność towarzyską wśród członków. Towarzystwo zajmuje się organizacją występów w Polsce słynnego angielskiego zespołu teatralnego: „The English Players“, które odbędą się w kwietniu rb. Również przygotowuje przyjęcie uczniów z „Haleyburg College“, którzy przybędą niebawem do Poznania z przedstawieniami „Juljusza Cezara“ Szekspira. Projektowana jest z inicjatywy Towarzystwa wystawa plakatów angielskich oraz stworzenie organizacji popierającej wymianę handlową polsko-angielską.

Sprawozdanie kasowe złożył skarbnik, p. dyr. Ligocki. Sytuacja finansowa Towarzystwa przedstawia się pomyślnie, jakkolwiek wielu członków zalega ze składkami. Dalsze sprawozdania składały pp. Michałowiczowa (imprezy), Panicka (biblioteka) i Szyfterówna (klub). Imieniem komisji rewerencyjnej p. dyr. Thomas wniósł o nowokwitowanie dla skarbnika, które zostało jednomyślnie uchwalone.

W skład nowego zarządu weszli: pp. prof. dr. Br. Dembiński — prezes, kons. prof. Massey i inż. Krause — wiceprezesi, dr. Chełmickowski — sekretarz, dyr. Ligocki — skarbnik oraz pp. kons. Masseyowa, Michałowiczowa dr. Opieliński, prof. bar. Ropp i rada Rotnicki jako członkowie. Komisję rewerencyjną stanowią pp. nacz. Dybczyński i dyr. Thomas.

Wystawa Orłowskiego

Dziś o godz. 12 w południe odbyło się w salach Muzeum Wielkopolskiego otwarcie Jubileuszowej Wystawy Aleksandra Orłowskiego. Imieniem Muzeum powitał licznie zebranych gości dyr. Gumowski, poczem p. S. Zawadzki zapoznał z postacią i artystycznym Orłowskiego, malarza-samo-uka, który, po rozbiorach Polski przesiedliwszy się do Petersburga, przeniósł tam stojącą na wysokim poziomie za czasów króla Stanisława Augusta kulturę artystyczną. M. in. nauczył Rosjan litografii. Następnie prelegent oprowadził zwiedzających po wystawie, na którą złożyły się skompletowane z różnych zbiorów prace oryginalne i odbliski graficzne Aleksandra Orłowskiego. Obszerne omówienie zbiorów, piera dr. F. Pohoreckiego zamieścił przed kilku dniami nasz „Dział Kultury i Sztuki“. (tk)

Z życia towarzystw

Tow. Sportowe Wędkarzy „Warta“ obchodziło onegdaj uroczystości 5-lecie swego istnienia. W tym celu odbyła się w kościele ks. ks. Salezjanów uroczysta msza św., poczem zebranie w lokalu p. Jezierskiego przy ul. Wroneckiej. Delegatów i gości powitał prezes p. Kukulka, poczem koło im. p. Paderewskiego odśpiewało „Bracia rocznica“.

Zkolej prezes Kukulka mówił o znaczeniu i zadaniach godziwego sportu wędkarskiego, poczem orkiestra Tow. Powst. i Wojaków z Śródnieścia pod kier. p. Sobczyńskiego wystąpiła z koncertem.

Obszerne sprawozdanie z działalności Tow. w okresie swego istnienia przedłożył sekretarz p. Mrugasiewicz. Celem Tow. jest

społeczne podniesienie sportu wędkarskiego przez wykłady i odczyty, pielęgnowanie pożywia towarzyskiego, zwalczanie rabunkowego łowienia ryb przez używanie środków trujących, ogłaszających itp. nie mającego nic wspólnego ze sportem wędkarskim Tow. liczy obecnie 150 członków.

Nastąpiły życzenia, składane przez delegatów Klubu Kolejowego, Stow. Kasztelanów, Tow. Wędkarzy z Bydgoszczy, Tow. Śpiewu im. „Paderewskiego“, Tow. „Braterstwo“ na Wildzie itd. Pożatem odczytano nadesłane telegramy. W serdecznych słowach przemówił założyciel Towarzystwa p. Zieliński.

Założycielami Tow. są: W. Zieliński, A. Komin, W. Andrzejewski i M. Kukulka. Po produkcjach muzycznych zakończono uroczysty obchód. (z)

Z Tow. Polskich Kupców i Przemysłowców w Chodzieży. We wtorek 8 bm odbyło się zebranie Tow. któremu przewodniczył prezes p. St. Nowicki. Po przeczytaniu protokołu z ostatniego zebrania oraz z uroczystego posiedzenia z okazji obchodu 20-lecia istnienia, nastąpił referat p. Gapińskiego Wacława pt. „Nasz program na rok 1932“.

W podanych komunikatach przedstawiono sprawy aktualne o podatkach, dotyczących rzemiosła i kupiectwa. Z zainteresowaniem również wysłuchano referatu p. Miedzińskiego o rozporz. Ministra Skarbu w sprawie zryczałtowania podatku skarbowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw. Na zjazd do Poznania wybrano p. Piechockiego. (jm)

Ciężka sytuacja ogrodników

Członkowie Poznańskiego Tow. Ogrodniczego odbyli w tych dniach zebranie, któremu przewodniczył prezes, p. Stan. Majewicz. Na wstępie omówiono sprawę racjonalnej propagandy w prasie produktów ogrodniczych, poczem kierownik komisji podatkowej p. Witkowski omówił sprawę stawek ubezpieczeniowych od wypadku w rolnictwie. Stawki te w naszej dzielnicy są — jak mówi referent — znacznie wyższe od stawek w innych dzielnicach. Poruszono też, że ogrodnicy odczuwają bardzo dotkliwie szalejący dziś kryzys gospodarczy. Sytuacja dla licznych ogrodników jest wprost tragiczna, a tragizm ten pogłębia jeszcze fakt, że czyni się propagandę, aby społeczeństwo w tych ciężkich czasach nie kupowało przy różnych uroczystościowych okazjach, kwiatów ani wieńców.

Powściągliwość w nabywaniu kwiatów i ich przetworstwa przynosi całemu państwu rolniczemu olbrzymie szkody.

Z referatu p. Majewicza dowiadujemy się dalej, że w zakładach ogrodniczych Zachodniej Polski jest zatrudnionych przeszło 40 000 osób wyszkolonych lub zwykłych. Jak trudno dzisiaj utrzymać tych pracowników, wie każdy zainteresowany pracodawca, niechcąc powiększyć i tak już ogromnego bezrobocia.

Zebrani ogrodnicy zwracają się z apelem do społeczeństwa Poznania w zrozumieniu potrzeb ogrodnictwa, aby nie odmawiali ogrodnictwu w ciężkich czasach swych względów i jak dotychczas popierali produkcję ogrodniczą w każdej gałęzi czy to w konsumpcji owoców, warzyw, kwiatów, czy też drzew owocowych i ozdobnych, przetworów ogrodniczych, czy wreszcie dekoracji balkonów. Nie należy dopuścić do tego, aby gałęź jaką jest polskie ogrodnictwo miało się zachwiać czy podupaść.

Nad sprawą tą potoczyła się żywa dyskusja. W końcu załatwiono jeszcze cały szereg spraw wewnętrznych, poczem prezes Majewicz zamknął zebranie. (z)

Popis szkoły śpiewu p. Rogalińskiej-Daum

W dosyć długim szeregu popisujących się uczniów szkoły p. Rogalińskiej-Daum przewinęły się oczywiście różne co do wartości i charakteru głosy... Wszystkie one mają jednak wyraźne cechy wspólnego i jednolitego kierownictwa, co jest bezwzględnie najważniejszą zaletą pedagogiczną profesorki. Sopran pp.: Wojciechowskiej i Czaplückiej, podobne nieco do siebie, mają brzmienie nie wielkie, ale równe. P. Kędzierówna posiada zadatki na inteligentną śpiewaczkę kameralną i ma już pewne wyrobienie muzyczne, które pozwoliło jej na utrzymanie się w granicach dobrego smaku przy wykonaniu piosenki o tak np. wątpliwym poziomie i smaku, jak owe oślawione „Cudne oczy“, które wszyscy już tak dobrze znamy. P. Palaczowa zapowiada się jako koloratura, chociaż jej matowy i słuźmiony głos w pierwszej chwili wcale na to nie wskazuje. P. Wojciechowska jako mezzosopran może być podporą zespołów. Najkorzystniej, jako materiał głosowy, przedstawia się sopran p. Tomkiewiczówny, najmniej może wyrównany ze wszystkich głosów, ale zato najbogatszy i największy — szczególnie w górze, gdzie brzmie zupełnie ładnie. P. Tomkiewiczówna wykazuje również najwięcej swobody i wyrobienia muzycznego.

Pan Sokół śpiewał partje barytono-

we, chociaż jego jasny i w górze równo dosyć a swobodnie brzmiący głos robi raczej wrażenie tenora. Pan Kopp natomiast ma baryton o ciemniejszym zabarwieniu i w górnych tonach nie czuje się zbyt swobodnie. Brawuruje natomiast ekspresją, o której ma wyłączenie swe własne wyobrażenie. Oba głosy wymagają jeszcze pracy nad wyglądem i uszlachetnieniem brzmienia.

Muzycznie znać staranie kierowniczki o usuwanie ze śpiewu uczni zbyt rażącej amatorszczyzny, co jest, jak wiadomo, ciężka, a nie zawsze wdzięczną pracą.

Akompanjament i kierownictwo zespołami objął p. Sauer, rutynowany i doświadczony w tym kierunku specjalista. St. W.

Najstarsze drzewo na świecie

znajduje się w amerykańskim parku na rodzimym Sequoia i nazywa się „General Sequoia“ Pomiary, przeprowadzone w liczbie przeszło 100, wykazały, że olbrzym ten jest 81.61 m. wysokości, a obwód pnia nad ziemią wynosi 26.84 m. Konkuruje z nim drugi olbrzym „General Grant“ znajduje się w Kalifornii, lecz ogólna masa jego jest o 10 proc. mniejsza niż tamtego. Jest on wszakże prawdopodobnie starszym co do wieku, który niektórzy badacze obliczają na 5000 lat.

SPORT

Piłka nożna

„Warta“ (ligowa) — „HCP“. Spotkanie towarzyskie powyższych drużyn odbędzie się o godz. 17 na boisku „HCP“.

„Wiktoria“ (Jarocin) i „Pogoń“. Spotkanie o mistrzostwo kl. B odbędzie się jutro o godz. 15 na boisku „Sokola“.

W związku z ostatnim walnym zebraniem Śląskiego OZPN, podczas którego secesja wyszła z sali obrad, kluby klas A B i C grożą rozłamem z powodu pewnych niedomagań organizacyjnych, powstałych nie z winy obecnego zarządu okręgu, lecz wskutek zbyt wielkiej ilości klubów P. Z. P. N. bada przyczyny tych niedomagań, i wysiłe w najbliższym czasie swego wiceprezesa, majora p. Jachecia do Katowic celem zlikwidowania zatargu na miejscu, a jeżeli się to nie uda, wówczas zarząd PZPN poweźmie w tej sprawie decydujące uchwały.

Trudna sytuacja wyworszyła się we Lwowie z powodu nagłego utworzenia ligi okręgowej. Ponieważ zainteresowane towarzystwa oświadczyły, iż zamierzają postępować legalnie, więc likwidacja sporu na lwowskim terenie nie powinna napotkać na zbyt wielkie trudności. Delegatem P. Z. P. N. wyznaczono wiceprezesa plk. Ajdukiewiczza.

Celem umożliwienia klubom fabrycznym w Łodzi udziału w mistrzostwach, zarząd okręgu zwoła konferencję, w której weźmie udział z ramienia P. Z. P. N. wiceprezes p. Janusz Mallow.

Cały szereg ciekawych spotkań między państwowych odbędzie się w niedzielę. Najbardziej zajmującą zapowiada się mecz Austrija i Włochy w Wiedniu o puchar międzynarodowy Europy; w roku ub. Włosi po raz pierwszy pokonali Austriaków 2:1. Jeżeli więc i te zawody wygrają, to nikt im w roku bieżącym nie odbierze pucharu. — Równie fascynujący będzie mecz Czechosłowacja i Węgry w Pradze, zaliczający się też do konkurencji pucharowej. — W Bernie szwajcarskim spotykają się reprezentacje Szwajcarii i Francji. Helwetom zależy ogromnie na zwycięstwie, gdyż w ciągu przeszło roku przegrali wszystkie mecze międzypaństwowe, co spowodowało nawet ingerencję władz wojskowych w Szwajcarii które finansowo popierały piłkarstwo. — Poza tem gra w Medjolanie reprezentacja Niemiec Południowych uważana za równie silną jak reprezentacja całych Niemiec z przedstawicielami Italji Północnej (Lombardji). Jest to pierwsze powojenne nawiązanie kontaktu pomiędzy piłkarstwem włoskim i niemieckim.

Pięściarstwo

Pięściarskie mistrzostwa Niemiec odbędą się podczas świąt Wielkanocy w Monachium. Zgłoszonych jest dotychczas 63 zawodników z 10 okręg., brak jeszcze tylko przedstawicieli północno-zachodniego okręgu. Tytułów swych bronią: Schleinkofer (piórkowa), D nner (lekka), Bernlöhr (średnia), Schiller (półciężka) i Polter (ciężka). Pięć okręgów występuje w pełnym składzie (brandenburski, środkowy, południowo-zachodni, zachodni i bawarski); śląski i wschodni wysyłają tylko po 4 zawodników.

Wiosłarstwo

W tradycyjnym wyścigu ósemek przeprowadzonym dziś po raz 84 zwyciężyła załoga Cambridge w czasie 19:11 o pięć długości przed Oxfordem. Bieg odbył się tym razem na dystansie 6.480 m na Tamizie w pobliżu Londynu. Ogółem wygrał dotychczas Cambridge 43 razy, Oxford 40, jeden bieg w roku 1877 zakończył się bez wyniku. W ostatnich 9 latach stale zwyciężał Cambridge. (tel. wi.)

OZNAKI dla towarzystw specj. emaljo wane poleca Fab. Wyr. Met. Jabłoński Poznań, telefon 30-03.

RUCH MŁODYCH

Redaktor odpowiedzialny: Roman Fongler.

Świeży powiew na Podhalu

Zjazd powiatowy w Nowym Targu — Marsz poprzez zaspę śnieżną — Narodowcy przed sądem — B. poseł B. B. na pokucie

Obóz Wielkiej Polski stoi na Podhalu mocno. Jest to owoc działalności organizacyjnej w ciągu minionych dwóch lat. W kierunku zorganizowania pracował wydział wojewódzki O. W. P. w Krakowie i okręgowy wydział O. W. P. w Bielsku. Piękna manifestacja sprawności Obozu Wielkiej Polski Młodych odbyła się ostatnio w Nowym Targu.

Na niedzielę, dnia 29 lutego, zwołał kierownik pow. wydziału w Nowym Targu kol. dr. W. Mech zebranie placówek Obozu W. P. z całego Podhala. Mimo zasp śnieżnych, przybyli delegaci nie tylko z powiatu nowotarskiego, ale także z Orawy. Trzystu Młodych wypełniło salę nowourządzoną i własną. Połowę stanowili Młodzi ze wsi, drugą połowę młodzież głównie rzemieślnicza miasta. Po złożeniu raportu przez kierowników placówek wygłosił blisko dwugodzinny referat kol. poseł Rymar. Piękne zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

Szykany władz wobec ruchu narodowego nie ustaly. Niedawno zakończył się proces o nielegalne zebranie.

wytoczony przez b. starostę nowotarskiego posłom Kerneckiemu i Wierczakowi, wyrokiem, uwalniającym wszystkich oskarżonych, a już mamy proces drugi, również z doniesienia władz administracyjnych, o roznoszenie ulotek. Sądził dwu członków O. W. P., Józefa Krauzowicza i Franciszka Różyckiego, sędziego Makowskiego. — Ulotki, niesione przez oskarżonych, a zabrane przez policję, były dosłownie odpisami nieskonfiskowanych artykułów „Gazety Warszawskiej”, „Szczerbca”, „Więńca-Pszczółki” i „Hasła Podwawelskiego”. Sędzia dopuścił do wmieszania się do rozprawy czekających na inną rozprawę adwokatów Żydów, poczem wydał wyrok skazujący obydwu oskarżonych. Od wyroku założono apelację.

Obudzili się u nas i ludowcy. Był prezes Witos. Praca ich daje im pewne rezultaty.

Ożywia się u nas życie polityczne. Minął okres wahań i niepewności.

Cichnie „sanacja”. Zamknął się w swej parafii tak głośny niedawno b. poseł BB. ks. Madej. Nie kryje tego iż był... wprowadzony w błąd.

W Przemysłu i okręgu

Młodzi stanowią oś całej akcji społecznej i narodowej

Uroczystości pięćdziesiąt Obozu Wielkiej Polski w Przemysłu przyczyniły się w dużej mierze do dalszego rozwoju Ruchu Młodych w mieście i okręgu.

Specjalnie dużo uwagi poświęcono pracom w okręgu. Zorganizowano w ostatnim czasie powiatowe wydziały w Przemysłu (kierownik: kol. Uchwat Leon), w Sanoku (kierownik: kol. Fr. Szwed), w Brzozowie (kierownik: kol. mgr. Okudziak Jan) i Krośnie (kierownik: kol. Fr. Szela). Nadto powstał szereg nowych placówek w powiecie przemyskim i sanockim. Dobrze rozwija się dzięki pracom kol. Głowy i innych placówek w Jarosławiu, licząca kilkudziesięciu członków.

Rozwinięto też ożywioną akcję propagandową: 10 stycznia odbył się dla 400 osób wiec antyzydowski w Zagórz; przemawiał członek okręgowego komitetu Młodych kol. Bolesław Bahyrycz. Dnia 17 stycznia kolega W. Bilan, przewodniczący okr. komitetu Młodych odbył inspekcję placówek w Sanoku i Zagórz oraz przemawiał na imponującym wiecu antyalkoholowym w Zagórz. Dnia 24 stycznia urządzili Młodzi olbrzymi wiec antyzydowski w Sanoku, na którym przemawiali kol. Szwed i Bahyrycz. Nastroje były na wszystkich zebraniach dosko-

nałe. Świetnie rozwija się praca na placówce przemyskiej, działającej pod kierownictwem kol. Włodzimierza Biłana, jako Zrzeszenie Młodzieży Narodowej; osobno działają liczebnie silne sekcje męskie, których jest osiem i żeńskie, których jest pięć.

Na zebraniach w ciągu bież. roku wygłoszono następujące referaty: kol. mgr. Osada: „Życie i działalność ks. Stojanowskiego”, kol. St. Frankowski: „Dzieje Ruchu Młodych w Przemysłu”, kol. prof. Alina Jankowska: „Kwestja żydowska”, kol. Wl. Bilan: „W świecie i w Polsce”, kol. Jan Barański: „Amerykanizm w oświetleniu Dmowskiego”, kol. Anna Kotkowska: „Geneza i dzieje Narodowej Demokracji”, kol. mgr. Tadeusz Sobol: „Młodzi na tle stosunków obecnych”, kol. Włodzimierz Bilan: „Rozpiętość ideologii „sanacyjnej”.

Nadto pracują Młodzi społecznie i oświatowo, zwłaszcza na terenie Towarzystwa Szkoły Ludowej, które dzięki Młodym opiera się skutecznie na terenie Przemysłu „sanacji”.

Młodzi przygotowują obecnie szereg zebrań, kursy, odczyty, a w najbliższym czasie przystąpią do organizowania starszego społeczeństwa na zasadach, głoszonych przez Obóz Wielkiej Polski.

Powstanie placówki O.W.P. w Czarnkowie

Liczny napływ kandydatów ze wszystkich warstw społecznych

W tych dniach i w Czarnkowie powstała placówka Obozu Wielkiej Polski, której założenia oddawna już domagało się narodowe społeczeństwo tego miasta. Jako referenci przybyli kol. Stefan Wasbyl i p. Krzemieniewska z Połajewa, którym podziękowano gorącymi oklaskami.

Na kandydatów O. W. P. zapisało się bardzo dużo osób ze wszystkich warstw — zarówno inteligentów, jak kupców, rzemieślników, robotników, emerytów.

Zebranie zakończono hasłem „Młodzi czuwajcie!” i hymnem Młodych. Młodej placówce szczęść Boże!

Na granicznym posterunku

Zjazd obwodowy O. W. P. w Zbąszyniu

W niedzielę, dnia 13 bm., odbył się obwodowy zjazd O. W. P. w Zbąszyniu. Do raportu stanęło około 300 Młodych. Raport zdał kierownik Hermanowicz delegatowi Komitetu Dzielnicy kol. Romanowi Kończalowi. Następnie ruszono do kościoła na mszę św. Po mszy św. udali się Młodzi na salę p. Palickiej. Salę, udekorowaną wspaniale w zieleń, portret Dmowskiego i sztandary, wypełniono po brzegi.

Zebranie zagał kierownik placówki kol. Hermanowicz, poczem wygłosili referaty poseł dr. Wróbel i delegat Komitetu, kol. Roman Kończal. Następnie poseł dr. Wróbel odczytał rezolucję, protestującą przeciwko prześladowaniu Polaków w Niemczech,

którą zebrani jednogłośnie przyjęli. — Przystąpiono potem do aktu odebrania od kandydatów przyrzeczenia i wręczenia im godła Obozu. Po dekoracji przemówił do nowych członków kol. Kończal, wzywając ich do wytrwania w pracy dla idei O. W. P. Odśpiewaniem hymnu Młodych zakończono ten wspaniały zjazd, który w kresowym mieście Zbąszyniu pozostawił niezatarte wrażenie.

Rezolucja uchwalona na zebraniu została przyjęta gromkimi oklaskami. Rezolucja zawiera 1) ostry proces przeciw terrorowi niemieckich bojówek wobec mniejszości polskiej w Niemczech, który toleruje rząd Rzeszy —

2) ostrzeżenie Niemców, że cierpliwość społeczeństwa polskiego jest na wyczerpaniu; możemy Niemcom odpowiedzieć tą samą bronią — 3) wezwanie do społeczeństwa polskiego do bojkotu towarów, czasopism, sztuk teatralnych i filmów niemieckich, dopóki Niemcy nie zmienią swojego postępowania. — Druga rezolucja, zawierająca wyrazy holdu dla przywódców obo-

zu narodowego za ich stanowisko parlamentarne.

Po zebraniu odbyła się krótka odprawa kierowników placówek obwodu zbąszynskiego. Życie w placówkach wre — placówki się powiększają stale — coraz to nowe powstają, skupiając w sobie elementy najlepsze, zdrowe i zdecydowane.

KRONIKA ORGANIZACYJNA

Dekoracja 45 nowych członków w Powidzu — Założenie nowej placówki O. W. P. w Borzykowie

W niedzielę, 13 bm. Powidz przeżywał podniosłą uroczystość przyjęcia 45 nowych członków w szeregi O. W. P. Rano placówka powidzka wzięła udział w nabożeństwie. Nie mogąc urządzić pochodu przez miasto z powodu zakazu burmistrza, udali się Młodzi na cmentarz kościelny grupkami, skąd weszli w czworakach do kościoła.

O godz. 14 w sali p. Wysokiego rozpoczęło się uroczyste zebranie. Młodzi placówek powidzkiej i polanowskiej w sile 57 ludzi oraz całe narodowo myślące obywatelstwo Powidza i okolicy wypełniło salę po brzegi. Słowo wstępne wygłosił kierownik placówki kol. M. Szeszycki, poczem odebrał raport od sekretarza p. B. Zielińskiego. Z kolei kierownik zdał raport delegatowi powiatowemu z Gniezna Delegat w godzinnym prawie referacie omówił ostatnią sesję budżetową. Na zakończenie referatu wspomnieli delegat o celach Obozu. Po referacie 45 kandydatów złożyło przyrzeczenie, poczem kierownik powiatowy udekorował ich „szczerbcami Chrobrego”.

Z kolei kol. Zieliński zadeklamował wiersz „Młodzi”, poczem ogłoszono komunikaty pow. wydziału. Delegat, zwróciwszy się do pań, wyraził chęć zorganizowania placówki kobiet. Apel mówcy odniósł skutek Kierowniczką zamianowano p. Marię Putzównę, znaną w Powidzu ze swej energii. Kol. Putzówna przyrzekła zwerbować liczny zastęp obozistek. Z kolei delegat powiatowy zamianował pełne kierownictwo męskiej placówki powidzkiej. M. Szeszycki, kierownik, B. Zieliński, sekretarz, Ign. Witkiewicz, skarbnik i dwaj lawnicy: Biłski i Florkowski Kierownictwo obwodowemu w Powidzu podlegają; założona przez Powidz placówka w Polanowie, żeńska plac. powidzka i

wszystkie placówki w przyszłości przez powidzkich obozistów zorganizowane. W najbliższym czasie rozpoczyna się nowy kurs kandydatów.

Doskonale rozwijający się Obóz Wielkiej Polski podjął ostatnio organizację kilku nowych placówek w powiecie wrzesińskim. I tak z inicjatywy pow. wydziału O. W. P. zwołane została w niedzielę 6 bm. zebranie organizacyjne w Borzykowie. Zebranie to zaszczycił swą obecnością proboszcz tamtejszej parafii ks. Pękacki oraz starsze społeczeństwo. Po zagajeniu zebrania przez zastępcę kier. pow. kol. M. Wiśniewskiego, wygłosił dłuższy referat kol. Jan Pawlak, który w referacie swym szczegółowo omówił zadania i cele O. W. P. Wywody referenta trafiły do przekonania obecnych i Młodzi gremialnie przystąpili do podpisywania deklaracji ideowych O. W. P. Następnie kol. M. Wiśniewski zamianował na kierownika placówki w Borzykowie kol. Szymkowiaka Stefana.

Drugie z kolei zebranie O. W. P. odbyło się w Chociczy Wielkiej. Zebranie przy udziale wszystkich członków zagał kier placówki kol. R. Komosiński, który następnie oddał przewodnictwo w ręce obecnego kierownika pow. J. Sierszalskiego. O ideologii O. W. P. mówił kol. Sierszalski, poczem udekorował szczerbcami Chrobrego kolegę Komosińskiego i odebrał od niego uroczyste przyrzeczenie. Placówka w Chociczy Wielkiej liczy obecnie 28 członków i dzięki poparciu zwolenników O. W. P. posiada własny lokal, w którym co wieczór zbierają się Młodzi na interesujące pogawędki. Codziennie z poza okien lokalu rozbrzmiewa donośny śpiew: Naprzód idziem w skier powodzi, niechaj wroga przemoc drzy...

Młodzi w pow. rawickim

Odprawa kierowników. — Zebranie w Rawiczu i Sarnowie. — Przyjęcie nowych członków.

W niedzielę, 6. bm. odbyła się odprawa kierowników placówek O. W. P. powiatu rawickiego Przewodniczącą kol. H. Mikulski przywitał zgromadzonych kierowników placówek, poczem podał komunikaty Komitetu Dzielnicy Zachodniej O. W. P. i omówił sprawy organizacyjne Referat organizacyjny pow. wydz. O. W. P. kol. A. Mral omówił aktualną sprawę wyborów do rad gminnych, której Młodzi winni się zbliska przypatrzeć, by móc następnie zdecydować w nich brać udział. Praca zewnętrzna, publiczna jest jednym z najpilniejszych zadań Młodych, albowiem dopiero świadomym i pełnowartościowym obywatelem zbudujemy Wielką Polskę. Referent podał szereg wskazówek na najbliższą przyszłość, a w szczególności omówił pracę wewnętrzną w placówkach O. W. P. i wskazał na czynniki potęgi i siły Młodych.

Na placówce rawickiej odbyła się we wtorek, 8 bm. pogadanka, na którą przybyło liczne grono Młodych. Zagał ją kier placówki kol. Borowicz; wygłosił on również referat pod tyt. „Kościół, Naród i Państwo”, w którym omówił prąd społeczny 18 i 19 wieku, które postawiły za cel swych dążeń zapewnienie jednostce, jak największy praw, przy najmniejszym obciążeniu jej obowiązkami a zarazem wypowiedziały walkę religii rzymsko-katolickiej. Referent po omówieniu metod walki mówił, że podstawą bytu społecznego jest naród nowoczesny, to też Kościół i naród dają rękojęcie, że dwie te siły są podstawą wielkości państwa. Na liczne pytania stawiane ze strony Młodych referent dawał wyczerpujące odpowiedzi.

W niedzielę, 13. bm. odbyło się w Rawiczu wielkie zebranie Obozu Wielkiej Polski w sali Strzelnicy. Do 300 obecnych wygłosił przemówienie członek Komitetu Dzielnicy Zachodniej poseł Piestrzyński. Zebraniu przewodniczył kierownik placówki kol. Borowicz. Przed dekoracją nowych członków Obozu przemawiał kierownik powiatowego wydziału, kol. Mikulski.

W Sarnowie odbyło się zebranie placówki dnia 13 bm. w sali p. Stachowiaka. Zebraniu przewodniczył kierownik placówki kol. Mral, który złożył raport posłowi Piestrzyńskiemu. Poseł Piestrzyński

wygłosił następnie referat polityczny poczem nastąpiło przyjęcie nowych członków. Piękna deklamacja do Młodych wygłosił p. Glińska.

Z Dzielnicy Zachodniej

— Nowy kurs kandydatów w O. W. P. w Środzie. Miejska placówka O. W. P. rozpoczęła 9-tygodniowy kurs przyszykowany dla kandydatów. Pogadanki kursowe odbywają się w każdą środę i cieszą się licznym udziałem.

— Mogileńska placówka O. W. P. przy pracy. W dniu 12 bm. odbyło się zebranie tutejszej placówki O. W. P., które zagał kol. Bartek, kierownik placówki. Treściwy referat o zasadach O. W. P. i religii katolickiej wygłosił kierownik placówki, który podał zarazem do wiadomości, że w drugie święto Wielkiejjony w gębkiej placówce O. W. P. odbędzie się dekorowanie mieczykami O. W. P. aż 34 członków. Następnie udekorowano mieczykami O. W. P. kolegów Radomskiego B. Radomskiego Ed i Kosmowskiego Zym. Podczas uroczystości dekorowania wszyscy powstałi Skarbnik kol. Jasiński uzyskał zwolnienie ze swych funkcji gdyż został wcielony w szeregi wojskowe, miejsce jego zajął kol. Seidler Izidor. Następnie zebranie ustalono na dzień 19 bm. w Ognisku S. M. P. Hasłem „Młodzi czuwajcie!” solwował zebranie kierownik kol. Bartek na co z młodych piersi rozbrzmiał jakby jeden głos „Czuwamy!”

Z innych Dzielnicy

— Bojówka „strzelecka” na zebraniu O. W. P. w Wadowicach. Dwudziestego lutego odbyło się w Wadowicach zebranie O. W. P. Przed rozpoczęciem zebrania wtargnęła do lokalu bojówka „sanacyjna” w liczbie około dwudziestu osób, złożona ze „strzelców”. Pogrożkami pod adresem branych usiłowano udaremnić bardzo liczne zgromadzenie. Kierownik placówki kol. Grębosz, widząc przed sobą „starych polityków”, bo tak mówili o sobie sami napastnicy powiedział, że „człowiek kulturowy tem się różni od bandyty że pierwszy działa słowem a drugi pałą”. Słowa te widocznie podziały na napastników, gdyż spokojnie wysłuchali przemówienia referenta, kol. Nisnera z Krokowa. Po przemówieniu dopiero zaczęli prowokować napastnicy zebranych członków. Ostatecznie policja położyła kres awanturze „starych polityków”, przybywszy po kilkakrotnym wezwaniu.

ŻYCIE SOKOLE

Zjazd zarządu związku

W niedzielę, 13 bm., odbył się w Warszawie w sokołni gniazda I. zjazd zarządu związku przy udziale członków przewodnictwa związku oraz przedstawicieli wszystkich dzielnic. Dzielnicę wielkopolską reprezentowali drh prezes Wolski drch wiceprez. Rozmiarkowa oraz drh naczelnik Suligowski. Obradom przewodniczył drh prezes Adam Zamoyski.

Po przyjęciu do wiadomości protokołu z poprzedniego zjazdu nastąpiły sprawozdania przewodnictwa związku. Referat prezesa obejmował w szczególności działalność na terenie zagranicznym, mianowicie w stosunku do Międzynarodowej Federacji Gimnastycznej, do Związku Sokolstwa Słowiańskiego z uwzględnieniem tegorocznego zlotu wszechsłowiańskiego w Pradze oraz w sprawie dzielnicy francuskiej, przekształconej ostatnio na samodzielny Związek Sokolstwa Polskiego we Francji, z którym zawarto specjalną umowę, regulującą wzajemne stosunki. — Sprawy techniczne referował drh naczelnik Fazanowicz, omawiając krytycznie przeprowadzone lustracje zloty dzielnicowe i okręgowe, odbyte w ubiegłym roku oraz kursy i zawody. Sprawozdanie to uzupełniła drh naczelniczka Zamoyska. Program działalności stałych drużyn sokolich, z szczególnym uwzględnieniem wyszkolenia sanitarnego i obrony przeciwzawozowej, przedłożył w obszernym referacie inspektor S. D. S. drh Aleksander Zamoyski. Wreszcie sprawy finansowe referował drh skarbnik Matuszewski, wykazując bardzo słabe wpływy składowe w roku ubiegłym.

Sprawę zlotu w Pradze (od 2—6 lipca rb.) referowali druhowie prezes

Zamoyski i naczelnik Fazanowicz. Celem skoncentrowania wszelkich przygotowań do wyjazdu uchwalono utworzyć specjalny komitet zlotowy, którego kierownictwo powierzono drh wiceprezowi zw. Tyrakowskiemu. Wyjeżdżający na zlot ćwiczący i zawodnicy będą przez związek ubezpieczeni od nieszczęśliwych wypadków. Do wspólnego wyjazdu dopuszczeni będą tylko umundurowani druhowie i druchny.

Zatwierdzenie nowego regulaminu naczelnictwa odroczone do przyszłego zjazdu celem uzgodnienia go w międzyczasie z projektowanym nowym regulaminem organizacji Sokolic i z regulaminem S. D. S.

Poza tem omawiano cały szereg wewnętrznych spraw organizacyjnych m. in. sprawę zlotu dz. pomorskiej w Gdyni w dniu 10 lipca, projektowane go jako manifestacyjne święto Pomorza z udziałem delegacji Sokolstwa jugosłowiańskiego z nad morza Adriatyckiego; sprawę ewtl. nowego podziału terytorjalnego dzielnic oraz sprawę opłat organizacyjnych, przyczem domagano się ściślejszego i sprawnego stosowania systemu znaczkowego przez gniazda i okręgi i regularnego odstawiania zebranych kwot do dzielnic i związku.

W imieniu wydziału Sokolic dzielnicy wielkopolskiej przedłożyła jego przewodnicząca drh Rozmiarkowa wniosek o rekonstrukcję związkowego wydziału Sokolic, o przyspieszeniu opracowania nowego regulaminu oraz o zwołanie ogólnego zjazdu związkowego Sokolic. Wniosek ten przyjęto z tem, że zjazd odbędzie się dopiero po zlocie praskim i gdyńskim.

zdecydowano odbyć w Pniewach, a termin podany będzie gniazdom później. Drh. Stoiński, przewodniczący zebrania dał szerszy pogląd na stan pracy sokolej w naszej dzielnicy, zachęcając przytem zebranych do intensywnego udziału w tej pracy.

Ostrów. Otworzył obrady w obecności przedstawicieli 24 gniazd drh prezes Kubiak. Dzielnicę reprezentował drh red. Powidzki, który przewodniczył obradom.

Następnie zdawali sprawozdania: drh. prezes Kubiak, sekretarz dh. Łęcki, skarbnik dh. Idzior i naczelnik dh. Kothe, z których wynika, że okręg ostrowski mimo trudnych warunków, w ubiegłym roku urządził zloty podokręgowe, zawody okręgowe strzeleckie kolarskie i lekkoatletyczne. Brał również udział w zlocie dzielnicowym w Poznaniu oraz Kongresie Eucharystycznym w Kaliszu. Zarząd przeprowadził lustracje podległych gniazd, odbywając 9 konferencji podokręgowych. Po ożywionej dyskusji udzielono absolutorjum zarządowi oraz skarbnikowi okr. W miejsce ustępujących wybrano do Zarządu ponownie dh. Banaszkiwicza L. jako I wiceprezesa, dh. Sobczyńskiego, Kothe, Raczównę, Kijewskiego, Góreckiego, Zawilaka oraz dh. dh. Wodniakowskiego i Stanisławskiego. Na przewodniczącą mającego powstać okręgowego wydziału Sokolic wybrano druchną Kłosową z Ostrowa. Poza tem upoważniono zarząd do kooptowania członków na wolne miejsca. Do sądu honorowego w miejsce ustępujących wybrano druha Ant. Piekarka i W. Krysińską z Ostrowa, do komisji rewizyjnej druhow: Wł. Rychwałskiego, Mieczysława Fraszczyka i W. Kostrzewę z Ostrowa. Preliminowany budżet w wysokości 1.015,00 zł rada okręgowa jednogłośnie zatwierdziła. Uchwalono urządzić zlot w Ostrowie.

Poznań. Obrady zagał dh. prezes Kapela, stwierdzając obecność 61 gniazd. Dzielnicę reprezentowali druhowie Fellner i Gładysz który został wybrany jednogłośnie na przewodniczącego.

Ze sprawozdań prez. Kapeli, naczelnika Rutkowskiego, sekretarza Jaskowskiego i przewodniczącej okręgowego wydziału sokolic, dhny Anny Krajewskiej, wynika, że praca mimo ogromnych trudności finansowych postępuje naprzód. Niewesoło przedstawia sprawa finansów okr., bowiem angażując się w budowę wielkiej hali — przystępując do jej budowy w czasach, gdy nasza sytuacja gospodarcza nie przedstawiała się tak tragicznie — okręg walczy dziś z bardzo poważnymi trudnościami.

Nad sprawozdaniami wywiązała się krótka, rzeczowa dyskusja, w której przemawiali p. i dh. dh. Kapalczyński, Skibiński, Łukomski, Anders, Jańczak, Bigos, Gabrylski. W skład zarządu weszli: prezes — dh. Bolesław Kapela, I wiceprezes — dh. Ig. Bartkowiak, II wiceprezes — dh. Bytter, sekr. — dh. Jaskowski, skarbnik — wobec stanowczej rezygnacji dh Hoffmanna, vacat, naczelnik — dh. Rutkowski, okręgowy wydział Sokolic zatwierdzono w składzie następującym: przewodnicząca — dh. Anna Krajewska, wiceprzewodnicząca — dh. Gładyszowa, skarbniczka — dh. Liberowa, sekr. — dh. Stolpówna i naczelniczka — dh. Korachówna. Kapelaniem okręgu wybrany został ks. prob. Bajerowicz, do rady wybrano: dh. dh. Krolla, Kapalczyńskiego, Teodora Czarczyńskiego, Bogdajewicza, Skibińskiego, Jakóba, Ad Czarczyńskiego, Szulczyka, Łukomskiego, Sobkowskiego, Korachównę i St. Stelmazyka. Sąd honorowy tworzą druhowie: Wiktor Gładysz, inż. Wiktor Maćkowiak, Wiktor Weselik, Bolesław Karge, Liberowa, Łotyczewska, Lewicka i Michalski; komisja rewizyjna: dh. dh. Chalupka, Wolny i Zmysłowski.

Po załatwieniu kilku spraw bieżących, przewodniczący o godzinie 15.30 obrady zamknął.

Wągrówiec. Z gniazd przedstawicieli swoich nie przysłało tylko jedno — Margonin. Przewodnictwo dzielnicy reprezentował drh prezes Wolski, który prowadził obrady, a zagał je w zastępstwie nieobecnego z powodu choroby prezesa okręgowego drh Rybarczyka drh wiceprezes Martynski.

Ponieważ w grudniu r. z. odbył się nadzwyczajny zjazd rady, na którym przeprowadzono wybory do zarządu okręgowego, przeto obecny zjazd miał jedynie na celu omówienie różnych

spraw organizacyjnych oraz ustalenia programu pracy na rok bieżący. Na wstępie odbył się miły akt wręczenia pięknego upominku długoletniemu prezesowi okręgu drh Edmundowi Przybylskiemu, który w grudniu u. r. ze stanowiska swego ustąpił, a którego w uznaniu jego zasług zamianowano prezesem honorowym okręgu. Przy tej sposobności drh prezes dzielnicy w serdecznych słowach wyraził drh Przybylskiemu gorące uznanie i podziękowanie za 40-letnią wierną i ofiarną służbę sokolą. Następnie przedłożyli druhowie: sekretarz Dahike, skarbnik Drybulski i naczelnik Ziolkowski krótkie sprawozdania w działalności w ostatnich miesiącach, poczem przeprowadzono dosyć ożywioną i wyczerpującą dyskusję, w której kilkakrotnie zabierał głos p. in. drh prezes dzielnicy. Uzupełnieniem tej dyskusji były krótkie sprawozdania delegatów poszczególnych gniazd, z których wynikało, że Sokolstwo okręgu wągrowieckiego walczyć musi z wielkimi trudnościami, jednakże mimo to nie traci otuchy i wykazuje silną wolę przetrwania. Osobno omawiano sprawę organizacji Sokolic i po obszernych objaśnieniach polecono zarządowi utworzenie okręgowego wydziału sokolic. Zlot okręgowy uchwalono urządzić w tym roku w Wapnie.

Wolsztyn. Zagał obrady dh. prezes dr. Wróbel witając delegata dzielnicy dha Stoińskiego oraz zebranych delegatów z 11 gniazd. Ze sprawozdań zarządu wynikało, iż okręg ma przeszło 600 członków w tem 333 ćwiczących druhow, 15 druchen oraz 120 młodzieży. W kasie jest gotówki 505.— zł. Życie sokole w tym okręgu jest bardzo żywotne. W wyborach do zarządu na dalsze 3 lata weszli druhowie: dr. Wróbel — prezes, Przybylski — wiceprezes, radni — Ławeczki, Konieczka, Kędziora, Skoropiński. Wybrano też po raz pierwszy kapelana okręgu w osobie ks. prob. Graszynskiego z Gościeszyna. Wygłoszony referat prezesa dr. Wróbla, który dał kilka projektów jak zorganizować pracę w okręgu trafił wszystkim do serca. Projekty te mają być opracowane przez zarząd i przysłane gniazdom celem realizacji. Zlot naznaczono na dzień 14 i 15 sierpnia w Kębłowie w wiosce na pograniczu. Przewodniczący drh Stoiński zamknął zebranie życzeniem pomyślnej pracy.

Wronki. Na zjeździe reprezent. było 17 gniazd przez 45 delegatów. Z przewodnictwa dzielnicy przybył drh Wład. Karge. Zebranie zagał prezes dr. Franciszek Sokolowski. Obszerne i szczegółowo opracowane sprawozdania odczytali drh sekretarz i drh naczelnik, a referat skarbnika zdał z powodu jego choroby drh podnaczelnik Dymek. Ze sprawozdań tych, jak również ze sprawozdań delegatów wynika, że okręg rozwija się stale i liczy obecnie 796 członków, w tem druchen 144. Ilość ćwiczących wynosi około 40 proc. Większość gniazd posiada już wyszkolonych naczelników wzgl. naczelniczek. Zastępy młodzieży zawsze jeszcze są nieliczne, bo należy do nich tylko 47 sokoląt. To też zaapelował drh prezes do zebranych, aby zajęli się szczególnie odziami młodzieży. Stan kasy pozostawia dużo do życzenia, a niedobór wynosi 92,20. Okręgowy wydział Sokolic pracuje intensywnie i wszystkie gniazda żeńskie dzięki sprężystości kierowniczek wykazują żywotność. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono pokwitowania skarbnikowi oraz zarządowi. Ze względu na stan kasy postanowiono nie urządzić w tym roku zlotu, upoważniono natomiast zarząd, aby rozpatrzył zorganizowanie t. zw. półzlotu lub też zawodów o szerszym zakresie w Drawsku. Budżet na rok 1932 uchwalono w wysokości 1.580 zł. W miejsce ustępujących członków wybrano na nowo prezesem drh dr. Franciszka Sokolowskiego, dalej druhow Waligórę ze Szamotuł, Leona Sokolowskiego i Turostowskiego z Wroniek. Zatwierdzono wybranych do grona technicznego drch Rybarczykową, Ratajczakównę, Kamińską oraz druhow Majchrzaka i Lipkę. Jako przedstawicieli do związku i dzielnicy powołano druhow prezesa, naczelnika i sekretarza. Po zebraniu podejmowały wszystkie śniadaniem druchny wronieckie, poczem zwiedzono ich faktycznie imponującą wystawę robót ręcznych, za zorganizowanie której należy się gorące uznanie drh prez. Sroczyńskiej i Sokolowskiej.

Zebrania rad okręgowych

Grodzisk. Obrady zagał prezes okręgu, dh. Wierzejewski. Uczestniczyli w nich delegaci 10 gniazd oraz członkowie zarządu okręgowego. Nie były reprezentowane gniazda Ptaszkowo, Granowo, Modrze, Uścięcice i Dębno. Druh prezes zdał sprawozdanie z działalności zarządu w roku ubiegłym. Sprawozdanie wykazało, że zlustrowano prawie wszystkie gniazda, z których jedynie Uścięcice nie wykazało żadnej działalności. W ciągu roku sprawozdawczego założono też nowe gniazdo w Terespotockiem. Sprawozdanie z pracy technicznej zdał drh naczelnik Wojciechowski, stwierdzając, że okręg brał żywy udział w występach sokolich, mianowicie w zlocie dzielnicowym, na który wysłał 75 druhow, w tem 53 ćwiczących. Sprawozdania przyjęto do wiadomości i udzielono absolutorjum zarządowi. Następnie wybrano prezesem w miejsce dh. Wierzejewskiego, dotychczasowego naczelnika, dh. Wojciechowskiego a naczelnikiem dotychczasowego zastępcę dh. Maćkowiaka; dh. Wierzejewski pozostaje nadal w zarządzie okręgu. Dzielnicę reprezentował dh. Wiktor Weselik.

Jarocin. Na ogólną liczbę 25 gniazd reprezentowanych było 18. Z dzielnicowego wydziału Sokolic przybyła drh Sobczyńska z Pleszewa, a z przewodnictwa dzielnicy drh Wł. Karge, który przewodniczył zebraniu po zagajeniu przez drh prez. Paterka. Obszerne sprawozdania drh prezesa, sekretarza, naczelnika, naczelniczki oraz przewodn. wydziału Sokolic wykazały naogół znaczny postęp pracy pod każdym względem. Okręg wzrósł liczebnie. Młodzieży żeńskiej i męskiej przybyło około 200. Ze sprawozdania skarbnika wynika, że stan kasy pozostawia zawsze jeszcze dużo do życzenia. W dyskusji wyraziła drh Sobczyńska pełne uznanie dla pracy gniazd żeńskich, a drh Hagerowa podniosła szczególne niezwykłe sumienne wykonywanie obowiązków przez drh naczelniczkę. Wybrano drh drh: wiceprezesa — Echausta z Koźmina i Walczaka z Bieździadowa, zast. skarb. — Ant. Garszkie z Jarocina, ławnikami — Czestawa Podlewskiego z Koźmina i Linnettego ze Zdun, sekr. okr. wydz. Sokolic — drch Tazarkównę, a podnaczelniczką — drh Ritterównę ze Zdun. Na członków komisji rewizyjnej powołano drh drh Musiałka, Krukowskiego, i drh Kulową z Koźmina; do sądu honorowego drh dr. Białasika z Pleszewa, ks. Płaczka z Koźmina, Chylewskiego z Jarocina, drch Kokeli ze

Zdun, drh Zapłacinę z Jarocina i drh Stróżewskiego z Krotoszyzna; na delegatów do rady dzielnicy i związku drh drh prezesa i naczelnika. Budżet na rok 1932 uchwalono w wysokości 650.— zł. Okręg podzielono na 4 obwody lustracyjne które przydzielono drh drh prezesa W. Paterkowi, wiceprez. Echaustowi z Koźmina, Walczakowi z Bieździadowa i Witkowskiemu.

Leszno. Obrady zagał drh prezes Kotlarski, a przewodniczył drh prof. Skopowski. Na 25 gniazd 18 przysłało swych delegatów. Przewodnictwo dzielnicy reprezentował drh, red. Herniczek. Sprawozdania składali kolejno drh drh: sekretarz — Krajewicz, skarbnik — Muszyński, naczelniczka — Szulczykowa, naczelnik — St. Szurkowski i wreszcie sam prezes Kotlarski. Naogół okręg utrzymuje się wciąż na swym wysokim poziomie i kierowany jest wzorowo oraz sprawnie przez swoje władze. Na wniosek komisji rewizyjnej, zgłoszony przez drh M. Szurkowskiego udzielono absolutorjum zarządowi. Poprzednio w ożywionej dyskusji zabierali głos drh drh: Peisert (Gostyń), M. Szurkowski, Krajewicz, Skrzypczak (M. Górka), Andrut (Niepart), St. Szurkowski. W wyborach uzupełniających powołano: na prezesa — drh Kotlarskiego, na naczelnika — drh St. Szurkowskiego, na podnaczelniczkę — drch Ratajczakównę; do komisji rewizyjnej weszli drh i drh: Zwierzyński, M. Szurkowski i Bortel, do zarządu dokooptowano też drh Wik. Szurkowskiego. Sąd honorowy tworzą drh drh: Andrut, Bortel, Michałkowa, Mrowicki, Peisert, Skopowski, M. Szurkowski i adw. Wstawski. Po wyborach wygłosił referat na temat pracy sokolej w obecnych warunkach drh red. Herniczek. Wywody mówcy znalazły żywy oddźwięk wśród obecnych. Z ważniejszych postanowień należy wspomnieć uchwałę powołania do życia okręgowego wydziału Sokolic i naznaczenie zlotu okręgowego na 26 lub 29 czerwca (do decyzji zarządu) w Lesznie.

Lwówek. Zagał obrady w obecności delegata dzielnicy dh Stoińskiego oraz wszystkich 11 gniazd dh prezes dr. Szamborski. Z jego sprawozdania wynikało, iż „Sokol” coraz silniej utwierdza się na wsi. Okręg liczy 428 członków. Gotówki posiada 255,80 zł. W uzupełniających wyborach ustępujący druhowie Bogusławski, Zimny i Pieniężny zostali ponownie wybrani przez aklamację. W tym samym składzie pozostała komisja rewizyjna, oraz sąd honorowy. Budżet uchwalono na rok bieżący w sumie 339,60 zł. Zlot

„Prasa“

Ukazał się nr. 1 „Prasy“, organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, redagowanego przez dyrektora tegoż Związku p. St. Kuznika. Na treść zeszytu składają się artykuły następujące: Franciszka Głowińskiego „Z zagadnień gospodarki wydawniczej“, Marjana Grzegorzycy „Nowe czasopisma w roku 1931“, Romana Starzyńskiego „Rozwój Polskiej Agencji Telegraficznej“, Mieczysława Wajnryba „Biuro Wolfa a sieć agencji telegraficznych“, Jana Marga „Berliński instytut prasowy“, Anieli Hanny Gackiej „Główne etapy rozwoju prasy francuskiej“, N. I. „Z amerykańskiego rynku ogłoszeniowego“. Następują potem bogate działy informacyjne, dotyczące prasy w Polsce i zagranicą, a więc informacje o działalności Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, Związku Dziennikarzy Rzplitej Polskiej, Syndykatów Dziennikarskich, informacji z życia prasy polskiej i zagranicznej oraz przegląd ustaw i rozporządzeń w sprawach prasowych. Zamyka numer przegląd piśmiennictwa fachowego.

Czy jesteś już członkiem T. C. L.? Jeśli nie, zapisz się zaraz w biurze T. C. L. przy ul. św. Marcina 37 albo w redakcji pisma naszego!

24-ta Loteria Państwowa (Nieurzędowa).

W ósmym dniu ciągnięcia 5-tej klasy wylosowano następujące numery:

300.000 zł, na nr. 135002.
Po 5.000 zł, na nr. nr.: 1045 10997.
Po 5.000 zł, na nr. nr.: 1045 10997.
Po 3.000 zł, na nr. nr.: 9642 10493 27098 45169 74476 85311 108926 120826 128512 136716.
Po 2.000 zł, na nr. nr.: 1425 5388 11854 17337 19139 20629 30531 35533 37607 44710 45807 55655 61507 71923 72134 74051 104259 105335 107243 108588 115802 121515 126511 135190 137246 148011 152504 153053 153517.
Po 1.000 zł, na nr. nr.: 799 7517 9957 13063 16498 19724 20353 27058 28875 35816 36065 37408 42247 42738 43933 46060 51282 61864 66189 67491 68344 71332 77848 80732 82291 83114 90787 94163 99693 104357 113511 113624 117226 129277 134692 139271 139719 141222 142044 144684 150914 159871.

Po 500 zł, na nr. nr.: 21 188 807 1046 1053 2697 2797 2707 2745 5531 7033 7188 7298 8833 9272 10793 11650 13569 13723 14230 16841 16856 16815 17078 17494 18113 18379 20023 21096 23048 23671 23648 26041 27570 27870 28421 28868 29634 30306 33048 34036 36830 36856 37583 37958 38741 39452 40612 43711 43756 46721 47778 48516 48616 50917 52268 52343 52660 53518 53519 53870 54306 54693 55476 55511 55843 56174 58663 59243 63192 63996 64643 64745 64960 65165 65500 65972 66755 66778 66809 68270 68394 68624 69322 69351 69866 70481 72040 72069 72178 73326 74465 75119 75771 75822 76591 76685 76817 76999 77870 79551 80756 81129 82986 84075 85994 87757 88202 90754 90918 91595 93700 94677 95301 95925 97366 99827 99890 100143 100392 102590 102694 104542 104807 104016 105248 105892 107157 107997 109506 109745 112692 113060 115220 117008 118660 119093 119420 119551 119710 120787 121406 122039 122117 123321 123741 123385 124977 125179 125752 127272 127285 127404 128061 128675 129385 129940 130064 132032 132162 133093 133464 135158 135627 136320 137124 137287 137538 143153 143533 143681 143713 145699 145937 146243 146621 146802 146872 149082 150179 150763 153304 153404 153505 154464 154492 155100 156590 157147 157239 157726 158542 159748 159973.

Po 250 zł. wygrały numery następujące:
 167 246 311 90 441 552 729 81 966 67 1035 50 82 110 60 68 382 422 647 751 68 840 57 67 90 932 54 85 2051 69 156 91 96 313 16 17 21 88 442 43 516 57 86 674 75 93 775 806 32 77 85 902 11 21 47 3005 26 106 21 325 543 51 644 62 92 98 705 13 856 4138 367 436 572 77 089 775 805 970 5057 146 221 88 97 305 18 24 36 40 84 423 573 608 35 773 807 95 958 69 6077 140 254 418 506 43 52 725 41 72 829 954 7096 130 45 229 337 62 77 89 413 34 73 94 506 12 636 52 62 80 916 44 8066 83 124 45 47 52 246 53 301 91 525 62 65 761 872 905 9034 55 83 304 17 519 02 758 811 93 986 10015 33 43137 266 339 95 416 50 89 564 663 710 11286 348 425 36 504 633 733 49 70 93 891 916 95 12051 58 94 126 61 68 86 205 55 78 81 322 23 50 417 31 502 49 74 90 621 94 799 874 946 50 13014 180 88 217 56 329 414 656 738 830 75 938 59 62 14002 41 75 99 179 80 226 61 376 436 82 542 626 78 808 927 90 96 15023 100344 478 527 886 943 16050 113 64 83 293 309 456 73 503 662 96 700 19 43 44 856 922 17014 84 864 311 96 400 17 36 54 590 605 753 73 98 830 18014 106 8 99 200 344 416 563 645 723

893 19016 55 87 204 87 390 405 636 78 716 72 945 51 20251 61 394 456 64 79 554 671 715 77 801 89 93 963 76 94 21068 69 205 45 61 512 62 70 604 36 65 809 16 19 60 935 52 70 22080 123 72 276 550 56 644 744 46 49 84 846 61 93 930 23210 19 31 443 505 28 71 705 55 63 837 84 96 971 24034 136 93 206 7 306 490 555 761 46 817 45 82 87 964 26041 46 235 94 312 53 58 404 18 44 90 533 631 780 871 98 986 26032 57 97 440 557 609 24 97 703 79 93 965 67 91 27037 50 53 104 20 21 55 78 91 332 509 32 623 75 893 987 28184 231 87 303 466 506 26 66 602 6 63 73 89 702 3 861 930 67 29062 323 418 72 504 52 97 759 808 55 97 759 808 58 60 902 20.

30047 65 282 404 632 87 701 27 46 80 835 907 57 31017 138 241 326 72 522 68 706 17 22 35 814 986 321004 230 84 342 401 35 581 88 648 902 38 33067 219 44 338 420 524 52 99 719 44 909 25 70 34114 51 232 345 405 22 603 701 91 859 915 98 35197 30 65 91 462 555 604 17 66 716 831 55 60 942 73 33162 65 220 392 495 556 74 94 956 37004 84 108 61 222 301 55 63 412 690 97 98 719 870 944 59 91 38019 27 46 68 84 95 217 303 466 504 32 89 602 872 997 39046 145 334 98 804 27 926 35 52 40094 191 94 202 342 459 86 698 825 29 32 41040 46 127 415 64 513 36 605 881 979 99 42387 453 64 68 586 749 813 40 53 90 43020 38 62 195 204 13 19 307 46 61 401 24 43 84 99 633 50 84 845 940 44054 85 106 11 52 99 270 302 5 58 441 678 704 27 28 44 59 91 808 45010 12 14 21 93 212 304 445 55 506 656 93 740 41 804 954 46111 16 36 223 307 11 17 24 36 41 59 409 27 71 84 521 54 606 18 91 753 801 951 47006 207 41 72 362 459 530 48 607 48 96 981 98 48002 48 136 45 58 69 412 41 636 76 839 56 945 49018 73 134 35 65 277 352 412 621 67 68 703 42 64 881 50005 125 48 64 258 381 87 438 58 548 58 730 31 41 45 64 828 67 918 51001 135 309 26 446 55 60 788 805 900 83 52023 67 122 39 85 238 312 25 409 566 700 963 53126 23 250 333 50 55 479 502 44 691 829 905 94 54150 7 209 48 375 432 44 69 641 88 783 863 901 55036 82 84 207 392 444 512 616 28 84 730 68 84 730 68 868 914 64 56076 85 116 394 51 60 64 78 482 533 73 74 602 38 63 743 91 800 71 928 52 59 91 57013 15 42 208 432 78 544 75 933 62 58046 131 53 74 202 384 87 485 573 843 970 74 59037 48 231 304 447 40 603 4 28 33 827 941

60106 467 670 88 885 928 61047 225 37 42 365 548 57 61 607 722 87 839 65 82 999 62053 64 138 45 288 393 544 89 92 877 958 63061 201 15 21 56 408 525 44 601 5 55 710 39 826 53 930 20 64109 83 376 722 35 866 99 65113 17 288 96 397 401 518 48 94 894 88 93 66 05 83 215 330 65 81 86 428 715 817 55 83 973 67069 165 372 300 63 94 603 741 827 59 905 66 68084 218 95 329 75 67 448 503 32 76 606 82 714 79 836 58 69004 47 59 232 57 74 426 736 911 70017 277 311 84 424 510 17 707 21 30 51 844 46 69 91 916 22 40 74 71014 97 263 307 422 74 513 606 11 59 795 98 902 72127 284 412 881 993 73008 43 205 86 347 426 25 549 59 693 707 906 74041 97 101 29 53 234 664 736 88 94 99 849 95 902 33 75060 68 185 211 24 300 21 82 516 47 52 61 631 95 726 851 92 967 98 76015 59 86 121 68 216 338 84 434 36 45 76 641 709 71 822 35 45 956 71 84 77070 91 235 70 303 11 12 33 85 606 80 81 789 820 37 46 52 999 78094 354 508 795 873 79021 26 36 128 293 415 59 68 77 694 768 832 34 63 953 69 60117 78 295 409 572 83 91 650 730 829 56 81000 74 167 200 26 64 312 77 473 543 63 649 75 76 78 83 91 804 25 84 924 32 47 82285 324 463 545 621 708 855 83068 262 70 83 331 33 93 656 709 32 803 18 996 84040 60 167 351 97 436 58 70 83 537 59 635 704 76 804 92 934 90 85368 42 82 193 775 842 55 83046 69 275 307 14 585 87 643 727 65 804 972 87 87008 48 236 346 18 29 85 451 70 595 779 846 83012 55 58 202 454 564 688 732 819 89 948 89207 81 89 442 881 956 90041 53 76 146 256 354 442 59 586 624 26 36 740 848 932 91043 52 127 263 82 421 25 571 81 668 793 912 92004 58 151 58 220 69 81 94 423 544 622 792 96 884 93383 564 75 98 659 811 65 950 94063 66 130 305 500 39 82 627 704 61 809 39 90 95144 87 282 408 52 792 844 915 96001 77 80 172 228 392 95 446 59 72 734 70 987 97003 23 128 29 364 531 53 698 750 85 822 30 76 96013 59 211 308 650 850 64 85 902 43 47 53 99039 55 57 251 55 61 332 579 87 798 812 16 991 99 100002 10 28 75 103 13 15 59 67 78 81 85 380 91 508 18 22 6 0 734 919 52 56 61 101112 13 43 91 224 356 94 412 74 512 66 72 636 86 747 51 70 96 831 90 943 102007 173 77 248 332 40 507 95 688 709 30 872 77 908 103055 58 70 83 215 23 32 88 323 29 52 404 31 57 79 92 607 26 770 811 21 23 33 964 104112 66 89 236 78 336 401 31 608 39 78 86 732 35 59 815 44 71 957 67 105046 99 109 15 42 46 84 224 78 358 462 535 45 68 625 69 73 753 837 77 928 76 106317 31 48 408 84 505 6 35 45 60 627 709 866 72 943 107001 268 396 586 649 819 108138 39 456 84 594 96 620 21 90 703 915 16 78 109038 85 167 234 48 51 351 418 544 49 893 952 110014 40 74 224 50 312 44 89 523 26 607 9 70 719 806 45 84 903 111016 46 110 42 44 242 340 511 35 649 780 81 843 55 112104 68 286 335 59 94 442 64 503 75 767 71 879 91 97 113037 103 47 51 250 307 94 96 506 17 43 609 26 702 865 90 917 42 57 84 114097 107 24 210 309 60 93 477 606 81 736 99 884 908 18 84 115107 47 74 223 523 34 47 609 746 80 96 812 982 116022 42 126 42 79 347 71 429 504 647 72 723 79 831 69 926 49 117024 51 126 260 68 73 87 325 46 54 480 92 553 627 36 84 740 937 42 118165 96 299 398 442 517 694 710 35 77 828 38 42 58 930 37 119053 68 521 26 63 641 717 52 87 885 992.

864 124022 192 217 438 86 92 537 42 68 88 626 97 737 851 914 125257 308 59 545 46 677 808 914 41 62 126119 43 94 318 75 81 88 402 516 69 98 703 42 816 55 913 127010 151 81 282 84 410 98 564 67 737 80 828 48 924 51 87 92 128028 64 152 278 319 89 465 75 571 91 789 881 129069 180 96 226 58 93 336 82 88 408 17 26 58 524 80 784 92 834 947 136033 78 80 91 168 330 429 515 641 772 803 131037 51 97 105 59 85 212 386 402 18 772 90 800 1 132094 96 146 273 324 70 97 412 16 23 32 40 54 94 527 90 646 781 133100 22 44 74 78 257 88 339 40 426 57 71 80 605 806 914 134066 121 82 97 428 94 623 709 889 960 135008 50 79 215 74 75 309 491 713 843 136007 109 31 92 98 264 80 85 344 484 92 508 11 41 613 731 50 853 973 137079 119 321 66 94 418 28 40 549 87 617 88 757 89 855 930 138014 26 88 98 218 465 529 54 75 607 67 709 60 71 87 810 60 139009 106 17 42 206 25 88 97 367 69 71 883 140074 144 84 88 94 274 530 41 48 633 87 717 36 38 141011 15 58 112 36 81 284 432 519 76 93 635 78 731 841 922 142043 115 291 345 53 437 69 652 55 756 821 968 143033 234 332 77 405 34 583 616 744 828 144017 43 46 57 74 134 60 63 376 576 662 717 34 145102 82 129 37 61 201 34 347 48 56 436 66 531 40 42 79 692 870 75 976 146061 167 212 62 397 422 49 524 610 36 776 812 147021 132 347 402 25 84 508 684 717 31 56 93 820 49 68 80 903 97 148054 76 83 103 9 43 62 208 51 465 91 532 51 623 930 149015 28 135 72 240 53 573 706 35 72 830 902 42 47

150071 81 178 304 487 760 909 151110 14 323 45 68 468 500 11 19 87 601 738 838 960 152163 245 328 52 578 706 823 153044 119 68 206 66 82 438 65 506 25 46 94 606 13 24 33 40 55 81 95 701 14 40 810 36 40 154014 58 128 54 265 332 400 19 33 529 649 59 65 758 79 835 50 959 61 67 155025 85 182 201 96 350 486 560 80 631 57 63 73 89 710 46 944 66 156323 54 60 482 554 67 684 730 66 91 804 27 49 967 81 157004 14 32 68 179 83 99 293 349 91 106 632 647 68 868 152922 74 174 280 81 440 44 90 91 559 603 728 36 827 921 159144 245 67 326 62 469 551 625 60 712 819.

Ciągnięcie od 10 marca do 14 kwietnia.

864 124022 192 217 438 86 92 537 42 68 88 626 97 737 851 914 125257 308 59 545 46 677 808 914 41 62 126119 43 94 318 75 81 88 402 516 69 98 703 42 816 55 913 127010 151 81 282 84 410 98 564 67 737 80 828 48 924 51 87 92 128028 64 152 278 319 89 465 75 571 91 789 881 129069 180 96 226 58 93 336 82 88 408 17 26 58 524 80 784 92 834 947 136033 78 80 91 168 330 429 515 641 772 803 131037 51 97 105 59 85 212 386 402 18 772 90 800 1 132094 96 146 273 324 70 97 412 16 23 32 40 54 94 527 90 646 781 133100 22 44 74 78 257 88 339 40 426 57 71 80 605 806 914 134066 121 82 97 428 94 623 709 889 960 135008 50 79 215 74 75 309 491 713 843 136007 109 31 92 98 264 80 85 344 484 92 508 11 41 613 731 50 853 973 137079 119 321 66 94 418 28 40 549 87 617 88 757 89 855 930 138014 26 88 98 218 465 529 54 75 607 67 709 60 71 87 810 60 139009 106 17 42 206 25 88 97 367 69 71 883 140074 144 84 88 94 274 530 41 48 633 87 717 36 38 141011 15 58 112 36 81 284 432 519 76 93 635 78 731 841 922 142043 115 291 345 53 437 69 652 55 756 821 968 143033 234 332 77 405 34 583 616 744 828 144017 43 46 57 74 134 60 63 376 576 662 717 34 145102 82 129 37 61 201 34 347 48 56 436 66 531 40 42 79 692 870 75 976 146061 167 212 62

S. p.

Anna z Flajszerów Janowa Starczewska

Sodaliska

w 72 roku życia, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., dnia 18 marca 1932 r., o godzinie 13-tej. Złożenie zwłok do grobu odbędzie się w poniedziałek, dnia 21 marca, o godzinie 16-tej z kaplicy cmentarza świętomarcińskiego przy ul. Bukowskiej. Msza św. nazajutrz, o godzinie 9,30 w kościele św. Marcina.

W smutku pogrążone
dzieci, wnuki i rodzina.

Poznań, 18 marca 1932 r.

zw 13 869

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

S. p.

z Cykowskich Flora Gawrońska

żona dyrektora oddziału Banku Polskiego w Chojnicach opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w Chojnicach, dnia 18 marca 1932 r., przeżywszy lat 43.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w poniedziałek, dnia 21 marca, o godzinie 11,30, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy, o czym zawiadamia

pogrążony w nieutulonym żalu

mąż z córkami.

nw 9417

W trzecią bolesną rocznicę śmierci najdroższego męża i ojca, ś. p.

Marjana Kratochwilla

odbędzie się

nabożeństwo żałobne

w poniedziałek, dnia 21 marca, o godz. 9, w kościele św. Wojciecha.

O czym donoszą

żona i syn.

dw 3 068

Jego Ekscelencji Najprzewielebniejszemu X. Biskupowi Dr. Okoniewskiemu, Przeświętej Kapituły Katedralnej, Przewielebnemu Duchowieństwu, przedstawicielom władz państwowych i samorządowych, Towarzystwom i organizacjom społecznym i kościelnym, parafjanom chelmińskim, Znajomym i Przyjaciołom i wszystkim innym, którzy dzielili nasz smutek, oddając ostatnią przysługę drogiemu Zmarłemu naszemu, ś. p.

ks. prałatowi Zygmuntowi Rogali

lub w inny jakikolwiek sposób dali nam dowody swego współczucia wyrażamy niniejszem najgłębsze nasze

podziękowanie.

Rodzina.

Pelplin, dnia 16 marca 1932 r.

nw 9 427

Dnia 16 marca 1932 r. zasnęła w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza i troskliwa matczka, córka, siostra, ciocia i szwagrowa ś. p.

z Hoppelów

Franciszka Biskupska

przeżywszy lat 44. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 20 b. m., po południu, o godz. 5-tej z domu żałoby, Nad Wierzbakiem 18.

W ciężkim smutku pogrążeni

mąż z dziećmi i rodzina.

Poznań, - Sołacz, 19. 3. 1932 r.

zw 13 865

Dnia 16. b. m. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Franciszka Biskupska

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 20. b. m., o godz. 5-tej po poł. z domu żałoby, Nad Wierzbakiem 18, na cmentarz św. Wojciecha.

Tow. Piętrzym pod wezw. Matki Boskiej

Wypadek 204 w Poznaniu. zw 13 875

W dniu 15 marca 1932 r. zmarł, ś. p.

Dr. med. Teodor Kollmann

z Pakości.

Zmarły, jeden z najstarszych naszych członków, odznaczał się zawsze wielkim poczuciem obowiązków zawodowych i koleżeńskich, przez co zjednał Sobie poważanie u wszystkich kolegów.

Cześć Jego pamięci!

dw 3 065

Związek Lekarzy Zach. Polski.

Poznański Zakład Ortopedyczny

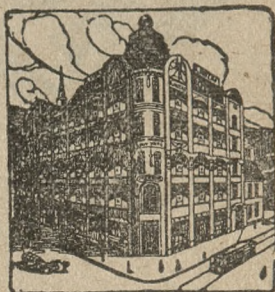
im. B. S. Gąsiorowskiego

Poznań-Lazarz, Gąsiorowskich 7, tel. 60-98 i 63-79

Leczenie kliniczne i przychodnie pacjentów prywatnych i z kas chorych.

Godziny przyjęć codziennie od 11 — 13 i 18 — 19 (za wyjątkiem niedziel i świąt)

Zakład przyjmuje poza tym zgłoszenia do specjalnych kursów gimnastyki leczniczej w nowourządzonej sali gimnastycznej. Pw 11 405/12-9.113 2

Dywany żywieckie i bielskie wyprzedajemy całkowicie!

Po każdej możliwej cenie wyprzedajemy dywany żywieckie i bielskie z powodu likwidacji takowych. Korzystaj z okazji!

W dywanach ręcznie wiązanych prowadzić będziemy odciążenie tylko wysoko wartościowe dwa gatunki pod marką

SMYRNA i ORIENT

których wyłączną sprzedaż przejęliśmy. Smyrna i Orient produkują dwie najlepsze wytwórnie. Wykonane z szlachetnych surowców, w przepięknych wzorach, są bardzo gęsto wiązane i w barwach absolutnie pewne. Charakter dywanów Smyrna i Orient jest zupełnie odmienny od dywanów żywieckich lub bielskich. Mimo ich wysokiej wartości jest cena bardzo przystępna.

Razimierz Kużaj

CENTRALA DYWANÓW
Poznań, ul. Woźna 12
narożnik Wielk. Garbar.
Pw 11 321-322-8.97/98

Najtańsze obuwie

meskie damskie trwale robocze kupisz u Franciszka Zerbsta Poznań Żydowska L. r 4 839

Import herbaty

St. Milachowski

Telefon 16-04

Poznań
ul. Fr. Ratajczaka 40
nar. ul. 27 Grudnia

poleca

- No 40. Mieszanek Cejlońską nadzwyczaj aromatyczną i wydajną paczka oryginalna 10 dkg zł 2,25
- No 37. Mieszanek Mandaryńską doborową mieszanek wybornych herbat chińskich 10 dkg zł 2,95
- No 256. Ciemny Darjeeling-Breakfast-Tea herbata łamana o wybornym smaku i pięknym kolorze 10 dkg zł 2,60
- No 259. Ceylon Orange Pecco herbata wydajna bardzo pokupna 10 dkg zł 2,00
- No 261. Indian Orange Pecco herbata ekonomiczna 10 dkg zł 1,60
- No 262. Herbata Sumatra 10 dkg zł 1,20

Rok założ. 1904

Na nadchodzące ŚWIĘTA WIELKANOCNE

poleca znane ze swej dobroci

szynki, kielbasy i wszelkie inne mięsa

w największym wyborze

Pw 11 638-11.132

FABRYKA KONSERW I WYROBÓW MIĘSNYCH K. PRZYBYŁA, Poznań

Skład hurtowy: św. Marcin 24. Tel. 16-87

Filje: św. Marcin 22, Pocztowa 31, Wielka 22, Przecznicza 2, Podgórna 10.

Magazyn!

przynosimy
nową
cenę

1980

na nasze znane z dobrego gatunku
obuwie męskie
rozpoczynając sprzedaż z dniem dzisiejszym.

Lee

Magazyn obuwia
ul. 27 Grudnia 3.

Uwaga!

Za kilka dni przynosimy śliczne
modele wiosenne
obuwia dziecięcego!

Pw 11 612-11.86

SERY ELKA
W jakości, dobroci
i przyjemnym smaku
niezastąpione

SKŁAD FABRYCZNY: W. GĄSIOROWSKI POZNAŃ ŚW. MARCIN 197
TELEFON 35-22
zw 13 717

Posadzkę parkietową
wyborowej jakości, absolutnie sucha, z fachowem układaniem
pod gwarancją dostarcza Pw 11 250-53.281

Reprezentant na Poznań E. Kampe Strzelecka 19.
Fabryka parkietu Inż. G. Chojański Sp. z o. p. Reda, Pomorze.

Silnik marki NAG
wolnoobrotowy w doskonałym stanie, nadający się do
łodzi motorowej wraz z starterem, skrzynką biegów
i chłodnicą za **zł 400,-**

SAMOCZODY:

FIAT 520	limuzyna
FIAT 507	limuzyna
CITROEN C4F	lancaulet
CITROEN C.6	Sedan

ISOTTA FRASCHINI - CABRIOLET
FORD LIMUZYNA oryg. mod. 1929
wszystkie w doskonałym stanie sprzeda po bardzo
przystępnych cenach i dogodnych warunkach spłaty
firma Pw 11 602-11,72

Polskie Towarzystwo Samochodów Citroen
Sp. z o. o. w WARSZAWIE,
Oddział w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 7. Telef.: 75-58 i 76-65

NASIONA dla wszystkich,
narzędzia i preparaty chemiczne dla celów
ogrodniczych oraz przyrządy pszczelarskie polecają:
Składy L. JASINSKIEGO
prowadzone od 1870 roku
w Łodzi, ul. Andrzeja 10, tel. 168-56
w Łęczycy, ul. Poznańska 30, tel. 125
Cenniki bezpłatnie. nw 9 261

Najlepszy skutek osiągną zamówienia na garderobę
wiosenną, jeżeli je Pani wykona we firmie:

„Illusion“ ul. Wjazdowa 9

bowiem tam znajdzie Pani przez Siebie ulubiony rodzaj gar-
deroby, gdyż wybór w modelach jest wielki i niezwykle,
a wykonanie z finezją. Pracownia w swoim rodzaju, jest na
wysokim poziomie artystycznym, może więc zadowolić naj-
wybredniejsze gusty. Ceny przystępne!

Man spricht deutsch zw 13864
On parle français.

BECHER

„CHARMEUSE“
damska bielizna jedwabna trwała
i elegancka

reformy	od 7,50
koszule dzien.	„ 11,00
kombinacja halka	„ 13,25
motylki	„ 6,25

Pończochy jedw. trwałe
poleca już od 3,00

S. KACZMAREK
ul. 27 Grudnia 20

DOSTARCZAMY
niezależnie od syndykatu
PAPE DACHOWĄ, SMOŁĘ i t. d.
BRACIA SCHLIEPER
Fabryka Papy Dachowej i Destylacja Smoły
Hurtownia materiałów budowlanych
Tel. 306 BYDGOSZCZ Tel. 361

Noże i widelce
Łyżki i łyżeczki
Młynki do kawy
Żelazka do prasowania
Wagi kuchenne
Wanny do prania
Gararki aluminiowe
Łóżka żelazne
Karnisze do okien
poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43
Pw 11 637-8.55

Tanio
Krystal prasowany
dżamentowy i w ko-
lorze amberit.
Komootjery, talerze,
talerzyki, półmiski,
tace, kabarety, rawie-
ry, zastawy, żardinie-
ry, klosze, masielnicz-
ki, cukierniczki, bom-
bonierki, umbryczki,
wazony, garnit, na
gotowalke.
Największy i naj-
tańszy magazyn
szkła, porcelany
i sprzętów kuchen-
nych
W. JANASZEK
Poznań, ul. Jezicka 1
Pw 11 622-11.119

Lubiernia
i Kawiarnia
G. Erhorn
Poznań
Fr. Dąbrowskiego 39
Tel. 32-28.
Tw 912

Skład
nadający się na branżę ko-
lonijną artykuły pierwszej
potrzeby lub delikatesy w cen-
trum Bydgoszczy, jest zaraz
do wynajęcia. Oferuj do
Kurjera Pozn. pod zw 13 836

W Krotoszynie
dom murowany z ogrodem
i piekarnią, cena 45 000 zł,
wpłaty 30 000 zł, ażerzawa
5 400 zł sprzedam Zgłosz do
„Par“, Poznań Aleje Marcin-
kowskiego 11, pod nr. 10,90
Pw 11 481-10.90

Wielkanoc i Wiosna to pora radosna!

Nabierzmy **NOWEJ ENERGJI DO ŻYCIA!** Odpędźmy smutki i troski! Pomyślmy o naszym wyglądzie, bo od niego zależy wiele! Na ubiory **CENY PRZEŁOMOWE**, które każdego powinny zachęcić do kupna!

ABY podtrzymać **NASZ MILJONOWY OBROT**, który przy 40%-towym spadku **CEN MATERJAŁÓW** mógłby się skurczyć, **POWIĘKSZYLIŚMY** od 1 marca nasz **DZIAŁ MIAROWY!** Do 4-ech dotychczasowych przykrawaczy, doangażowaliśmy 5-tego, równie utalentowanego mistrza w swoim zawodzie! **WSZYSCY** do dyspozycji Szan. Klientów!

POLECAMY: MATERJAŁY z metra, w najnowszych deseniach, w ogromnych masach, po cenach najniższych.

PALTO CHEVALIER z szlachetnej gabardyny, w najlepszym wykonaniu **DOBRE DLA MAGNATA** czy rzemieślnika za niską cenę **75,- zł.** Palto wystawione w 1-szym magazynie przy ulicy Franciszka Ratajczaka 2.

Ubrania miarowe z najlepszych bielskich materiałów w cenach **150,-, 180,-, 200,- i 225 zł.** W magazynach 2-gim i 3-cim przy ul. Wrocławskiej 14 i 15, wygatunkowane **PALTA wiosenne** po **15,-, 25,- i 35,- złotych.**

UBRANIA MIAROWE i PALTA od **100,- złotych.** **PALTO** wiosenne w najnowszym fasonie w popielatym kolorze, całe na podszewce **TYLKO 45,- zł.**

A POZATEM dla **PANA**, wszystko czego można z ubioru zaprzagnąć, a więc: **NARZUTKI, ULSTRY, RAGLANY, TRENSZKOTY, UBIORY SZOFERSKIE, KURTKI** skórzane, **KOMBINEZY** dla motocyklistów i szoferów, **SPODNIE** wszelkiego rodzaju, do elegancji, codziennego użytku, do pracy i sportów, **PLASZCZE** i **PELERYNY** gumowe!

Jutro, niedziela, dnia 20 marca składy nasze czynne od 1—6.

EDMUND RYCHTER

1-szy magazyn ul. Fr. Ratajczaka 2, Najwykwintn. garderoba męska, tel. 26-07 i 54-15
2-gi magazyn ul. Wrocławska 14, Pierwszorzędne ubiory męskie, telefon 21-71
3-ci magazyn ul. Wrocławska 15, Odzież popularna i zawodowa, telefon 54-25

CZESANKI szlachetne i gabardyny od **12,- złotych** wzwyż.
UBRANKA dla chłopców od lat 6-ciu po cenach rewelacyjnie niskich.

!!!! Największy wybór w Poznaniu.
Oddajemy nasze towary na bony Tow. „KREDYT“.

Na święta wielkanocne!

Szynki w wielkim wyborze gotowane i surowe
Szynki marynowane na sposób praski
Specjalnie wyborowe kielbasy wielkanocne polecają

BRACIA DAWIDOWSCY

Filja I. ul. Półwiejska 11/12, Telefon nr. 24-50.
Gwarna 17, Telefon 37-80 i 53-57.
Filja II. Marsz. Focha 168.
Filja III. ul. Dąbrowskiego 45 — Tel. 77-45

Kielbasy świąteczne i galarety wyrabiane na sposób domowy, począwszy od wielkiej środy do nabycia również we wszystkich naszych filjach!

Składy w niedzielę, dnia 20 b. m. otwarte od godziny 13 - 18-tej.

Musimy zmniejszyć nasze zapasy z powodu czekającej nas w najbliższych dniach przeprowadzki do nowych lokali przy

Starym Rynku 52
narożnik ulicy Wodnej

Sprzedajemy za bezcen

Firany - Stołowiznę - Kapy - Obrusy - Narzutki
Materiały wełniane, gładkie i deseniowe.
Jedwabie czyste i sztuczne - Chodniki i t. p.

Wyprzedaż potrwa tylko kilka dni, należy korzystać z nadzwyczajnej okazji!!!

J. Zagrodzki i S-ka

ul. Zamkowa 5, przy Starym Rynku.

NA SEZON WIOSENNY

Pończochy damskie:	Rękawiczki:
jedwabne do prania . 2,50	niciane od 1,25
„ Bemburga . 3,75 2,95	dobra imitacja „ 2,-
„ angielskie . 4,50	dobra imitacja z mankietą „ 2,10
„ z strzałką . 5,-	skórkowe glacie kolorowe „ 2,50
„ złoty Bemberg 5,60 5,30	skórkowe glacie kolorowe „ 4,50
„ złoty Bemberg „lko” 6,-	skórkowe glacie fantazyjne „ 6,25

Kapelusze — kwiaty — kołnierzyki damskie — bielizna
Trykotaże — czapki dziecięce — parasole

Stanisław Schulz

Poznan, Stary Rynek 80/82.
Pw 11 5912-11.578

Absolwentka

Liceum Handlowego, z 3 miesięczną praktyką, z znajomością pisania na maszynie, stenografji, korespondencji polskiej, angielskiej, niemieckiej i francuskiej oraz księgowości, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenie do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 13 823

Kupię

zamknięty wóz do rozwożenia piwa butelkowego i lemonjady. Zgłoszenia do „Par” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 11,130
Pw 11 633-11.130

IANA SPRZEDAZ ŚWIĄTECZNA!

Wybór a nas największy — Towar znanej dobroci — Ceny niższe do ostateczności.

Kazimierz Kużaj

Centrala Dywanów
ul. Woźna 12, nar.żn. W. Garbar.
Jedyny specjalny magazyn w Poznaniu.

Czy w święta pogoda
Czy śnieży wokóło
Przy gramofonie
Zawsze weselo.

Doskonałe gramofony
już od **58.- zł**

Ogromny wybór płyt.

„KASTOR”

Św. Marcin 55.

Żądajcie katalogi. Żądajcie katalogi.

dw 3975

Tegoroczny sezon rozpoczynamy zasadą

WSZYSTKO: gdyż przedsiębiorstwo nasze, najstarsze i największe z miejscowych, uskutecznia fachowo wszelkie zlecenia wchodzące w zakres samochodu.

NAJTANIEJ: gdyż ceny nasze na samochody nowe, używane, części zamienne, akcesoria, naprawy mechaniczne i karoseryjne zostały zredukowane częściowo poniżej własnego kosztu.

Polecamy

Samochody nowe

pierwszorzędnych fabrykatów, najnowsze modele osobowe, ciężarowe i do celów specjalnych.

Karoserje

wszelkiego rodzaju, wykonane w własnej fabryce, odznaczane chlubnie na licznych wystawach, także budowane według własnych patentów.

Samochody używane

okazyjne, doskonale utrzymane, pierwszorzędnych fabrykatów, w niezwykłym wyborze, osobowe i ciężarowe za bezcen.

Warsztaty mechaniczne

fachowo zorganizowane, wykonujące naprawy samochodów wszelkich systemów.

Garaze

i rzeczowe magazynowanie na ca. 300 samochodów.

Kursy

koncesjonowane dla kierowców samochodowych.

Najtańsze źródło zakupu pneumatyków, części zamienne i akcesoryj.

Prosimy żądać szczegółowych ofert.

BRZESKIAUTO S. A. Poznań

Centrala ul. Dąbrowskiego 29, tel. 63-23, 63-65.

Garaze i kursy: ul. Jakóba Wujka 8, tel. 70-60.

Zal. r. 1894.

dw 3 076

NA SEZON WIOSENNY

polecamy w wielkim wyborze:

Materiały na suknie, kostjomy i płaszcz, materiały ubraniowe i płaszczowe męskie, płaszcz damskie, suknie, bluski.

Po specjalnie niskich cenach polecamy:

Tweed	od 1,65
Crépe georgette wełniana	4,75
Crépe georgette jedwabna	5,50
Szermelina wełn.	5,-
Materiały wełn. płaszczowe	2,85
Perkale	0,95
Jedwabie do prania	1,50

Piółna na bieliznę i pościele

Inlety — Stołowizne

Bieliznę damską — męską i dziecięcą

Pończochy — skarpety — trykoty

Dywany — chodniki — firany — ceraty

Materiały meblowe i dekoracyjne

Bławat Polski Sp. Akc.

Stary Rynek 87/88 - Poznań - Hramarska 13/14

Telefon 29-64.

Pw 11 645/6-11.141/142

Dentysta Stanisław Jan Koch

praktykuje obecnie

ul. Pocztowa 5

obok poczty.

dw 13 867

Pragnę zaznaczyć, że moim szan. Klientom polecam TYLKO towar naprawdę warteściowy! Z reklamowanej pończoski za 3,75 będzie Pani bardzo zadowolona.

Reklamowa
3,75

Bolesław Górski

Poznań, pl. Wolności 3,
dw 3 074

Nadmłynarz

mistrz młynarski, tonaty, lat 41, z długoletnią praktyką w młynach handlowych i gospodarczych w kraju i zagranicą, szuka odpowiedniego zajęcia. Łaskawe zgłoszenia uprasza się do „Gazety Bydgoskiej” pod „Nadmłynarz”.

nr 9 420

LOKAL HANDLOWY

z 2 oknami wystawowymi i obszernymi suterrenami

przy ulicy 27 Grudnia nr. 19

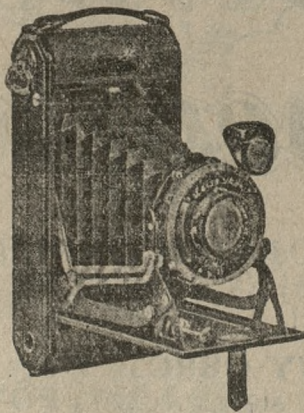
natychmiast do wynajęcia.

Blisze wiadomości na miejscu u właściciela domu. Telefon 28-87.

nr 9303

WIOSNA IDZIE!

A więc na świeże powietrze z aparatem fotograficznym.

APARAT FOTOGRAFICZNY

utrwali Wam miłe przeżycia.

Aparaty fotograficzne oraz przybory

poleca w wielkim wyborze

POZNAŃ — UL. FR. RATAJCZAKA 3

Odbitki fotograficzne wykonujemy w 8 godzinach.

CAMERA

Na okres **Świąt Wielkanocnych**

Ceny specjalnie zniżone!

Damskie OBUWIE Męskie

Dziecięce

Znany wielki wybór. Pierwszorzędne fabrykaty.

Męskie chrom. wysokie	od 14 ⁵⁰	Damskie półbutki lak	od zł 12 ⁵⁰	Dziecięce wysokie	od zł 3 ⁵⁰
Męskie półbut. ręczna praca od	9 ⁵⁰	Damskie półbutki kolor.	od zł 9 ⁵⁰	Dla młodzieży	od zł 8 ⁵⁰

Pw 11 648-11.147 Gwarancja za każdą parę.

J. PAŃCZAK

Poznań, św. Marcin 64 — Tel. 1000.

Wszyscy wiedzą, że

Rapelusze Krawaty Koszule

sprzedaje najtaniej

CEGŁOWSKI

Pocztowa 5.

nr 9 346

OKRĘTKA

mtr 15 gr. mierzka 20 gr. dekartyzowanie 30 gr. dziurki 2 gr. plisowanie spódnice 2 zł. obciążanie guzików tuz. 40 gr. podnosze oczka nadrabiam stopy. hafty tanio wykonuje terminowo „Haftoplis”, St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok firmy Czepczyński. Kruk).

Pw 11 256-35.32

Kryzys

rolniczy przetrwasz

podwiesz plony o ile zastosujesz w swem gospodarstwie rolnem najnowsze krajowe maszyny i narzędzia rolnicze wynalazku i patentu Nitschego, a mianowicie: Opalacze do zboża i buraków „Korona-Patent”, Siewniki do sztucznych nawozów „Elite-Patent”, Włoki nożowe do chwastów „Patent-Nitsche”, Młynki do sztucznych nawozów i wszelkie inne maszyny i narzędzia w zakres rolnictwa wchodzące. Części rezerwowe! Remonty! Monterzy! Tanie ceny! Dogodne warunki!

NITSCHKE i S-ka, POZNAŃ

Fabryka maszyn

ul. Kolejowa 1-3

Tel. 60-43.

Pw 11 601-11.45

KONRAD JANKOWSKI

Transport mebli

Poznań, Zwierzyniecka 29.

Tel. 68 63, 78-53. — Ceny najniższe.

Kino USMIECH Teatr

ul. Marszałka Focha nr. 4.

Od niedzieli dnia 20 marca zaczyna wyświetlać najslawniejsze dzieło reżysera Cecile B. de Mille'a:

KROL KROLOW

Specjalny program na Wielki Tydzień. Dozwolone dla młodzieży. Przedprzedaż biletów w kasie Kina teatru od godz. 12 14. Seanse 5, 7, 9.

dw 13 863

Donosimy uprzejmie, iż z dniem dzisiejszym otworzyliśmy przy ul. Wielkiej 27 (obok Czerwonej Apteki) specjalny skład konfekcji damskiej i męskiej pod firmą:

MAGAZYN MÓD

Eleganckie **placze damskie** z trwałych materiałów i dobrym kroju, śliczne **sukienki** w przeróżnych kolorach i fasonach, **kapelusze damskie** najnowsze i **parasole** — cała konfekcja w wielkim wyborze — przy **jaknajniższych cenach** — stanowi wyjątkowe źródło nadzwyczaj **korzystnego zakupu**.

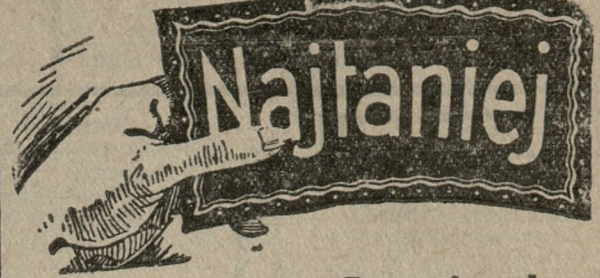
Dział **konfekcji męskiej i chłopięcej** odpowiednio zaopatrzone pod fachowem kierownictwem.

Polecając przedsiębiorstwo nasze życzymy poparcia Szan. Publiczności, przyrzekamy przez fachową i rzetelną obsługę zaspokoić w zupełności wszelkie Jej wymagania.

Z poważaniem

K. Jaworska i St. Wesolkówna.

Pw 11 640-11.136

w Poznaniu poleca

Pończochy **Rękawiczki**
Bieliznę **Trykotażę**
Bluski jedw. **Swetry**
Koszule męskie i **Krawaty**

firma

Dobrowolski

Poznań

Pocztowa 4

Zarówki

Zakup i zamiana przepalonych żarówek na nowe reg. za dopłatą. **Poznań, Wodna 3, podwórze parter i Dąbrowskiego 27, m. 13.** zw 13 872

Magistrat miasta Kościerzyny (Pomorze) ogłasza niniejszem **KONKURS**

na kontraktową posadę dyrektora rzeźni i bekoniarni młekskiej na następujących warunkach:

1. Obywatelstwo polskie.
2. Dyplom ukończonego studjum weterynaryj i kilkolatnia praktyka wet.
3. Pobory wedle 8 klasy poborów urzędników państwowych.
4. Posada do objęcia z dniem 1 kwietnia 1932 r.
5. Termin konkursu upływa z dniem 25 marca 1932 r.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

dw 3 058

MAGISTRAT

(—) Owśnicki, zastępca burmistrza.

UCHWAŁA. Na wniosek firmy „Hafeza” Hurtownia i Fabryka Zjednoczonych Aptekarzy Spółka z ogr. odpow. w Poznaniu, ul. Szkolna 17 udziela się jej odroczenia wyplat na przeciąg 3 miesięcy i to od 15 marca 1932 r. do 14 czerwca 1932 r. Nadzorca sądowym mianuje się Andrzeja Thiela z Poznania, ul. Fr. Ratajczaka 18. **Poznań dnia 15 marca 1932 r. Sąd Grodzki II a.** nw 9 375

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 21. b. m., o godz. 11-tej przed poł. sprzedawac będę najwięcej dającemu za gotówkę w firmie Express, Małe Garbary 5:

większą ilość towarów kolonialnych. nw 9 356
Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.

Dawid, kom. sądowy, Poznań, Śniadeckich 26.

PRZETARG PRZYMUSOWY

We wtorek, 22 marca r. b. o godzinie 14-tej sprzedam w Bugaju, per Biskupice:

żrebaka jednorocznego, tucznika, 11 warchlaków, powózkę żółtą, lustro z szafonierką, biurko, kanapę, 2 fotole i 3 chodniki.
Zbiórka przed zagrodą p. Anioły. nw 9 349

Br. Grzesiak, komornik sądowy z p., Pobiedziska.

PRZETARG PRZYMUSOWY

We wtorek, 22 marca r. b., o godzinie 11-tej sprzedam w Biskupicach, pow. Poznań, najwięcej dającemu za gotówkę:

lustro z podstawą, 20 par rogów, krzesło (bujak), dywan pluszowy, 4 tuczniki, 8 prosiąt, 3 jałowice, żrebaka, knura, kufę i bryczkę.
Zbiórka przed zagrodą p. Arndta. nw 9 350

Br. Grzesiak, komornik sądowy z p., Pobiedziska.

PRZETARG MASY SPADKOWEJ

W poniedziałek, 21. 3. 1932 r., godz. 12-tej, ul. Fr. Ratajczaka 19 narożnik sprzedam publicznie najwięcej dającemu:

repozytorjum, stół składowy oraz artykuły męskie, bieliznę, kapelusze, krawaty. nw 9 353

W. Trzeciak, kom. sądowy Poznań, ul. Młyńska 3, tel. 51-18.

PRZETARG

We wtorek, 22. 3. 1932 r., godz. 1-szej w podwórzu firmy C. Hartwig, ul. Towarowa sprzedam publicznie najwięcej dającemu na rachunek zlecającego:

około 300 butelek różnych likierów i wódek Baczewskiego i Potockiego. nw 9 354

W. Trzeciak, kom. sądowy Poznań, ul. Młyńska 3, tel. 51-18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 23. 3. 1932 r., godz. 12,30, ul. Em. Sczanieckiej 4, składnica sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

kilka wagonów drzewa budulcowego, sosnowego i dębowego, deski, blochy, kantówkę, szalówkę, belki, podłogową i boczkę. nw 9 355

W. Trzeciak, kom. sądowy Poznań, ul. Młyńska 3, tel. 51-18.

Licytacja płaszczy damskich i męskich

na Gieldzie handlowej, ul. Stawna 13 przy ul. Wronieckiej. W poniedziałek, dnia 21. b. m., o godzinie 10-tej przed południem sprzedawac będę dobrowolnie najwięcej dającemu za gotówkę pochodzące z likwidacji:

ca. 80 płaszczy damskich, letnich nowych, ca. 20 płaszczy męskich, letnich nowych.
Taksy bardzo niskie. Pw 11 641-54,166

Władysław Wojciechowski, uprawniony licytator i taksator, ul. Stawna 13. Tel. 28-08.

REKLAMOWA SPRZEDAŻ

„DYWANÓW ŻYWIECKICH”

PO CENACH BEZKONKURENCYJNYCH

DYWAN ŻYWIECKI

przewyższa jakością, owo, deseniem i trwałością wszelkie wyroby krajowe.

Dowód: Odznaczenie — „WIELKI SREBRNY MEDAL na P. W. K.” jak i znaczny — EKSPORT zagranicę.

DYWAN ŻYWIECKI

góruje nad wyrobami konkurencyjnymi, gdyż jest on wykonany z najszlachetniejszych gatunków wełny — o niezwykle śmiałym porysie — trwałych barwach, odpornych na działanie światła.

Przestrzegamy przy kupnie — przed mniejwartościowymi wyrobami i prosimy o nieobowiązuące zwiędzenie bogatej wystawy w lokalach naszych.

DOGODNE WARUNKI SPŁATY.

Wylączna Sprzedaż

BRACIA GÓRECCY

Poznań, Stary Rynek 44. Telefon 18 40.

Jedyny, największy, specjalny skład DYWANÓW RĘCZNIE WIĄZANYCH.

OFI II 640 II A I

Przedstawicielstwo.

Poszukuje się poważnej firmy do objęcia przedstawicielstwa amerykańskich opon automobilowych. Tylko zgłoszenia poważnych firm, mogących dać zabezpieczenie, będą rozpatrywane. Oferty „PAR”, Warszawa, Bracka 17, pod Nr 3.273. Pw 11 212-62.111

Apteka pod „Opatrznością Boską”

w Poznaniu, przy ul. Dąbrowskiego 76 nar. ul. Staszica przyjmować będzie od dnia 21 bm. (poniedziałek) do wykonania recepty

Kasy Chorych Miasta Poznania

oraz

Kasy Powiatowej.

Pw 11642-11,137

Z poważaniem

Mgr. Antoni Wilczek, właśc. apteki.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

członków urzędniczej Kasy Pogrzebowej T. z. w Poznaniu odbędzie się

w czwartek, dnia 7 kwietnia 1932 r., o godz. 17,30 w sali 19 Domu Rzemieślniczego przy ul. Wały Zygmunta Starego 9.

W razie braku kompletu odbędzie się następne zebranie, o godz. 18-tej bez względu na ilość obecnych członków. Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania.
3. Wybór członka Zarządu.
4. Wnioski bez uchwał.
5. Wolne głosy.
6. Zakończenie. zw 13 873

Zarząd: K. W. Juszczyk, przewodniczący.

Obwieszczenie o licytacji w Gdańsku

2 000 sztuk rowerów marki „LUCZNIK” typ 1 i 2, nowych, w oryginalnym opakowaniu fabrycznym; wyrob Państw. Zakł. Uzb. w Radomiu.

Licytacja ta odbędzie się w Gdańsku przy ul. Reitergasse 12/15, dnia 23 marca r. b., o godz. 11-tej rano publicznie więcej dającemu. nw 9 404

Siegmund Weinberg, Aukcjonator przysięgły.

Porcelana

Kryształy Szkło

wielki wybór z powodu wyprzedaży

po cenach znacznie niższych

poleca

„SERWIS”

Poznań ul. 27 Grudnia 2.

Pw 11 644-54.169

Budowa maszyn elektrycznych

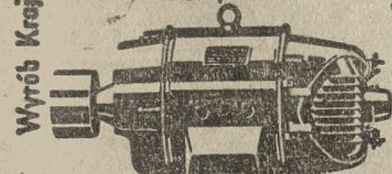
Silniki — Prądnicę — Przetworniki

Tablice rozdzielcze — Sieci elektryczne

Kompletne elektrownie

Wyrób Krajowy

Bez utrudnień przy wywozowych

Własne biura w Polsce:
Gdynia tel. 17-47
Katowice tel. 27-49
Kraków tel. 130-49
Łódź tel. 161-63
Lwów tel. 68-88
Poznań tel. 77-85
Warszawa tel. 699-16
Przedstawicielstwa:
Włocławek tel. 8-54
Lublin tel. 9-62

STOCZNIAGDAŃKA

nw 9 020

FORTEPIANY, PIANINA

oraz wszelkie **MEBLE**

polituruje, przeprowadza reparacje na dogodnych warunkach zw 13 850

ST. ROZWALKA, ul. Żydowska nr. 9, II piętr., m. 8.

nw 13 877

WALNE ZRGOMADZENIE

Kooperacji Spożywczej Sp. z o. udz., Górna Wilda 78 odbędzie się dnia 9 kwietnia, o godz. 16-tej w biurach firmy H. Cegielski Sp. Akc., Górna Wilda 136, w Poznaniu.

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 1931.
2. Przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
4. Przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
5. Uchwała dotycząca podziału zysku.
6. Wybory do Rady Nadzorczej. zw 13 871
7. Wolne głosy

Prezes Rady Nadzorczej: (—) Bernard Zieliński.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1911
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

1 SPRZEDAŻE

Pończochy z likwidacji fabryki
za bezcen tylko w Składzie Fabrycznym Władysława Trojanowskiego. Wielkie Garbary 36 obok Wielkiej Bemberga 2.35 2.65; prima Bemberg 3.25; złoty Bemberg 3.50; strzałka 2.75 3.25; macco 0.75; skarpetki 0.25 0.35; kaesony macco 1.40; koszule 1.95; gorsem 2.45; sportowe 3.50; pantalony jedwabne 1.75; kombinacje 3.50; krawaty szelki, paski wielki wybór. Pw 11 626-54.163

Stół
rozsuwany sprzedam, piecyk żelazny. Spokojna 27. m. 4. zdw 39 608

Kanape
czerwoną pluszową tania sprzedam. Marcin 26. m. 6. zdw 39 729

Magiel
sprzedam cena 400 zł. Schmidt. Śrem. Rynek 16. zdw 39 712

Skład
papieru mieszkaniowego tania sprzedam. Adres podaj Kurjer Pozn. zdw 39 706

Drzewka i krzewy owocowe
ozdobne oraz róże po cenach znizowanych. Szkółka Drzew A. J. Jeske Jelenek poczta stacja kolej Złotniki k. Poznania. Telefon 3 Cennik na żądanie. Dojazd autobusami z ul. Szyperskiej w kierunku Obornik. Pw 11 280-5.11

Meble używane
oraz najróżniejsze inne przedmioty kupuje się najtaniej i najtańiej w Poznańskim Domu Komisowym w Poznaniu, Dominikańska 3. — Ceny niskie, wybór olbrzymi! Pw 11 632-11.129

8 biurek
różnych, kilka foteli do biurek, stoły szachowe, leżanki kanapa, szafa do rzeczy, pianola, lampy stojące i elektryczne oraz dużo różnych innych przedmiotów odda tania Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pw 11 634-11.131

Skład
kolonialny, magiel, 2 pokoje z kuchnią z nową stacją rozdzielniczą korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 144

Nie kupuj mebli
samim zwiędzisz Centrale mebli Szwarcz gdzie tam najniższe ceny Pw 11 260 1-45.68 70

Okucia
budowlane meblowe najtaniej w Poznaniu przy Marcin 34. Specjalny skład okuć telefon 34-31. d w 2 936/7

Buldoga
francuska, młoda 45. Wierzbiciec 28. mieszkanie 1. zdw 40 066

Kamienice
wille wielkim wyborze. „Dom Złeceni”. Szkolna 6. III. zdw 40 073

Skład
sprzętów kuchennych bardzo dobra okolica. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 075

Skład
kolonialny - delikatowy zaprowadzony ruchliwy punkt 4 800 sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 119

Klubowy
garnitur elegancki jak nowy sprzedam 180. Wrocławska 19. m. 5. zdw 40 041

Cukiernie
z dwoma filjami w dobrym położeniu sprzedam korzystnie. cena 25 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 033

Zakład fryzjerski
z mieszkaniami z powodu śmierci zaraz korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 135

Plac
pod wille Kochanowskiego. Sienkiewicza sprzedam. Słowackiego 34. I. lewo. zdw 40 128

16 mórg
ziemi pierwszej klasy. bez budynku grunt pod budowę Poleś. Murowana Goślina Młynska 1. zdw 34 195/6

Regały
nadające się do składu cygar wzniesienie kolonialny korzystnie sprzedam. F. Ma Mroczkiewicz. Stary Rynek 63 zdw 39 836

Płaszcz
damskie najnowsze fasony po cenach fabrycznych poleca Stary Rynek 53 54. I. pietro. wejście Jeznicka. zdw 39 209/10

Meble
przy dalszej niższej cen poleca z centralnie ogrzewanych magazynów „Dom Mebli”. Woźna 12. zdw 38 235/6

Maszyn
do pisania sprzedam 2-4 Aleje Marcinkowskiego 6 m. 7. zdw 39 868

Tania
sprzedaż pończoch Bemberga 3; 3.75; 4.50; 5. — zł. Olbrzymi asortyment kolorów tylko w specjalnym magazynie pończoch A. Szymański. Poznań św. Marcin nr. 1. przy Placu św. Krzyżskim. Pw 11 610/12 11.81/82

Parcele
1 250 m² blisko szosy i fabryki w Luboniu sprzedam. Właściciel: Wawrzyniak Lasek pod Poznaniem. zdw 39 719/20

Parcele
w Dębcu każdej wielkości wprost od gospodarza do nabycia. Zgłoszenia Debiecka 24. zdw 39 478/9

Wózek
sportowy tania sprzedam. Klasyfikacja 16. III zdw 39 841

Sypialnie
sprzedaje najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15. nw 8857/8

Skład
przy Półwiejskiej sprzedam. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 39 904

Wilka
tresowanego, ostrego sprzedam. Kościelna 45. m. 2. zdw 39 906

Leżankę
sprzedam tania. Poznań. Kreta 23. zdw 39 908

Benowski Półwiejska 3
Obrączki za bezcen. zdw 39 829/30

Sypialkę
elegancka jasnobłona i kuchnię tania sprzedam. Staszica 6. mieszkanie 27. jw 2 782/3

Platformę
30 centnarową sprzedam. Zwierzyniecka 28. jw 2 775/76

Na wiosnę
kapelusze damskie, wielki wybór. ceny niskie. Julia Mayer. Wodna 22. zdw 39 927/8

Skład
kolonialny urządzenie, mieszkanie korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 777

Radjoaparaty
trzy, czterolampowe. Poznańska 27. m. 4. zdw 39 801

Gramofon
walizkowy elegancki tania sprzedam. Kościelna 2 m. 7. zdw 39 811

Domek
przy Poznaniu, pokój, kuchnia, sprzedam 3 000 złotych. Oferty Oredownik zdw 39 998

Parcele
od 50 groszy za mkw. kredyt budowlany 6% Kościński Czartoria 1. Pw 11 268-2.82

Antyki, meble używane
sprzedaje i kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 11 595-54.155

Brennabor
dziecięcy, duży biały nikielowy i lodownia średnia tania na sprzedaż. Wroniecka 6/8. m. 12. zdw 39 960

Szczęście chodzi
w parze z obuwiem firmy Waza, gdyż jest trwałe i tańsze od zagranicznego. całe ze skóry, bez tektury, meskie sztyte od 19.90, damskie od 15.90, dla młodzieży — od 11.50. Fabryka Obuwia „Waza”. Wrocławska 15. W Palmowa Niedziele od 1-6 po południu magazyn obuwia. Pp 11 619 20-11.91/92

Hallol
Ceny fabryczne. Tweed tylko 1.90; Serja I. Materiał na ubrania 1.40 cm, tylko 1.10; Serja II. Nowości na ubrania 1.40 cm od 2.75; Charuelaine czysto wełniana 3.90. Zawsze najtaniej poleca H. Karaś. Poczta 3. zdw 39 915/16

Pianino
okazyjnie sprzedam. Wielkie Garbary 53. mieszkanie 39. zdw 40 015

Maszynę
damską wpuszczaną tania sprzedam. Ostrowek 15 mieszkanie 13 zdw 40 000

Skład
towarów krótkich sprzedam. — Adres Kurjer Poznański zdw 39 856

Wieszak
ustrem parawan, taboret forte pianowy, foteliki, krzesła stoliki, garniturek poczekalni, wózek ręczny czterokołowy — wszystko nowe za pół ceny. Fredry 3. m. 10. zdw 39 846

Sprzedam
wózek sportowy stojak dziecięcy i maszynę do szycia Wrzeszcz, Kozia 18/19. mieszkanie 5. zdw 39 820

Młyn
wodny 60 mórg, ogrodnictwo maszynowe Górny Śląsk na granicy niemieckiej śliczna okolica sprzedam. cena 65 000. wpłata 6-10 000 albo zamienie na inny obiekt. Zgłoszenia Kurjer Pozn. 4953

Sypialnie
debowe kompletne 350 jadalnie 445 kuchnie 108. Fabryka Mebli Rynek Śródecki. telefon 19-59. zdw 39 938

Pianino
krzyżowe tania sprzedam. Kreta 6. mieszkanie 11. zdw 39 937

Parcele
ul. Bukowska od 4 zł. Skład porcelanowy św. Marcin 50. zdw 39 946

Fortepian
Mostowa 4 — 9. zdw 40 031

Gospodarstwo
12 morgowe blisko Poznania dworca sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 40 010/11

Gitare
hawajska sprzedam. Ul. Gasiorowskich 2. m. 10. zdw 40 028

Platformę
sprzedam. Sienkiewicza 11. zdw 40 034

Nabiału
skład bardzo tania do oddania. Adres Kurjer Pozn. zdw 40 118

3.30 koszula sportowa
smokingowa 4.90, macco gorsem 2.45, robocza 2.25, biała 2.50, nocne 3.85, kaesony macco 1.35, dymka 2.50, czapki meskie od 1.15, chlopiece 0.85, paski skórkowe od 0.65 rekawiczki kremowe 1.75, Nappa 4.90 — paskiem 5.75, krawaty — kolimierzki — najwięksi wybór. Najtaniej tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 39 961

Zawinię
majatek 800 mórg, młyn, 200 mórg jeziora na kamienice. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 677

Hipotekę
7 000 zł na folwarku Podborowo, pow. Pniewy sprzedaję Szoro. — Wierzbiciec 23. Poznań. zdw 39 616

Motocykl
z przyczepką „Harley Davidson” na sprzedaż. Kościeła 33. zdw 39 157

Piekarnia
do sprzedania w Bydgoszczy. — Zgłoszenia: Bydgoszcz ulica Gdańska 101 u p. Markiewicz. zdw 39 368

Właścicielom Działkowych Ogródów
za 30 zł dostarcza Zarząd Szkółek A. Piłińskiego: 10 drzew owocowych, 10 agrestów, 10 kłaczy rabarbaru, 10 krzewów róż — wszystko pierwszorzędnej jakości. Drzewa wybiera kupujący osobiście. Dostawa towaru bezpłatnie. A. Piłiński — Poznań - Górczyn. Przystanek końcowy tramwaj 4. Telefon 70-06. zdw 39 999/100

Torebki damskie modne skórkowe
3.50; 4.15; 5.50; Parasole 4.50; modne od 5.75; rekawiczki skórkowe 3.50; kolimierzki nowości 0.65; 0.95; 1.35; pantelony jedwabne 1.75; młone 3.50; kombinacje jedwabne 3.75; koszule dzienne od 0.95; nocne od 2.50; bluzki jedwabne 0.75; zempiry jedwabne nowości 9.75. Warszawa: stacja Fabryczny Skład Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 39 960

Meble
wszelkiego rodzaju repozytoria stoły składowe biurka okazyste. Rapp. Podgórna 6. zdw 30 104

Pianina
znanej dobroti na dogodnych warunkach spłaty poleca T. Betting Fabryka fortepianów i pianin. Leszno telefon 235 zdw 30 692

Meble kuchenne
sprzedaje za bezcen Komiecki — Piaskowa 3. przy Tamie Garbarskiej. Wytwornia Mebli Kuchennych. zdw 36 500

Meble kuchenne
kupuje się najkorzystniej. Łąkowa 4 a S. olarnia. zdw 37 772

Parcele
budowlane „Promienko” miejscowość letniskowa 400-600 mórg. Franciszka Ziembka, per Biskupice. zdw 38 109

Motorek
elektryczny prad stały 1/4 P. S. sprzedaję: Radjo — Rybarki. — Piekary 24. zdw 39 378

Maszynę
do wiania, gramofon z płytami sprzedam. Podolska 2. zdw 39 579

Rogi
piękny okaz 24 sztuki sprzedam w całości. Podolska 2. zdw 39 330

Sprzedam
kufer. Müller. Szewska 11. III. zdw 39 382

Gospodarstwo
130 mórg kompletne inwentarze przy mieście wyższe zakłady naukowe sprzedam wpłata 40 tys. Odpowiedź nastąpi przy nadesłaniu znaczka Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 38 424

B. M. W. limuzyna
mała, prawie nowa 3-4 osoby. korzystnie na sprzedaż. Informacja: Auto-Lot Dąbrowskiego 83/85 zdw 38 810

Powóz
półkryty na gumach tania. — Śródką Warownia Reformatorów. pokój 23. zdw 39 421

Cegielnia maszynowa
na Górnym Śląsku w okręgu przemysłowym położona do sprzedania. Zbyt zapewniony. Katowice „Mar”. Dworcowa 18 pod „Cegielnia”. nw 9312

Syrone jadalny 50 groszy
marmelady 68 gr powidla 80 gr. cały funt (1/2 kg) do nabycia w składach fabrycznych. L. Siedziński Wroniecka 16. Wielka 15 i Stary Rynek 35 (wejście z Wiankowej). zdw 39 277

Nowości Wiosenne
ostatniej mody już nadeszły Olbrzymi wybór materiałów na suknie, płaszcze i kostiumy oraz materiały na ubrania i płaszcze meskie polecam po cenach rekordowo niskich Przygotowuję udziałem 10% rabatu Proszę korzystać z okazji! W. Groszkiewicz. Poznań. ul. Wrocławska 3 tuż przy Starym Ryнку, Hurtownie detalcznie. Pw 11 291-9.78

Torebki damskie
0.95 1.— 1.50 3.— 4.50; Bagdad zł 13.75; Parasole 3.90, 4.50, 5.50, 7.— Ceny o 50% obniżone! W. Czyst. Szkolna 11. pl. Wolności 5. Pracownia własna. Pw 11 297-11.85

Krawaty
ostatniej nowości za bezcen sprzedaje Ceglowski ul. Poczta. nw 9 345

Kapelusze
modne najtaniej sprzedaje Ceglowski Poczta. nw 9 344

Koszule
na miarę wykonuje materiały własne. Ceglowski Poczta 5. nw 9 343

Gospodarstwo
9 mórg, blisko boru jeziora, nadające się na letnisko sprzedam. Stanisław Kamelita. Huciska. stacja Murowana Goślina. zdw 39 551

Radjoaparaty
i przybory za bezcen sprzedaję. Dąbrowskiego 79. Bytner. zdw 39 609

Sprzedam
urządzenia salonowe, antyki, obrazy polskich malarzy, świeczki i świetle etc. Gwarna 11. III. 15-17. zdw 39 518

Samochód
„Chevrolet” koncesja, zegarem, dobrym stanem korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 439

Samochód
kryty Dodge 25 000 km sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 395

Fortepian
na metalowej piśmie korzystnie sprzedam. Dąbrowskiego 72 mieszkanie 5. zdw 39 500

Sprzedam
50 morgowe gospodarstwo. Oferty Kurjer Poznański zdw 38 869

Holenderska
wagę do zboża nowa i waga decyjmalna na 100 kg tania sprzedam. Zgłoszenia 9-15. Sienkiewicza 3. mieszkanie 2. zdw 39 610

Samochód Minerva
luksusowa limuzyna 6 cykl. 8/40, w pierwszorzędny stanie korzystnie na sprzedaż. Oferty do „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11 pod 54.151. Pw 11 593-54.151

Nowoczesne meble
polerowane i kuchenne poleca polniehwalę niskich cenach. Przemysł Drzewny Stary Rynek 80/82 Pw 11 282-8.51

Nowy
Dom Komisowy Woźna 16 sprzedaję i kupuje meble używane — garderobe różne inne przedmioty Pw 11 285-54.14

Parcele miejskie
w Poznaniu od 700-1 000 m²; większe na różne cele sprzedam Informacje — Górna Włda 92 zdw 39 631

Sprzedam
dom za 14 000; hipoteka Osiedle Warszawskie. Oferty Kurjer Poznański zdw 38 786

„Centrala mebli”
Szwarcz naprzeciw poczty poleca meble po cenach niskich. Wielki wybór. Pw 11 251-2-30 35/2

Salon
stylowy, klubowy garnitur tania sprzedam. Grobla 19. m. 9. nw 4 941

Kilim
250x200 sprzedam. Podgórna 13. m. 9. zdw 39 800

Wille
nowa 4 i 3 pokoje z przynależnościami duży ogród w Miedzochodzie sprzedam przy małej wplacie lub zamienie na parcelę budowlaną w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 798

Buldogi francuskie
rasowe 2 miesięczne sprzedam. Focha 50 m 8. zdw 39 774

Sarolea
sport 350 światło elektryczne tania sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 39 792

Dom
przy tramwaju, dochód roczny 5.160. Cena 32 000. Dutkiewicz. Chwaliszewo 70. front zdw 39 788

Minerwa
Limuzyna 6 cylindr. 13 500 km sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 785

Parcele
800 metrów pod wille Jeżyce okazyjnie tania do sprzedania. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 39 778

Powóz
półkryty jak nowy bibliotekę średnia dobrze utrzymana powodu wyprowadzki korzystnie sprzedam. Łukaszczyca 24 mieszkanie 7. zdw 39 814

Parcele
tramwaju minut 15 dworca Golecin minut 4 Brzeziński. Zupańskiego 19. zdw 39 813

Radjoaparaty
4 lampy smoking, żakiet sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 697

Srebrny
dwunastoosobowy sztuciec bardzo tania. Focha 137 m. 6. zdw 39 692

Dywany
Imitacja perska 175 x 250 od 42 — zł. bouclé 175 x 250 od 125. — zł welur ang prima 2 x 3 193. — zł linoleum dywany; z metra chodnik; od 1.75 Serwetki pluszowe; gobelinowe Inlety stolowiane; płótna po cenach znizowanych W. Groszkiewicz. Poznań Wrocławska 3 — Hurt Detail Pw 11 288-9.63

Sypialnia
jadalnia nowoczesne nie używane kompletne urządzone z powodu stosunków rodzinnych tania sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 39 756

Wizytowy
garnitur, średnia figura. 50 złotych. Mickiewicza 25. m. 12. zdw 39 753

Tanio
spiesznie sprzedam urządzenie pracowni cukierkowej, maszyny, kotły koprowe. Graniczna 15. mieszka. 4. zdw 39 750

Warsztat
obuwniczony z maszynami dobrze stanowiący w Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 749

Jajka
drażek, likworowe i karmelowe poleca najtaniej L. Siedziński. Poznań. Wroniecka 16. telefon 12-42. Wytwornia cukrów i drażetek. zdw 39 279

Baranki
i zajaczki czekoladowe i cukrowe. Jajka drażetkowe jajka napeliane z czekoladkami i cukierkami poleca najtaniej w swych składach fabrycznych Wytwornia cukrów, czekolady, marmelady i drażetek L. Siedziński. Poznań. Wroniecka 16. Wielka 15 i Stary Rynek 35 (wejście z Wiankowej) zdw 39 280

Jadalnia
tania na sprzedaż. — Skryta 10. III. pietro. prawo. zdw 39 901

Parcele
na Łazarzu przy ulicy Łodowej 1000 mtr sprzedam b. tania. Zgł. do Kurjera Pozn. zdw 39 843

Limuzynę
małą typ najnowszą sprzedam tania gotową. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 847

Torebki damskie skórzane
zł 0.85, kozowe 5.50. Portmonełki boksowe 2.50. Pońkówki skórzane 0.95. Dalsza zmizka do 60%. Spółka Rymarzy i Siodlarzy — Podgórna 14. wyroby własne, wykonanie solidne. Przyjmujemy reparaacje i zamowienia. zdw 39 903

Filatelisłci
bogate wybory znaczków całego świata stale na składzie Galkiewicz. Wodna 1. zdw 39 913

Chevrolet
lekka ciężarówka sprzedam tania. Niemer. Łodowa 7. zdw 39 905

Meble
używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3 telefon 24-42 Pw 11 250-1.65

Najtaniej!
Płaszczeski kostiumy kapelusze damskie piękne modele wiosenne poleca P. Szczawińska Ska. ul. Wodna 1. Przyjmujemy asygnaty Kredytu”. Pw 11 289-9.78

Sprzedam

4 agrary do elektryczności z brązu i kryształu oraz srebrne Spokojna 15a. (Głoszyński) tel. 65 01. zdw 39 646

Poznań i okolica

Wypłaca bieliznę i pończochy przy u. Wołkiewicza. Nowa 11, towar zawsze pierwszorzędny i tani. zdw 39 647

Drukarska

maszynna pospieszna 1.500. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 842

Bemar

niezależnie kompletny Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 825

Pończochy

tu kupisz najtaniej Bemberek oryginalne 2.10; 2.60; strażnika zioty Bemberek 3.50; męskie 0.70; skarpetki męskie 1.25; 1.50; nicianki 0.35. Nowości panna 1.10; rekawiczki damskie 1.25; kombinacje jedwabne 3.70. Kombinacje nowości 0.60. Wielkie Garbary 10. Skład z Wodnej na prawo. zdw 39 821

Torebki damskie 2,25

modne skórkowe 4,50 Wielkie Garbary 10. Skład z Wodnej na prawo. zdw 39 822

Szafa

rozkładana 160 oraz szafa kuchenna bufetowa nowa zaraz na sprzedaż. M. Jaskiewicz. Małe Garbary 1. zdw 39 427

Nadzwyczajna okazja

Sprzedam 46 móg zabudowania bez inwentarza powiecie karolskim za 5 000 gotówką lub za 6 000 na raty. Wpłata 3 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 671

12 móg

pospoldarstwo sprzedam Krause - Promnica. stacja Bolechowa. zdw 39 664

Parcele

1 000 m kw. w Ławicy przy dworcem sprzedam gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 661

Europejski wybór

kapeluszy, krawatów, najniższe ceny A. Pietrzykowski. Wielka 8. Pw 11 507 9 88

Fołwark

300 móg przy mieście ślicznie położony ziemia pszenno żytnia. budynki maszynowe. inwentarz kompletny. cena 110 000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 682

Amazonki

czarna (zakiet. spodnie) buty damskie do konnej jazdy 36 - 37 sprzedam za 100 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 679

Garnki

rozległe: emalowane i aluminiowe. Stalowe. wyroby noże do szynki. noże i widelce. nierdzewne łyżki. łyżeczki. Szczotki drewniane wyroby drabki pokojowe. wyżymaczki. żelazka i duże naczynia do miesa siekani. łożka żelazne. umywalki garnitury umywalkowe. najtaniej w firmie W. Janaszek ul. Jeznicka 1. Pw 11 625-11 116

Parcela Puszczykowsko

pięknie położona blisko Warty zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia „Par” pod 54 165. Pw 11 627-64 165

Torebki damskie

od 2.50; bagdad modne 13.90; paszki 3.25; jedwabny desentowy 15.00; walizka 3.50; teka skórzana 5.50. Tylko w nowo utworzonym składzie Kurdelski. Wielka 10 i Półwiejska 30. Własna pracownia. zdw 39 832

76 móg

buraczanej ładne zabudowanie, blisko Poznania, sprzedam. zamienie mniejsze. ewentl. kolonijalkę. Chojnacki. św. Marcin 16 17. 35. zdw 39 887

Parcel

kilka. bardzo ładna miejscowość, przy hali Zeppelina na sprzedaż wprost od właściciela. Hotel Britania. 10-11 i 3-4. Informuje portier. zdw 39 885

Tanio

sprzedam 4 warsztaty stolarskie. 4 kozy do formierowania i komplet do warsztatów. Stolarska ul. Szyperska. zdw 39 881

Urządzenie

do pakowania balotów tanio sprzedam. F. ma Mroczkiewicz. St. Rynek 63. zdw 39 897

Skład

z urzędzeniem i towaram w centr. sprzedam korzystnie zaraz Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 39 993

Skład

ciukierków długości 7.50x4.50 z przyklejonym pokojem. Dzierżawa 120. Adres Kurjer Poznański zdw 39 986

Cholewarskie

maszynny słupek. leworamien na i stol. składowy sprzedam Kurczewski. Woźna 1. zdw 39 978

Futro

meskie. średnia figure. czarne kolierzy prawdziwa wydra tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 088

Wóz

jak nowy tanio sprzedam. Marcelli Nowak Poznań Zegrze ul. Wezola 16 zdw 39 964

Skład

z przyległą ubikacją przy ruchliwej ulicy Poznania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 972

Gospodarstwo

25 móg. ślicznie położone, blisko Poznania. letnisko. zabudowania dobre korzystnie sprzedam. Lan. Mostowa 33. zdw 39 872

Willa

5 pokoi 2 kuchnie. maszynowa. 1/2 morga ogrodu. wpłaty 8 000. do 9 000. Lan. Mostowa 33. zdw 39 874

Skład

ładny, przyległe 3 pokojowe mieszkanie. ruchliwa ulica sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 969

Ford

kareska czteropokojowa. nowoczesna. mało używana. sprzedam 3 000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 082

Pierścionek

damski brylantem jednokaratowym oraz prawdziwą perłą sprzedam bardzo tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 086

Obrączki ślubne

już od zł 5.- zegarki od zł 5.50. oraz biżuterię z białego i srebrnego polca najkorzystniej A. Prante. Stary Rynek 91. wejście z ul. Wronieckiej. zdw 39 767

Parcele

budowlane przy ul. Spornej. Cichej. Alei Pułaskiego. Wąły Leszczyńskiego korzystnie „Osadopol”. Rzeczpospolitej 9. zdw 39 765

Szpica

młodego sprzedam. Piotra Warzyńskiego 16. mieszkanie 10. jw 2 780

Kiosk

centrum Poznania 3 700. sprzedam. Poznańska 46 48. mieszkanie 8. zdw 40 021

Skład

stroju męskim. średnim mieście towarem 350 zł sprzedam. Oferty Kurjer Poznański nr 9 424

Gramofon

szafkowy i wazliżkowy. Wielkie Garbary 34 mieszkanie 12. zdw 4 965

Zające — Jajka

Czekolady — Cukry poleca J. Koszka. St. Rynek 55. zdw 4 960

Kuchnie

przenośne kafłowe sprzedam. Wojciechowski Woźna 16. zdw 4 959

Łóżka

stoliki kawowe. hotelu. — Dąbrowskiego 79. no. obiedzie. zdw 4 957

Na

Święta sprzedam tanio porcelane, aluminiowe, alpeki i szkło stołowe. gładkie i szlifowane Leon Ankwiewski Wroniecka nar. Kra-marzkiej. zdw 4 956

Nasiona

wszelkiego rodzaju, prima drzewka owocowe. róże. trwałe krzewy kwiatowe wielki zapas niskie ceny. Katalog bezpłatnie. Fr. Hartmann Oborniki (Wlkp.). zdw 3 067

Wspaniałe podarki

Wielkanocne Branzoletka brylantowa, pierścionek damski z dużą perłą, bora-to obsadzony brylantami naszyjnik brylantowy z platyny brylantów i szafirów oraz różne inne pierścionki brylantowe wprost z ręki prywatnej bardzo korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 931

Obrazy olejne

różne oryginały w średniej wielkości korzystnie z ręki prywatnej na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 932

Najkorzystniejsze źródło zakupu

szkliska stołowego, jak: kieliszki, szklanki gładkie i szlifowane, serwisy kawowe, obiadowe, bombonierki, wazoniki kryształowe i malowane oraz słabości poleca Hurtownia Szkliska i Porcelany — 27 Grudnia 4. I. piętrowo. zdw 39 862

Sztuciec

artyście wykonany. srebro 900 12 osób. 156 sztuk. prawie nowy kompletnie. pudło. tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 092

Starożytność

meble mahoniowe brązowe szewczniki, dywan wschodni. kilimy, fortepian, rozmaite porcelana na sprzedaż. Skarbowa 4. parter. lewo. zdw 39 959

6,000 par pończoch Bemberega wyprzedaje taniej jak z licytacji

oryginalne prawdziwym szewkiem 2.25; 2.65; strażka 2.75; prima Bemberek 3.25. Zioty Turia 3.45. Macco 0.75; jedwabny flor 0.90; poczwórne Fildeose 2.55; skarpetki męskie 0.25; nicianki 0.35; meryczowane 0.45; 0.65; jedwabne 0.75; prima 0.90. nowości 1.25. Wielki wybór. Najtaniej tylko Warszawa Składzie Pa-brycznym Jadwiga Podbielski Wielkie Garbary 40. naprzeciw Wodnej. zdw 39 962

Kartę zastawniczą

na meski złoty belgijski zegarek pierścionek brylant sprzedam. zastawie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 004

Jadalnię

stylowa pięknie rzeźbiona bardzo tanio. Stolarska Bukowska 2. zdw 40 002

Sprzedaje

złoto, srebro brylanty tanio. — „Occasion”. Aleje Marcinkowskiego 23. zdw 40 064

Futro

sealowe nowe. 225. Półwiejska 37 mieszkanie 4. zdw 40 053

Fortepian

krzyżowy tanio sprzedam. św. Marcin 5 mieszkanie 13 zdw 40 043

Urządzenie

składowe tanio. T. Szlagowicz. Poznań Tama Garbarska 25. zdw 40 114

Na materace

dreliński trawie afrykańską poleca T. Szlagowicz Poznań. Tama Garbarska 25. zdw 40 113

2

powózki wolant i połowczyk są korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 40 112

Motocykl

Ariel korzystnie sprzedam. Adres wskaze Kurjer Pozn. zdw 40 103

Sprzedam

z powodów rodzinnych dobrze prosperujący skład konfekcyjny damskiej w śródmieściu. Objeje 25 tysięcy zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 105

Nie wszyscy jeszcze wiedzą, że na Święta Wielkanocne

tanio kupić można — Noże, widelce łyżki — Maselnicze — Półmiski — Menażki — Kompotierki — Talerze do ciast porcelanowe — szlifowane — Serwisy obiadowe porcelana 12 osób za 50 złotych tylko wprost w Hurtowni Porcelany Wroniecka 24 podwórze (niezdla otwarta). zdw 40 127

Studebacker

Erskine pięciopokojowa limuzyna bardzo dobrze utrzymana sprzedam korzystnie gotówką Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 40 100

Obuwie

po niebywałych niskich cenach. znane ze swej dobrej jakości poleca Kurczewski Woźna 1 i przyjmuje asygnaty Kredytu. zdw 39 977

Na Wielkanoc

sprawia radość kupując pierścionek złoty za 12 zł. zegarek za 14 zł. obrączki już za 6 zł. — Chwilkowski św. Marcin 40. zdw 39 979

Maszynę

pisaną sprzedam Zupańskiego 1. m. 7. zdw 39 985

Meble

nowoczesne — najtaniej w warsztatach stolarskich Maciejewski. Kolejowa 48 tel. 73-98. zdw 39 980

Skład papieru

przy ruchliwej ulicy sprzedam. Oferty Kurjer Pozn zdw 39 995

Zakład fryzjerski

sprzedam. Kanałowa 16. zdw 40 025

5 KUPNA

Jadalnię

kupie. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 36 905

Kupie

używany motor 3-4 km. na benzynę. rope. kombinowana pła-taśmowa, przyległe tarzewskie. świderkiem. frezarka Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 39 243

Wille

kupie gotówką 20 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 409

Samochodowe

narzędzia opony kupie do Chevroleta Oferty Kurjer Poznański zdw 39 402

Poszukuję

kupna i dzierżaw wszelkiego rodzaju mniejszych i większych majątków. Matek Bydgoszcz Gdańska 46 telefon 1183 zdw 38 000

Kupuję

brylanty, złoto, srebro i place najwyższe ceny Bijoux D'Occasion Fr Ratajczaka 2 Pw 11 247-4.136

Pianino

kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 793

Motocykl

500 za gotówkę w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 802

Gramofon

walizkowy kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 754

Maszynę

krawiecka (Singera) kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 635

Rzeźnictwo

kupię lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 632

10 000

wpłaty wilką gospodarstwo okolic Poznania bez pośredników. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 353

Skład

kolonijalny zaprowadzony lub próżny od gospodarza poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 746

Wannę

kapielowa używana kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 660

Kupię

używany dywan średniej wielkości. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 795

Siatki

drucianej używanej ze słupkami większą ilość kupie Oferty Kurjer Poznański zdw 39 534

Pożyczkę

konwersyjną ceną zieldy kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 653

Kupię

Rehinczerka Plac Karmelicki 1. m. 26. zdw 39 853

Kupię

psa młodego, wilką czystej rasy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 001

Singera

maszynę wpuszczaną dobrze utrzymaną kupie Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 017

Platformę

lekką kupie. Górska. Dąbrowskiego 42. zdw 40 054

Kupię

wille Poznaniu wpłaty 20 — 40 000. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 014

Kolonjalkę

z małym mieszkaniem kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 4 955

Ciężarówkę

2-5 tonną za gotówkę kupię. Wy-czerpujące oferty Kurjer Pozn. zdw 40 090

Radjo

elektryczne, prad zmienny. Ceny, oferty Kurjer Pozn. zdw 40 096

Która

z mleczarni może dostarczyć regularnie masło Oferty przysy-lać: Robert Szeja, Katowice ul. Kościuszki 51. zdw 39 951

Kupię

wagę Berkla lub innej marki spieszne zgłoszenia Szymkowiak. Marsz. Focha 155 zdw 39 968

Kupię

kamienicę wartości około 100 tysięcy. wpłata 50 tysięcy. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 973

Westfalską kuchnię

w dobrym stanie kupie. Zgłoszenia „Par” pod 11.126. Pw 11 629-11.126

Gabinet męski

nowy lub używany. w dobrym stanie kupie zaraz. Zgłoszenia do „Par” pod 11.127. Pw 11 630-11.127

Jadalnię, sypialnię, gabinet męski, kluby

skórze, pianina przyjmujemy w komis na bardzo dogodnych warunkach Poznański Dom Komisowy. największy w Poznaniu. ul. Dominikańska 3. Telefon 24-42. Pw 11 631-11.128

Poszukuję

składu wolnego na interes kolonijalny względnie z towarem. — Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 40 107

6 KAMIENICE

Puszczykovo

dom z ogrodem morga sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 309

Kamienicę

dwupiętrowa w centrum miasta Ostrowa z dwoma składami włącznie z dobrze umeblovanem czteropokojowym mieszkaniem z powodzu wyjazdu sprzedam Roczny dochód 7 000. Cena obiektu 70 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański nr 9 089

1-2 pokoi kuchni starsza pani od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 771

Pokoju lub dwóch z kuchnią, może być jasna suterena, poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 790

Małżeństwo bezdzietne szuka małego mieszkania od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 787

Poszukuje mieszkania 4-5 pokoi od 1. 6. od właściciela, pośrednicy wykluczeni. Oferty z podaniem dzierżawy. Stanisław Pawłowski, Jarocin, Rynek 6. zdw 39 685

Dwóch lub pokoiu kuchni poszukuje dwie osoby, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 815

3 pokojowego komfortowego mieszkania poszukuje urzędnik na wyższym stanowisku z małą rodziną. Pośrednicy wykluczeni. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 39 775

Poszukuje 4-5 pokojowego mieszkania dentysta czynsz 1/2 roczny wprost od gospodarza. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 39 769

Mieszkania 3 pokojowego z wygodami okolicy Łazarz — Jezyce poszukujemy od 1 maja. Spieszne zgłoszenia Związek Spółdzielni Półwiejska 4. zdw 39 717

1 lub 2 pokoje z kuchnią poszukuje bezdzietne małżeństwo wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 762

2-3 pokojowego, komfortowego, słonecznego. Jezyce szukam zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 652

4-8 pokojowego mieszkania od 1. 5. wprost od gospodarza centrum poszukuje. Zgłoszenia Matejki 51 m. 1. zdw 39 320

Oficer sztabowy emerytowany poszukuje 3-5 pokojowego mieszkania od gospodarza tylko za miesięczną dzierżawą. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 460

Kto odstąpi 2-3 pokoje próżne, najchętniej z telefonem, samotnej, inteligentnej pani. Zapłata zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 910

Poszukuje pokoju kuchni, dzierżawa rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 4963

Mieszkania 2-4 pokojowe poszukuje spokojny lokator. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 39 934

Lekarz szuka 5-6 pokojowego mieszkania w centrum wprost od gospodarza nie wyżej I. pietra, oferty Kurjer Pozn. zdw 39 965. Pośrednicy wykluczeni.

2 pokoje i kuchnia poszukuje wdowa z synem wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 975

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie pokoi, kuchnię Górczyn na takie same, albo większe w mieście. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 757

Duży pokoi, kuchnia, centrum na mniejszy pokoi, kuchnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 827

Kamienica komfortowa, blisko śródmieścia, dochód 22.000, cena 190.000, wpłaty 90.000, reszta amortyzacja. — „Kraikau”, Poznań, Pocztowa 30. zdw 39 853

Zamienie pięćpokojowe przy Słowackiego, Poznań na 5-8. Inowrocław, dzielnica solankowa. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 129

11 POKOJÓW UMEBL.

Centrum pokoi dwie osoby zaraz lub 1. 4. Kreta 22 m. 10. zdw 39 864

Pokoi mniejszy wynajme tylko pani do brze polecanej. Piekary 7 m. 5. zdw 39 169

Frontowy pokoi dobrze umebl. na 1 lub 2 osoby. Szewska 19 m. 4. zdw 39 797

Pokoi wynajme. Jezycka 45 m. 9. zdw 39 794

Dwuosobowy elektryczność, Woźna 14b. mieszkanie 18. zdw 39 791

Pokoi frontowy, słoneczny, elektryczne światło, centralne ogrzewanie, centrum miasta I. ptr. dla pana. Św. Marcin 43 m. 7. zdw 39 781

Przecznica 3, dzwonić Topińska. zdw 39 779

Pokoi wynajme. Mickiewicza 34, podwórze, mieszkanie 3. zdw 39 776

Pokoi Poznańska 26 mieszkanie 9. zdw 39 807

Frontowy pokoi na 2 osoby, wysoki parter. Rybaki 26 mieszkanie 3. zdw 39 805

Pokoi słoneczny dobrze umeblowany. — Chwaliszewo 70 m. 3. zdw 39 696

Pokoi zaraz lub 1. 4. Św. Marcin 32. mieszkanie 7. zdw 39 639

Centrum inteligentnej osobie. Ratajczaka 10. II. zdw 39 755

Wdowa poszukuje inteligentne dwie panie lub małżeństwo używaniem kuchni. Małckiego 22. front. mieszkanie 7. zdw 39 772

Pokoi 1-2 pokojem, pościel, konieczna. 27. Grudnia 16 m. 26. zdw 39 699

Słoneczny czysty, elektryczność, Wierzbicice 6 m. 11. zdw 39 716

Inteligentnemu Św. Józefa 9 a, parter 2. zdw 39 701

Dwuosobowy panom 1. 4. Cieszkowskiego 7. mieszkanie 5. zdw 39 655

Mickiewicza 19 umeblowany, frontowy, wysoki parter, elektryczność, inteligentnym zaraz. Informacje Dąbrowskiego 13, m. 3. zdw 39 650

Bezdzietne małżeństwo (emer.) szuka 2-3 pokoi z przynależnościami możliwie z komfortem. Warunki Kurjer Pozn. zdw 39 645

Pokoi Aleje Marcinkowskiego 20, podwórzu, prawo, II. zdw 39 840

Pokoik czysty, elektryczność. — Składowa 11, mieszkanie 9. zdw 39 836

Frontowy 1 lub 2 osobowy wynajme. Ulica Śniadeckich 21, II. mieszkanie 6. zdw 39 832

Pokoi Plac Sapieżyński 5, m. 7. zdw 39 831

Pokoi dla małżeństwa, Wierzbicice 13, m. 17. zdw 39 826

Pokoi sympatyczny, zdrowy wynajme. Stroma 23, m. 13. zdw 39 823

Urzędnicze pokoi klatki schodowej tamto. — Aleje Marcinkowskiego 19, m. 7. zdw 39 925

Ratajczaka 10, I. piętro, mniejszy. zdw 39 920

Komfortowy centrum niekrepujący, wszelkie wygody, telefon. 27 Grudnia 10, m. 2. zdw 39 743

Wspólny pokoi, Kreta 24 m. 7. zdw 39 731

Frontowy 1-2 osób, Focha 87, mieszkanie 10. zdw 39 674

Frontowy ładnie umeblowany panu wynajme. Wójtarek, Chwaliszewo 33 54 I. lewo. zdw 39 403

Pokoi zaraz, Jackowskiego 39, m. 6. jw 2769

Pokoi z utrzymaniem lub bez 1. 4. — Mickiewicza 17, m. 7. zdw 39 495

Inteligentna spokojna panienka wspólny (fortepian). Wały Królowej Jadwigi 7 a, m. 12. zdw 39 511

Dwuosobowy Wały Jagielly 18 m. 1. zdw 39 510

Ładnie umeblowany pokoi na życzenie z utrzymaniem w dobrym domu z sposobnością konwersacji niemiejskiej od 1. 4. do wynajęcia. Raczynska, św. Marcin 38, III. od 3-7. zdw 39 849

Tani 2 łączne, sypialka i przyłogi lepszy solidnemu panu lub inteligentnemu małżeństwu. Łąkowa 9, parter, lewo. zdw 39 866

Pokoi umeblowany. Pocztowa 15, m. 6. zdw 39 857

Dwa śródmieście, ładne, wolne, Babińskiego 7, m. 1. zdw 39 864

Pokoi panienkom. — Św. Marcin 16/17. Mahinowska. zdw 39 863

Jednej lub dwóm inteligentnym osobom, utrzymanie bez. Szajcarska 15, mieszkanie 7. zdw 39 958

Pokoi zaraz lub 1. wynajme. Św. Marcin 20, mieszkanie 4. zdw 39 891

Frontowy słoneczny 1-2. Marcin 59, III. zdw 39 890

Pokoi Młyńska 12 a. mieszkanie 10. telefon. zdw 39 888

Pokoi Chippendale'a w najlepszym wykonaniu, prawie nowy nadający się do najlepszego domu z powodu braku miejsca korzystnie od właściciela na sprzedaż, dobra okazja. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 933

Pokoi Wodna 25, mieszkanie 11. zdw 39 942

Pokoi 2 panom. Kanałowa 4, II. zdw 40 027

Działyńskich 2, mieszkanie 7 słoneczny pokoi. zdw 40 024

Panience 25 zł. Poznańska 59, mieszkanie 3. jw 2 573

Pokoi frontowy 1-2 osobom zaraz. Słowackiego 48, II. prawo. jw 2 577

Próżny pokoi słoneczny frontowy od zaraz lub 1. 4. 1932. Dąbrowskiego 49, mieszkanie 8. jw 2 773

Pokoi umeblowany osobne wejście inteligentnemu panu, Wielkie Garbary 48, mieszkanie 10. zdw 40 022

Pokoi niekrepujący Plac Nowomiejski 9, Drożdżewska. zdw 39 893

Pani pokoi z utrzymaniem od 1. IV. Św. Józefa 9 a, mieszkanie 4. rw 4 968

Panom 1-2 inteligentnym. Stroma 7, mieszkanie 5. zdw 39 955

Dwuosobowy Marcina 14, mieszkanie 9. zdw 40 052

Pokoik Śniadeckich 9, mieszkanie 8. zdw 40 063

Pokoi elegancki, Cieszkowskiego 8, m. 9. zdw 40 120

Jasny Mostowa 4 — 9. zdw 40 032

Umeblowany elektryczność, inteligentnym. — Grunwaldzka 13, m. 10. zdw 40 130

12 SZUKA POKOJU

2 komfortowych pokoi elektrycznością łazienką, telefonem centrum, z utrzymaniem poszukuje od 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. zdw 38 455

Absolwentka poszukuje skromnego pokoju od 1 kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 819

Dwuosobowego niekrepującego w śródmieściu. — Oferty cena, warunkami Kurjer Pozn. zdw 39 758

Urzędnik poszukuje pokoju elektryczność. Cena Kurjer Pozn. zdw 39 718

Pan pokoiu umeblowanego blisko Jasnej od 1. 4. Cena 35. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 659

Pokoju umeblowanego na biuro. Dokładny opis z ceną Kurjer Pozn. zdw 39 653

Pokoju niekrepującego poszukuje pani od 1. 4. Pościel własna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 828

1-2 pokoi umeblowanych — używaniem kuchni poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 923

Jednoosobowy do 25 zł pan. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 737

Niekrepującego pokoiu śródmieście ije możności fortepianem od 1. Oferty podaniem ceny Kurjer Pozn. zdw 39 725

Pokoju kwietnia urzędnik. Cena Kurjer Pozn. zdw 39 109

Panienci dwie poszukują dwóch pokoi z obiadem, możliwe w śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 3 064

Kto odstąpi 2-3 pokoje próżne, najchętniej z telefonem, samotnej, inteligentnej pani. Zapłata zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 911

Pokoju próżnego blisko Rybaków. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 109

Skromnego pokoiu śródmieście. Jezyce poszukuje. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdw 40 008

Lekarz nauczycielka małżeństwo bezdzietne poszukuje jeden dwa pokoje umeblowane od 1 kwietnia. Spieszne oferty podaniem warunków do Kurjera Pozn. zdw 40 005

13 LOKALE

5 wzgl. 2 pokoje na biura handlowe do wynajęcia. Plac Wolności 17. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 398

Ubikacje śródmieście, maszynami, urządzenie, również bez wolne. Telefon 11-65. zdw 39 584

Budynek fabryczny w Poznaniu nadający się na biura, hurtownie i fabrykę, od 1. 10. 1932 r. w całości względnie częściowo do wydzierżawienia lub na sprzedaż. Budynek jak nowy kotłem parowym, elektrycznością gazem wodą kanalizacją przy przystanku tramwajowym. Oferty do „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod 8.35. Pw 11 241-8.35

Lokal 200 — 300 m² w ruchliwym miejscu miasta względnie plac na okres pięciu lat pod budowę wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 38 831

Ubikacje fabryczne, obszerne z biurami do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 752

Warsztat elektryczność śródmieściu wynajme. Jasna 8 Zgłoszenia stróżka zdw 39 709

Próżny pokoi na biuro do wynajęcia zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 745

Skład do wynajęcia obok P. K. O. Ul. Dąbrowskiego 4. zdw 39 367

Kiosk, Fryzjernię korzystnie oddam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 123

Lokal przemysłowo-handlowy, I. piętro, podwórze, Wielka 18, wynajme administrator. Wielkie Garbary 21, mieszkanie 8. zdw 40 087

Lokal wynajme nadający się na skład wędlin — kolonijakę przyłogiem 2 pokojowym mieszkaniem. Zgłoszenia Patrona Jackowskiego 31, parter, lewo. zdw 40 106

Restauracyjny korzystnie wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 122

Pokoje na biura w nieruchomości. Aleje Marcinkowskiego 13, dawniejszy „Hotel Francuski” są do wydzierżawienia. Blizszych informacyj udzieli Poznański Bank Ziemi S. A., Aleje Marcinkowskiego 13, pokoi 8. Pw 11 639-11.135

Pokoi próżny wynajme. Adres Kurjer Pozn. zdw 40 142

14 DZIERŻAWY

Piekarnia z mieszkaniem w powiatowym mieście rynku tanio do wydzierżawienia. Adres Kurjer Pozn. zdw 39 050

Plac z biurem i szopami przy Wałach Jagielly (śródmieście) w całości lub częściowo wydzierżawie. Dómeracki, telefon 16-67. zdw 39 114

Zadzierzawie 500-700 m²g ziemi pszenno-buraczanej z maszynami budynkami, możliwie nad wodą. Szczegółowe oferty do Kurjera Pozn. zdw 38 444

Handel zboża w najlepszym punkcie z dogodnym zajazdem, miasto 30 000 mieszkańców. Wielkopolska bogata okolica z kompletnym urządzeniem zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia agencja Kurjera Pozn. zdw 39 918

Kiosk z koncesjami w dobrym położeniu za roczną dzierżawę 1 200 zł. wydzierżawie. Przyjmuję od 1-7 godz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 39 739

Dzierżawy majątku 300-500 m²g dobrej ziemi przy mieście gimnazjalnym poszukuje natychmiast. — Oferty z wyczerpującym warunkami, przejęcia do Kurjera Pozn. zdw 39 639

Żwirownie 50 m²g gospodarstwem przy Poznaniu, nadające się do budownictwa, lub przedsiębiorstwa betonowego z powodu śmierci właściciela oddam w dzierżawę, późniejszy ożenek niewykluczony. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 656

Dom cztery pokoje, ogrodem, małym mieszkaniem blisko Poznania wydzierżawie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 867

Restauracja w centrum miasta z pełnym wyposażeniem odda bufet na rachunek Oferty do Kurjera Pozn. zdw 39 726

Pracownia cukiernicza nowoczesna z zapleciem elektrycznym w Poznaniu zaraz albo 1. 4. wydzierżawie. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 451

Ogród Oborniki 2 morgi, mieszkanie, letnisko lub ogrodnika wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 540

Warsztaty

zaraz dla każdego przedsiębiorstwa do wydzierżawienia. Globisz Kwiatowa 4. zdw 39 741

Kolonjalkę wyszynkiem dużej wosce wydzierżawie. Pyrcówna, św. Marcin 16/17 35. zdw 39 886

Wydzierżawie 5 morgi ogrodu mieszkaniem w Stęszewie. Kurjer Pozn. zdw 4906

Poszukuje dzierżawy piekarni w większej wiosce zaraz lub później. Warunki podać do Oredownika Wlkp. dwo 3059

Rzeźnictwo z urządzeniem 45 lat istniejące w mieście powiatowym zaraz do wydzierżawienia z powodu starości. W. Kowalski Oborniki, — Rynek 10. nzw 9408.9

Do wydzierżawienia od zaraz na wsi blisko Poznania dwa 8 pokojowe, 1/2 morgi ogrodu chlewni, 2 1/2 km stacja parowozem. Cena 150 zł miesięcznie. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 40 065

Skład mały z przyłogiem pokojem przy ul. Siusarskiej za roczną dzierżawę zgóry wydzierżawie Wilamowski Wielka 22. rw 4 954

Młyn wodny lub motorowy zadzierżawie, ewtl. jako wspólnik Chojnacki, św. Marcin 16/17, m. 35. zdw 39 884

Wydzierżawie plac 897 mkw. od 1. 4. przy ulicy Gen. Kosińskiego. Zgłoszenia Dolina 2, mieszkanie 6. zdw 39 987

Dzierżawa majątek 750 morgi blisko Poznania stacji, objawie pełne inwentarze parowy garnitur, celnar z morgi do objęcia 50.000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 994

Młyn parowy, 250 centnów, do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 40 141

Majątek 360 morgi bonitacja 3 mk., tennuta 1 ctr., kontrakt 10 lat, objęcie podług taksy około 12 000. Waly Królowej Jadwigi 2, mieszkanie 2. zdw 40 036

15 UZDROWISKA

Poszukuje na letnisko 3 pokoi z kuchnią na 3 do 4 miesiące, blisko Poznania, kolet lasu i wody. Wyczerpujące oferty uprasza się do Kurjera Pozn. zdw 40 108. Także telefon 31-69.

Letnisko w Puszczykowie o 22 pokojach, sali jadalnej kompletnie umeblowanych, wraz z 3 morgowym ogrodem do wydzierżawienia na sezon letni lub czas dłuższy. Reflektanci zechcą złożyć oferty do dnia 30 marca br do Kasy Samopomocy szeregowych Policji Państwowej w Poznaniu Plac Wolności 12, pokoi nr 32 b, tel. 42-21. Pw 11 620-11.93

16 OSOBISTE

Rodzeństwo inteligentne materialnie niezależne, pozna Wielkopolską od lat 35, na stanowisku w celu towarzyskim. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 795

Nenufarku kochany patrz list. Pisz tam też dużo. Wracam czwartego. Twój Łobuz. zdw 39 750

Legitymację urzędową, wydana za nr 2962 na nazwisko Henryka Sella, umiawniam. zdw 39 909

Panno Halu! ta piękna porcelana, szkło i sztucze, które pani tak podziwiała w składzie firmy W. Nowakowski i Synowie przy ul. 27 Grudnia, jest od firmy W. Janaszek, przy ul. Jezuitskiej nr. 1, Wierny Stefan. Pw 11 621-11.120

Ostrzegam przed wpłatą jakiegokolwiek założeń do czyich rak. Wpłaty uskutecznić proszę na konto P. K. O. 213.798 lub wprost u mnie. (—) Marja Własna — Zakład zegarmistrzowski, Poznań, Focha 66. zdw 40 080

Zenia X. 28, napisz do Kurjera Pozn. zdw 40 070

21 ZGUBY

Zaginął czarny Rehpinczerek zółte plamy i białe przy nóżkach. Proszę o zwrot lub wskazanie wynagrodzenie. Wodna 8, m. 9. zdw 39 852

Unieważnia się zaginioną legitymację służbową nr. 143 na nazwisko naszego pracownika Stanisława Michałaka Gazownia Miejska w Poznaniu. nzw 9418

Wózek dwukółkowy można odebrać Aleje Marcinkowskiego 26, mieszkanie 10. zdw 40 055

Dnia 18. południe idąc Fredry po stronie „Collegium Medicum” zgubiono indeks U. P. numer 13 264. Znalazca zechce oddać Uniwersytecie. zdw 40 085

210 buraczanej kompletnym inwentarzem zapsy na 12

Gotuje w weselach oraz wszelkich uroczystościach rodzinnych. Zgłoszenia Kurjer Poznański ul. Mokra 3 u p. Stachowiak zdw 39 850	Agonom lat 36 szuka żony z majątkiem na folwark 400 morg, w celu matrymonialnym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 683	Kulturalnego niezależnego do lat 40 w celu matrymonialnym poznać pragnę. — Oferty Kurjer Poznański zdw 39 803	Korepetytora rutynowy matematyka poszukuje. Adres poda Kurjer Poznański zdw 39 626	Magister farmacji przeszło półtora roku praktyki — Poznańczyk szuka posady w Poznaniu lub Poznańskiem. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 063	Bufetowa długoletnia praktyka, z obsługą gości zimą zimny bufet poszukuje posady od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 796
Ondulacja maseczki 80 gr. — Brzydko Polwiejska 38 a. zdw 39 912	Urządnik w średnim wieku na stałym stanowisku pensja mies. 340 zł poszukuje panny lub wdowy z własnym 2-3 pokojowym mieszkaniem. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 816	Wdowa lat 35, bezdzietna, kulturalna, przystojna posiadająca mile mieszkanie 6 pokojowe i majątku kilkadziesiąt tysięcy, pozna w celu matrymonialnym pana w wieku odpowiednim, wysokiego i wytwornego o wykształceniu uniwersyteckim. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 39 411	Kursy Tańców Szczurkówny Rzeczypospolitej 9. I. pięt. zdw 39 657	Szofer kawaler poszukuje stałej posady, kaucja 250 zł okolic obywatela. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 573	Dyrektorka krawcowa praktyka w pierwszorzędnym salonach m. poszukuje posady, można wyjechać. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 792
Zdrowie — Humor urzywraca kieszonkowy patentowany Inhalator — Mam zap. b. br. cho. rob. dezyntefiku. Odzwęża organy oddechowe kaszle przy katarze kaszlu grypie astmie. W aptekach droż. zdw 2 933-4	Kawaler z wykształceniem akademickim, samodzielny poszukuje panny inteligentnej z majątkiem do 20 000 cel matrymonialnym Szybko decydujące się panie proszę oferty Kurjer Poznański zdw 39 818	Biuro „Rekord” załatwia sprawy matrymonialne. Skarbowska 15, telefon 40-18. zdw 39 805	Polskiego wyucsam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 108	Osobie która biednemu maturzyście wystara sie o posade, bede oddawał czwartą część poborów. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 567	Więjska prosi poslage po pol. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 681
Akuszerka Krajewska Strzelecka 2, przy pl. Swietokrzyskim, przyjmuje panie, doklada porady i pomocy położniczej. zdw 40 116	Zacności człowieka chętnie starszego majetnego pana do lat 65 pragnie poznać sympatyczną Poznanianka po trzydziestce przystojną, subtelną (zupelna sierota), z małą gotówką i wyprawa 3 pokoi. Panowie sytuowani dobrze kulturalni religijni (także bezdzietni wdowcy), którzy pragną mieć bardzo troskliwą żonę o idealnej dobroci serca zechcą przesiadć zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 800	Sierota lat 20, posiadająca mieszkanie i umeblowanie pragnie wyjść zażam. Oferty Oredownik zdw 39 855	Nauka kroju męskiego systemem akademickim lodyńskiej. Nowak Wrocławska 33.	Panienska lat 21 córka rolnika z ukończoną szkoła rolnicza i 2 letnią praktyką w prowadzeniu samodzielnie gospodarstwa domowego poszukuje posady w mniejszym majątku lub na probowicie. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 39 067	Zazwyczajny samodzielna zaufana sumienna, przyjmie posade w majątku hotelu lub pensjonacie. Pierwszorządne świadctwa referencje, wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 806
Autobusy Poznań — Września odjazd z Poznania: 7.45; 9.30; 11.15; 13.10; 14.25; 16.15; 17.45; 19.00. Wyjazd z Wrocławskiej 15 (Saska dwór). rwp 4 967	Towarzysko dyskretnie kojarzy mażestwa biuro „Przyszość”. Poznań, Pamiatkowa 9. zdw 39 838/9	Kawaler lat 30 rzeżnik 5 000 gotówki, żen: sie z panną lub wdówką posiadająca grówek lub skład. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 645/49	Student korepetytor udzieli korepetycji — (chętnie za obiad). Oferty Kurjer Poznański zdw 39 727/8	Kórka urzędniaka z prowincji lat 23, poszukuje posady w gospodarstwie domowym bez pani domu lub u starszej pani. Posada. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 188	Szukam posady zarządu domu osoby samotnej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 627
Autogeniczne planowanie nekniczych części samochodowych, maszynowych napraw motocyklic, szybko fachowo. „Ignis”. Wielka 6. zdw 39 957		Szatynka lat 28, krawcowa samodzielna, znużona samotnością chętnie poznałaby podoficera urzędniaka w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 860	Niemieckiego udziela akademik niemiecki lekcji i konwersacji — Oferty Kurjer Poznański zdw 40 003		

Rok założenia 1848

„Wielkopolanin”, gazeta dla wszystkich na wsi zamieszkałych, założony został w roku 1846 przez ks Prusinowskiego. Pod „troskliwą” opieką zaborcy przechodził różne koteje. Zajęliśmy się nim przed niedawnym czasem a poznawszy, jak gazeta taka wsi bardzo jest potrzebna, rozszerzyliśmy go odpowiednio. Wiesz uznała ten nasz wysiłek, tem cięszy, bo dokonany w dobre ogólnej biedy; „Wielkopolanin” posiada już przeszło 10 000 abonentów. Z dw. 13 831/2

Dotychczasowe 2 numery w tygodniu nie zaspakajały wymagań czytelników. Z licznych stron domagano się częstych odwiedzin milego gościa. Zyczeń tedy, wysłuchaliśmy bo oto już od 1 kwietnia wydawać będziemy „Wielkopolanina” 3 razy w tygodniu zamiast dotychczasowych 2 wydań. Co wtorek, czwartek i sobotę dochodzić będzie zatem do rąk abonentów „Wielkopolanin” na 8 powiększonych stronach z bardzo ciekawym, wiele urozmaiconym i ilustrowanym materiałem, a to wszystko za 1 złoty na cały miesiąc już z dostawą przez listowego do domu.

Wierzmy przyrzeczeniu, że każdy dotychczasowy abonent zjedna w kole swych sąsiadów i znajomych drugiego i trzeciego, choćby tylko w celu odważnienia się za nasz wysiłek, bo tylko wysoki nakład umożliwi nasze zamierzania.

Taniol
 dostarczam płasek i żwir budowlany. Witold Zieliński, Dębiecek 33. zdw 40 020

Przyjmę
 jeszcze kilka osób, na lepsze obfite obiady na maśle. Szwajcarska 15, m. 7. zdw 39 966

Oczka tanio
 podnozę, Witkowska, Strzelecka 2. zdw 39 948

Koldry
 wykonuje, stare przerabia. Śnioczyński, Kwiatowa 8. zdw 39 974

56 40 Telefon 56 40
Poznańskie Pogotowie
Krawieckie
 św. Marcin 27. Garnitur meckl lub damski oczyszczony, odświeżony, odprasowany 2.50 z odstawą. Reparacje, przeróbki, chemiczne czyszczenie tkanin, solidnie, szybko. zdw 40 150

Dziewczynkę
 5 letnią, kto zaopiekuje lub da nazwisko. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 076

23 OZENKI

Panią
 z akademickim wykształceniem, przystojną poważnie traktującą życie demokratycznych poglądów, pragnie poznać celu matrymonialnym trzdziesiątletnią kawalerową poważną, podobno przystojną na wyższym stanowisku na kresach Wschodnich. Sprawę traktuje poważnie. Zapewnić bezwzględna dyskrecję. Łaskawe zgłoszenia, możliwe z fotografiją Kurjer Poznański zdw 39 387

Kupiec
 lat 30 wspólnik dobrze prosperującego przedsiębiorstwa handlowo-przemysłowego w większym mieście powiatem Wlkp., poszukuje dla braku znajomości pań z odpowiednim posagiem. Pośrednictwo krewnych lub znajomych nie widzane. Rzecz traktuje się poważnie i dyskretnie. Oferty wraz fotografiją, która się zwraca proszę skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdw 33 425

Dyplom. Inżynier
 sólnicy na państw. posiadzie, przystojny, religijny poszukuje żony odpowiednim posagiem. — Cel matrymonialny, panie do lat 35 rząca łaskawe oferty o ile możności z fotografiją do Kurjera Poznańskiego zdw 39 700

Kawaler
 młody akademik obejmuje realność handlową (90 000 zł) szuka żony do lat 23 ładnej, inteligentnej, średniego wzrostu. Posag około 25 000 złotych. Nępowinowite oferty Kurjer Poznański zdw 39 625

Panna
 przystojna, właścicielka perfumierii w większym mieście, wyjdzie zażam za kupca lub wyższego urzędnika powyżej lat 30. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 917

Panna
 sympatyczna, lat 20, średniego wzrostu sierota z dobrej rodziny posiada 4 pokojowe mieszkanie umeblowane, nawiąże znajomość w celu matrymonialnym, urzędnikiem etatowym lub na poważnym stanowisku. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Oferty z fotografiją Kurjer Poznański zdw 39 736

Rutynowany
 kupiec, przystojny kawaler po trzydziestce, właściciel realności i przedsiębiorstwa handlowego — (ca 70 000) żeni się z panną do lat 30 niebrzydka, inteligentna. Z powodu działań rodzinnych około 25 000 konieczne. Poważne zgłoszenia z fotografiją do Kurjera Poznańskiego zdw 39 672

Wdowiec
 lat 45, dwie dzieci 12 — 14 lat dziewczynki wieść, rest. mieszkanie powiat. braku znajomości poszukuje panny int. dobrze prezentującej się celem ożenku. 28 — 35 lat, blond, mają pierwszeństwo lub wdówką bezdzietną, majątek dla wspólnego dobra pożądany. Rzecz honorowa. Zgłoszenia z dołączeniem fotografiją Kurjer Poznański zdw 39 748

Rolnik
 lat 28, kawaler z dobrej rodziny ziemianskiej przystojny, solidny dla braku znajomości żeni się z panną posażną, która posiada majątek ziemski. Rzecz traktuje na serio. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 40 124

Wdowiec
 przystojny, lat czterdzieści kilka, posiadający kilka domów, poszukuje starszej panny lub bezdzietnej wdówki. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 080

Chcę
 uratować ojcowoizane smutkam człowieka uczciwego, któryby przejął realność i przedsiębiorstwo istniejące od lat 30. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 099. Cel matrymonialny.

Znużony
 samotnością kawaler, kupiec lat 41 z własnym przedsiębiorstwem handlowym i mieszkaniem szuka odpowiedniej partii. Cel matrymonialny. Panie stosownie raczą wyczerpujące zgłoszenia przesłać możliwe z fotografiją Kurjer Poznański zdw 40 126. Dyskrecja zapewniona.

Wdówka
 przystojna, lat około 50, posiadająca kamienicę, poszukuje znajomości panów do 55 lat, dobrze sytuowanych, celu matrymonialnym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 079

Która
 z pań dopomoże kawalerowi lat 35 do jakiegokolwiek pracy. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 992

Panna
 lat 26, posiadająca skład fryzjerski z mieszkaniem, szuka męża fryzjera. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 136

24 NAUKA

Doktorat
 całkowite studia akademickie we wszystkich dziedzinach wiedzy. Po ukończeniu studjów dyplom uniwersytecki i International Academic Office. Route postale Nr 524 Bruxelles (Centre) Belgia. zdw 2975

Korepetycji
 udzieli student W. S. H. Grobla 29 a. II lewo. 4-6. zdw 39 804

Konwersacji
 angielskiej u rodowitego Anglika lub Angielki kilka razy tygodniowo poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 644

Korepetytor
 udziela lekcji Oferty Kurjer Poznański zdw 40 115

25 MUZYKA

Trio damskie
 wolne od 11-go święta lub 1 kwietnia Oferty Kurjer Poznański zdw 39 563

Stare
 mistrzowskie skrzydło tancę sprzedam oraz naprawy przy muje. Zygmunt Lebig, Kraszewskiego 9. zdw 39 643

Planino
 wypoczęcie za opłatą niewielką. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 063

26 ROZYWKA

Kino Tęcza
 wyświetla Carewicz. zdw 40 060

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce bliższy do jedne trzeci ceny drobnych

Żelazniak
 sumienny pracownik z długoletnią praktyką poszukuje posady w zakładzie żelaza, porcelany, sprzętów kuchennych itp. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 599

Kasjerka
 pierwszorządna siła dobrze polecona, biegła w książkowości i korespondencji, przyjmie zaraz posade w majątku Oferty Kurjer Poznański zdw 39 443

Książkowy
 bilansista obojętny w sprawach podatkowych i sądowych poszukuje posady od 1. 5. lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 018

Mogę
 polecić uczciwego szofera, kołodzieja kawalera. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 38 783

Lezarz - dentystka
 zdolna poszukuje posady asystentki w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 431

Gospodyn
 fachowa siła dobre świadctwa, średnich lat prezenca szuka posady do zarządu domem u samotnej osoby, umiejeność wychowywania dzieci miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 38 480

Zarządzyni - gospodyn
 inteligentna dobrej prezenca. — średnich lat siła pensjonatowo-hotelowa długoletnia praktyka w kraju i zagranicą, pierwszorządne świadctwa, gruntowna znajomość kuchni poszukuje posady do zakładu leczniczego pensjonatu hotelu itp miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 38 479

Rolnik
 lat 43, z małą rodziną, akademickie wykształcenie, długoletnia praktyka w pierwszorzędnym gospodarstwach Poznańskiego, Lubelskiego, poszukuje stanowiska zarządzającego od 1. 4. 1932. Wacław Teczyński. Cukrownia Gosławice, p. Konin. zdw 38 968

Detektyw
 rutynowany wojażer zna prace biurowe książkowość etc, przyjmie jakibądź pracę. Łaskawe oferty Kurjer Pozn zdw 39 041

Szofer - strzelec
 lub służacy, lat 33, z dobrem polemieniem, świadctwami i kilkolatnią praktyką w trzech zawodach, poszukuje posady od 1. 4. 1932. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 38 913

Dziewczyzna
 poszukuje posady do wszystkiego z całokształtem gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn zdw 39 006

Modniarstwa
 kapeluszy pragnie się wyczyć inteligentna pani. Zgłoszenia z podaniem warunków Kurjer Poznański zdw 39 241

Osoba
 starsza skromna zna dobre gotowanie i gospodarstwo domowe, posiada długoletnie świadctwa poszukuje posady w uniejszej rodzinie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 678

Poszukuję
 posług na cały dzień z gotowaniem śródmięsa. Oferty Kurjer Pozn zdw 40 037

80 zł
 pensji. Maszynistka młodsza polska, niemiecka dłuższa praktyka, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 621

Dziewczyzna
 wiejska zaufana, — nawróć uczciwa, czysta z dobremi świadctwami mowiaca dobrze po niemiecku poszukuje stałej posady do wszystkiego z gotowaniem do osób dorosłych. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 835

Służaca
 samodzielna z dobremi świadctwami, dobrem gotowaniem, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 824

Uczciwa
 czysta, z gotowaniem, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 922

Wyjazd
 na sezon letni posady poszukują gosposia kucharka i dwie pokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 747

Zbożowiec
 8 lat praktyki, zna książkowość, jezyk polski i niemiecki, prima referencje poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 735

5 000 kaucji
 stawić może jeżeli otrzymam posade podróżniaczego, kasjera względnie przyjąć może przedstawicielstwo na poważny artykuł. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 734

Panienska
 inteligentna Niemka licealne wykształcenie, muzyczna szuka posady do dziecku w lepszym domu. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Leszno, Komunikacja 42. nr 9313

Rządca pospodarczy
 lat 36 z 10-letnią praktyką w gospodarstwach i intensywnych majątkach w Wielkopolsce z ukończoną szkoła rolnicza w Niemczech, rzutki, energiczny i zamiłowany w swym zawodzie zna dokładnie uprawę buraków cukrowych, rybolowstwo hodowlę inwentarza zarodkowego oraz książkowość rolniczą. Dobre referencje w ostatniej posiadzie 3 lata, przyjmie stała posade od 1. 4. 1932 lub przedzi. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 39 067

Posiadam
 4 000 zł gotówki, poszukuje posady kasjera, magazyniera lub współpracy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 950

Pomocnik ogrodnicy
 i szofer zawodowy z dobremi referencjami poszukuje posady zaraz za skromnym wynagrodzeniem. Sylwester Mikolajczak, Wroniawy, p. Wolsztyn. zdw 40 125

Służaca
 starsza poszukuje posady z dobrimi świadctwami od 1. 4. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 980

Ogrodnik kawaler!
 na posadzie poszukuje skromnie umeblowanego pokoju w willi od 1. 4. za doprowadzenie i utrzymanie ogrodu w dobrej kulturze. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 982

Niemiecko-
 polski korespondent książkowy, bilansista biegly sprawach podatkowych sądowych poszukuje posady stałej lub na codzień. — Oferty Kurjer Poznański zdw 40 117

W aptece
 poszukuje posady elewki Matura gimnazjalna. Znajomość niemieckiego. Wymagania skromne — Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 39 240

Poszukuje
 posady do wszystkiego zaraz z dobremi świadctwami do restauracji lub cukierki. Oferty Kurjer Pozn zdw 40 123

Kursy handlowe Tadeusza Preissa

w Poznaniu, ul. Franciszka Ratajczaka nr. 29
Nauka rozpoczyna się z początkiem
każdego kwartału. Tygodniowo 30 lekcji.
Nowe kursy 2-go kwietnia 1932 roku.
Wpisy o godz. 9-11 i od 3-6. Prospekty na żądanie
w 2 958

Dziewczyna

uczciwa czysta, samodzielna, z
dobrem gotowaniem, sztywnym
praszaniem, dobrymi świadec-
twami szuka posady u samotnej
osoby lub bezdziałnego małżeń-
stwa. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 40 012

Uczeń

fryzjerski w drugim roku nauki
poszukuje miejsca z utrzymaniem.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 878

Bezrobotna

przyjme lepszą posługę z gotowa-
niem lub bez. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdw 39 877

Młody handlowiec

poszukuje posady magazyniera
sekretarza księgowego korespon-
denta pisze na maszynie. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 4 062

Stenotypistka

polsko-niemiecka poszukuje posady.
Łaskawe oferty Kurjer Poznański
r w 4 945

Ekspedjentka

do sklepu piekarsko-cukierniczego
młoda w obcej, poszukuje
posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 40 018

Bufetowa

z prowincji młoda rzetelna poszukuje
posady najchętniej do kio-
sku od 1. 4. Zgłoszenia do Kurje-
ra Poznańskiego zdw 40 019

Dziewczyna

18 letnia poszukuje posady do
dziewięciu lub lekkich prac domo-
wych. Dobrymi świadectwami.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 861

TEATRY

Teatr Polski: Dziś — „Romeo
i Julia”
Niedziela, 20. 3. godz. 15.
„Rozwód” — Ceny popól.
O godz. 20. „Romeo i Julia”
Poniedziałek, 21. 3. — „Ro-
meo i Julia”

Teatr Nowy: Dziś — „Wła-
manie” — występ gościnnie
Junoszy Stępowskiego
Sobota, 19. 3. o godz. 10.30
„Kobieta i Handel” odczyt
Magdaleny Samozwaniec
Niedziela, 20. 3. „Azais” wy-
stęp Junoszy Stępowskiego
Początek o godzinie 8. wie-
czorem.

Teatr Wielki: Dziś — „Cyru-
lik Sewilski” — Pożegna-
ny występ Ewy Bandrow-
skiej i A. Wiśniewskiego
Niedziela, 20. 3. o godz. 3.
„Cnotliwa Zuzanna” — Ceny
zniżone

Teatr Narodowy: Niedziela,
20. 3. — „Pan Wołodyjowski”
o godz. 17 i 20.

Teatr przy ul. Ratajczaka 21
(Dom Rzemieślnicy). W
niedziele, 20. b. m. o godz.
8 premiera wspaniałego mi-
sterjum o Męce Pańskiej.
Ceny miejsc od 50 gr do
2,00 zł. Przeprowadz. w
księgarni św. Wojciecha.

DZISIAJ W KINIE
Apollo: „Św. Antoni Padew-
ski”
Aurora: „Biali Indianie i Po-
strach Złoczyńców”
Corso: „Umarły czy zaginiony”
Colosseum: „Walka w oblo-
kach i Dom Strachów przy
Placu Washingtona”
Metropolis: „Kłótnia rodu
mandarynow”
Muza: „Kobieta”
Nowości: „Chrystus”
Oceon: „Kochanka Generała”
Orzeł: „Szajka Wykolejenców
i Zakochany Nieboszyk”
Renaissance: „Postrach sa-
lonów”
Roxy: „Jarmark miłości”
Słońce: „Obcym wolno calo-
wać”
Sfinks: „Gehenna Miłości”
(Orlow).
Tęcza: „Carewicz”
Wilsona: „Diana”

Przedpłata na kwiecień 1932, za oba wydania razem włącznie tygodniowego do-
datku „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Po-
znanu w eksp. 21 4.00 w agencjach w mieście 4.50, z odnośnym
kwartalem 4.70, z odnośnym przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie 4.94.
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie strajków i t. p.
wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania
się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filija Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Kawaler

(Wielkopole) wyższy urzędnik
kolejowy lat 42, z majątkiem 15
tyś. z mieszkaniami i fortepianem
pozna pania lat 25-35. —
Oferty z fotografią Kurjer Pozn.
zdw 39 506

Podróżujący

branży żelaznej długoletnia prak-
tyka, województwo poznańskie,
pomorskie, dobrze zaprowadzony
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 407

Żelazniak

długoletnia praktyka pierwszo-
rzędne polecenia szuka odpowied-
niego stanowiska kierownika —
kalkulatora. Oferty Kurjer Poznański
zdw 39 408

Wdowa

uczciwa biegła w liczeniu poszukuje
posady kasjerki. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 139

Kino-operator

długoletnia praktyka szuka posady
Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 665

Osoba

zaufana inteligentna w średnim
wieku przyjmie posadę wyrezy-
serską lub samodzielnie. Zna do-
brą kuchnię, pierwszorzędną kra-
wieczyznę, bieliznę. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 663

Dwóch akwizytorów

wykwalifikowanych w branży pa-
pierniczej uczciwych mogących
dać gwarancje na solidnych war-
unkach poszukuje poważna hur-
townia materiałów piśmiennych.
Oferty do Kurjera Poznańskiego
nr 9 414

Cherche

jeune française pour deux enfants
7 et 11 ans si possible avec mu-
sique. Twardowska, Wągrowo p.
Długa Gołolina. zdw 39 570

Pomocnik

złotniczy potrzebny zaraz. Hen-
ryk Rychter, Aleje Marcinowskie
15. zdw 40 121

8 złotych

dziennie otrzymują współpracownicy
w każdej miejscowości przy-
ławowej pracy domowej. Przemysłu
bielizny, Przemysłu Krajowego,
Gdynia-Port skrytka pocztowa 4
nr 9 087

Uczeń piekarski

syn porządnego rodziców naj-
chętniej prowincji może się za-
raz zgłosić. Grzeźba Poznań
Strumykowa 7. zdw 39 541

Dobre zarobkowanie

w każdej miejscowości umożliwiają
Ciślak Katowice ul. Młyńska 15.
T w 907

Służąca

zaufana uczciwa czysta dobrem
gotowaniem, praniem, prasowa-
niem od 1. 4. potrzebna Kulpia-
ska Wągrowiec Rynek 5.
zdw 39 108

Świadekstwo

kreślarnia dopomaga do posady
egzaminów zawodowych kursy
we wszelkich kierunkach tech-
nicznych 3. 5. 1932 mieszkanie
20. godz. 6-8 zdw 38 812

Osoba

szuka, s gotówka około 2000.
potrzebna do spółki dobrze pro-
sperującego przedsiębiorstwa —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 145

Stebner

z kaucją 150 zł potrzebny. Adres
wskazać Kurjer Pozn. zdw 40 149

Młodsza dziewczyna

15-17 lat, która umie czerować
do lekkich prac domowych i do
dzian potrzebna od zaraz. Wy-
spiańskiego 12. II. prawo.
zdw 40 152

Potrzebna

służąca bez spania. Wierzbie-
cice 58. parter. lewo. zdw 40 157

Uczennica

potrzebna Pracownia kapeluszy
damskich Waly Jana III 10.
mieszkanie 2. zdw 39 940

Potrzebny

czeladnik stolarski na lodówki z
kaucją 300 zł Zapewniam stałą
pracę. Chwaliszewo 24. sto-
larnia w wólwórze. r w 4069

Ekspedjentka

branży żywnościowej kaucją 300
Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 016

Bezrobotni

inteligentni, wymowni, poszuki-
wani do zbierania zamówień na
art. obrazu domach prywatnych.
Wysoka prowizja. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 956

Poszukuje

czapka od zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 724

Uczennica

do krawieczyzny potrzebna. —
Adres wskazać Kurjer Pozn.
zdw 39 882

Przyjme

do lekkiej wstółpracy młodego
człowieka zaraz z wkładem 300 zł
Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 072

Fryzjerka i fryzjer

Górna Wilda 37. zdw 40 058

Biuralistkę

młodsza, pisząca maszyną po-
szukuje. Adres wskazać Kurjer
Poznański zdw 40 006

Magistra

w 1 roku poszukuje zaraz apte-
ka. Oferty Kurjer Pozn. zdw 3 073

Biuralistka

początkująca z kaucją 200. — po-
trzebna zaraz. Oferty Oredow-
nik Wielkopolski zdw 40 047

Bielizniarka

biegła potrzebna Jankowska
Przeznica 6. IV. p. m. 12
zdw 39 307

Gotowe Płaszczki Damskie

oraz różnego rodzaju
skórki futrzane i lisy
w wielkim wyborze i tanio, poleca
F. WOŹNIAK
POZNAŃ, ul. Rynkowa (Kramarska 16).
P w 11 628-11 121

Humor zagraniczny

Ona: — 20-go są moje imieniny, a 30-go urodziny, nie
zapomnij o tem.
— Dobrze — wobec tego dam ci prezent 25-go.
(Matin, Paryż). S. F.

Krawcowa

poszukuje posady w domu. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 39 945

Krawcowa

domowa, pierwszorzędną. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 39 947

Gospodyni-kucharka

poszukuje posady do wszystkiego
do samotnej osoby miesiąc lub
na wst. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 39 935

Dziewczyna

uczciwa, dobrymi świadectwami
poszukuje posady 1. 4. do wszel-
kich prac z gotowaniem. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 39 936

Młoda

domownica piekarsko-cukiernicza
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 941

Pomocnik

s branży kolonialno restauracyj-
nej, lat 25, z dobrymi świadec-
twami poszukuje posady 1. 4. lub
później. Miejscowość obojetna.
Łaskawe zgłosz. Jan Urbański Wa-
growiec, Rogozińska 13.
zdw 39 845

Kasjerka

pisząca na maszynie, poszukuje
posady w kasynie, eksped-
jentki. Wynagranie skromne —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 876

Czeladnik

krawiecki poszukuje posady miej-
scowość obojetna. Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 714 5

Panna

z ukończoną szkołą gospodarczą
poszukuje posady w mieście lub
na prowincji. Elżbieta Nowak
Wioska, koło Nowego Tomysła
zdw 39 345

Zarządczyni-gospodyni

inteligentna bardzo sumienna —
posiadająca bardzo dobre długo-
letnie świadectwa, znająca kuch-
nię wykwalifikowana oraz wszystko to
co wchodzi w zakres gospodar-
stwa kobiecego, poszukuje posady
K. Sierocka, Poznań ul. Mo-
stowa 5 a. zdw 39 425

Kto

z litosłowych panów da jakkolwiek
pracę biednemu sierocie —
znajdującemu się w krytycznym
położeniu. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 39 406

Krawaty

stare przerabiam na nowe. Spoko-
lna 27 m. 4. II. zdw 30 525

Praktyki gospodarczej
od 1. 4. 32 lub zaraz na wyro-
wym, intensywnym majątku po-
szukuje student rolnictwa (3/4
roczna praktyka). Oferty Kurjer
Poznański zdw 39 571

Cukiernik

lat 22 poszukuje pracy na pro-
wincji lub w Poznaniu. Zgłosze-
nia ustownie urwin Polej. Ko-
min. ul. Zielona 2 zdw 39 952

Osoba

lat 32, dzielna, nawskroś su-
mienna, obecnie pracuje we wiej-
skiej plebanji, pragnie przyjąć
posadę w charakterze gospodyni
od kwietnia w majątku lub u
księdza. Łaskawe oferty do
Kurjer Pozn. zdw 39 953

Posługaczka

poszukuje posady przed połud-
niem. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 39 967

Dziewczyna

wiejska z dobrymi świadectwami
poszukuje posady od 1. lub 15. —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 970

Dziewczyna

s długoletnimi świadectwami,
pracownia poszukuje posady naj-
chętniej zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdw 40 062

Dziewczyna

wiejska sumienna i uczciwa, u-
miejąca czerować poszukuje posady.
Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego
zdw 40 060

Gospodyni - kucharka
samodzielna we wszystkim z do-
brymi świadectwami poszukuje
posady u samotnej osoby lub
starszego małżeństwa. — Oferty
Kurjer Pozn. zdw 40 056

Służąca

z gotowaniem, poszukuje posady
Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 139

Nauczycielka

pozwolenie nauczania, praktyka,
szycie, robotki — poszukuje po-
sady bony, wyrezyserki, biura-
listki. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 137

Kierownik

hotelu - kawiarni
rzutki z długoletnią praktyką za-
graniczną i w kraju, biegły w je-
zyku francuskim, angielskim,
niemieckim z większą kaucją po-
szukuje posady ewentl. portiera
hotel, dobre referencje. Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdw 39 371

28 WOLNE MIEJSCA

Freblanki

z sześcioro dwojga dzieci lat 2
i 8 z dłuższą praktyką z do-
brymi świadectwami, podaniem
referencji i pretensji od 1. IV. 32
poszukuje Janina Teska, Kława
Apteka. zdw 3 060

Służąca

dobrymi świadectwami. Poznań-
ska 58a. m. 5. zdw 39 684

Uczciwa

oszczędna, młoda kucharka po-
trzebna od kwietnia. Warunki:
dobre gotowanie, znajomość ho-
dowlę drobiu. Pensja 40 złotych.
Kopie świadectw. Majątek Za-
skocz, poczta Książki — Wa-
brzeźno. (Pomorze). zdw 39 695

Służąca

potrzebna zaraz do wszystkiego.
Pradzińskiego 48. mieszkanie 1.
zdw 39 691

Przystojnej

modelki poszukuje artysta ma-
larski. Zgłoszenia z fotografią,
która swraca Kurjer Pozn.
zdw 39 690

Pracę

(umysłową fizyczną) za udziele-
nie pożyczki, 2000 zł, gwarancja
hipoteczną. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdw 39 688

Woźny

kaucją bankowa 1.000 zł potrzebny
zaraz. Wniosk. życiorysami
i odpisami świadectw Kurjer
Pozn. zdw 39 686

Pokojowa

do dworu potrzebna od 1. kwie-
tnia dobrymi świadectwami zna-
jąca porządek obsługuje cokolwiek
szycia. Oferty i odpisami świa-
dectw nadesłać do Kurjera Pozn.
zdw 39 768

Kierownik

— młynarz, samotny, kaucją
2.000 do 3.000 potrzebny zaraz —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 640

Młodszy

człowiek do rozwożenia towaru z
kaucją 200 zł potrzebny zaraz —
Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdw 39 637

Czeladnik

rzeźnicki, młodszy specjalista na
wyroby potrzebny. Jężycka 3.
zdw 39 631

Gorzelany

kawaler z prawem odpędu jako
szynny wspólnik z kapitałem
30-40.000 zł na majątek 1.600
morg poszukiwany. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdw 39 629

Robotnik

gotówka 200 zł do wytwórni my-
dła. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 39 698

Wywiadowca

współpracownik poszukiwany. —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 39 763

Służąca

młodsza z gotowaniem i tylko
uczciwa i czysta w domu religijny
do 3 pokoi 4 dorosłych osób, bez
prania potrzebna od 1. 4. Zgło-
szenia osobiste w składzie M.
Bisk. Poznań Aleje Marcinow-
skiego 18. zdw 39 739